

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ. ΚΑΙ Ο ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ
ΚΑΤΩΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ
ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ
ΔΙΑΤΑΓΜΑ 299/2003

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : κ. Π. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΘΑΝΕΛΛΑΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ

ΠΑΤΡΑ 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	7
Α. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	7
1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	7
1.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ.....	8
1.3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ.....	8
Β. ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	10
1.4 ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.2190/1920 ΚΑΙ ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	10
1.5 ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ.....	10
1.6 ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Η ΙΔΙΟΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ.....	11
Γ. ΤΟ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	12
1.7 ΠΡΟΣΘΗΚΗ.....	12
1.8 ΒΕΛΤΙΩΣΗ.....	13
1.9 ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΔΕΝ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΤΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	16
ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	16
2.1 ΣΚΟΠΟΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	18
2.1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	18
2.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	20
2.2.1 Γενικές αρχές λογισμού των αποσβέσεων.....	20
2.2.2 Άλλα γενικά θέματα σχετικά με τις αποσβέσεις	21
2.2.3 Μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων	22
2.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	23
2.3.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	25
2.3.2. Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	26
2.3.3 Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	31
ΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ε.Γ. Λ.Σ.	31
3.1 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 10 «ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ».....	31
3.1.1 Τι περιλαμβάνει ο λογ/σμος 10 «Εδαφικές εκτάσεις»	32
3.1.2 Λογαριασμός 10.00 «Γήπεδα-Οικόπεδα»	33
3.1.3 Λογαριασμοί 10.01 «Ορυχεία» και 10.02 «Μεταλλεία»	33
3.1.4 Παρακολούθηση της αξίας κτήσεως και εξόδων που αφορούν «ορυχεία μεταλλεία-λατομεία»	34
3.1.5 Λογαριασμός 10.03 «Λατομεία»	35
3.1.6 Λογαριασμοί 10.04 «Αγροί»,10.05 «φυτείες» και 10.06 «Δάση»	35
3.1.7 Λογαριασμοί 10.10 έως και 10.16.....	35

3.1.8 Παρακολούθηση της αξίας κτήσεως καθώς και των εξόδων κτήσεων των εδαφικών εκτάσεων.....	36
3.1.9 Οικονομική απαξίωση και υποτίμηση των εδαφικών εκτάσεων.....	36
3.1.10 Εκποίηση εδαφικών εκτάσεων.....	36
3.1.11 Εμφάνιση του λογαριασμού 10 «Εδαφικές εκτάσεις» στον ισολογισμό	37
3.2 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 11 «ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ».....	37
3.2.1 Τι περιλαμβάνει ο λογ/σμός 11 «Κτίρια-Εγκαταστάσεις Κτιρίων-Τεχνικά έργα»	39
3.2.2 Λογαριασμός 11.00 «Κτίρια-Εγκαταστάσεις κτιρίων».....	39
3.2.3 Λογαριασμός 11.01 «Τεχνικά έργα εξυπηρετήσεως μεταφορών».....	40
3.2.4 Λογαριασμός 11.02 «Λοιπά Τεχνικά έργα»	40
3.2.5 Λογαριασμός 11.03 «Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων» .	40
3.2.6 Τι καταχωρείται στους λογαριασμούς 11.00-11.03 και 11.14-11.17.....	41
3.2.7 Α) Λογαριασμοί 11.07 «Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε Ακίνητα τρίτων», 11.08 «Τεχνικά Έργα εξυπηρετήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων», 11.09 «Λοιπά Τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων» και 11.10 «Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων».....	41
3.2.8 Κτίρια – Τεχνικά Έργα που δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα	42
3.2.9 Καταχώρηση της αξίας κτήσεως και εξόδων κτήσεων των Κτιρίων – Εγκαταστάσεων Κτιρίων και Τεχνικών Έργων	42
3.2.10 Οικονομική Απαξίωση και Υποτίμηση Κτιρίων – Εγκαταστάσεων Κτιρίων – Τεχνικών Έργων.....	43
3.2.11 Εκποίηση των Κτιρίων – Εγκαταστάσεων Κτιρίων – Τεχνικά Έργα.....	43
3.2.12 Εμφάνιση του λογαριασμού 11 «Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων – Τεχνικά Έργα» στον Ισολογισμό	44
3.3 Λογαριασμός 12 «Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός»	44
3.3.1 Τα περιλαμβάνει ο λογαριασμός 12 «Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός»	46
3.3.2 Λογαριασμός 12.00 «Μηχανήματα».....	46
3.3.4 Λογαριασμός 12.02 «Φορητά μηχανήματα χειρός».....	47
3.3.5 Λογαριασμός 12.03 «Εργαλεία»	47
3.3.6 Λογαριασμός 12.04 «Καλούπια – Ιδιοσκευές».....	48
3.3.7 Λογαριασμός 12.05 «Μηχανολογικά όργανα».....	48
3.3.8 Λογαριασμός 12.06 «Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός»	48
3.3.9 Λογαριασμοί 12.07 «Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων», 12.08 «Τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων» και 12.09 «Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων».....	48
3.3.10 Λογαριασμοί 12.10 «Μηχανήματα εκτός εκμεταλλεύσεως» έως και 12.19 «Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως»	49
3.3.11 Καταχώρηση της αξίας κτήσεως και των εξόδων κτήσεως των Μηχανημάτων – Τεχνικών Εγκαταστάσεων και Λοιπού Μηχανολογικού Εξοπλισμού.....	49
3.3.12 Αποσβέσεις, Οικονομική απαξίωση και Υποτίμηση Μηχανημάτων – Τεχνικών Εγκαταστάσεων – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός	50
3.3.13 Εκποίηση των Μηχανημάτων – Τεχνικών Εγκαταστάσεων – Λοιπού Μηχανολογικού Εξοπλισμού.....	50

3.3.14 Εμφάνιση του λογαριασμού 12 «Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός» στον ισολογισμό.....	51
3.4.1 Τι περιλαμβάνει ο λογαριασμός 13 «Μεταφορικά Μέσα».....	55
3.4.2 Λειτουργία του λογαριασμού 13 «Μεταφορικά Μέσα».....	55
3.4.3 Εμφάνιση του λογαριασμού 13 «Μεταφορικά Μέσα» στον Ισολογισμό.....	56
3.5 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 14 «ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ».....	57
3.5.1 Τι περιλαμβάνει ο λογαριασμός 14 « Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός».....	59
3.5.2 Λογαριασμός 14.00 «Έπιπλα».....	59
3.5.3 Λογαριασμός 14.01 «Σκεύη».....	59
3.5.4 Λογαριασμός 14.02 «Μηχανές γραφείων».....	59
3.5.5 Λογαριασμός 14.03 «Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συστήματα».....	60
3.5.6 Λογαριασμός 14.04 «μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς».....	60
3.5.7 Λογαριασμός 14.05 «Επιστημονικά όργανα».....	60
3.5.8 Λογαριασμός 14.04 «Ζώα για πάγια εκμετάλλευση (γεωργικών και κτηνοτροφικών επιχειρήσεων)».....	60
3.5.9 Λογαριασμός 14.08 «Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών».....	61
3.5.10 Λογαριασμός 14.09 «Λοιπός εξοπλισμός».....	61
3.5.11 Λειτουργία του λογαριασμού 14 «Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός».....	61
3.5.12 Καταχώρηση του λογαριασμού 14 «Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός» στο βιβλίο Απογραφών.....	61
3.5.13 Εμφάνιση του λογαριασμού 14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός » στον Ισολογισμό.....	62
3.6 Λογαριασμός 15 « Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και Προκαταβολές Κτήσεως Πάγιων Στοιχείων ».....	64
3.6.1 Τι περιλαμβάνει ο λογαριασμός 15 «Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως Πάγιων Στοιχείων».....	64
3.6.2 Κόστος κατασκευής του λογαριασμού 15 «Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων».	64
3.6.3 Λογαριασμός 15.09 «Προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων».....	65
3.7 Λογαριασμός 16 «Ασώματες ακινήτοποιήσεις και Έξοδα Πολυετούς Αποσβέσεως ».....	67
3.7.1 Τι περιλαμβάνει ο λογαριασμός 16 « Ασώματες Ακινήτοποιήσεις και Έξοδα Πολυετούς Αποσβέσεως».....	69
3.7.2 Λειτουργία των υπολογισμών του 16 «Ασώματες Ακινήτοποιήσεις και Έξοδα πολυετούς Αποσβέσεως».....	70
3.7.3 Λογαριασμός 16.00 «Υπεραξία επιχειρήσεως (goodwill)».....	70
3.7.4 Λογαριασμός 16.01 «Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας».....	70
3.7.5 Λογαριασμοί 16.02 «Δικαιώματα (π.χ. παραχωρήσεις εκμεταλλεύσεως ορυχείων – μεταλλείων – λατομείων)» και 16.03 «Λοιπές παραχωρήσεις».....	71
3.7.6 Λογαριασμός 16.04 «Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων».	71
3.7.7 Λογαριασμός 16.05 «Λοιπά δικαιώματα».....	72
3.7.8 Λογαριασμός 16.05 «Λοιπά δικαιώματα».....	72
3.7.9 Οριστική παύση χρησιμοποίησεως λογαριασμών 16.00 «Υπεραξία επιχειρήσεως» έως και 16.05 «Λοιπά Δικαιώματα».....	72
3.7.10 Εκποίηση των «άλλων περιουσιακών στοιχείων».....	73
3.7.11 Λογαριασμός 16.10 «Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως».....	73

3.7.12 Λογαριασμός 16.11 «έξοδα ερευνών ορυχείων – μεταλλείων – λατομείων »	73
.....	
3.7.13 Λογαριασμός 16.12 «έξοδα λοιπών ερευνών»	73
3.7.14 Λογαριασμός 16.13 «έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων »	74
.....	
3.7.15 Λογαριασμός 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεως»	74
3.7.16 Λογαριασμός 16.15 «Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων»	74
.....	
3.7.17 Λογαριασμός 16.16 «Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών »	74
3.7.18 Λογαριασμός 16.17 «Έξοδα αναδιοργανώσεως »	75
.....	
3.7.19 Λογαριασμός 16.18 «Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου »	75
3.7.20 Λογαριασμός 16.19 «Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως»	75
.....	
3.7.21 Λογαριασμός 16.98 «Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων »	75
.....	
3.7.22 Έξοδα των λογαριασμών 16.10 «έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως» έως και 16.19 «λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως»	76
3.7.23 Ολοκληρωτική απόσβεση «της αξίας κτήσεως των εξόδων πολυετούς αποσβέσεως»	77
.....	
3.8 Λογαριασμός 17 «.....»	77
.....	
3.9 Λογαριασμός 18 «συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις»	77
3.9.1 Τι περιλαμβάνουν οι λογαριασμοί 18.00 «συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις» και 18.01 «συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις »	79
.....	
3.9.2 Αξία κτήσεως των λογαριασμών 18.00 «συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις» και 18.01 «συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις»	80
.....	
3.9.3. Λογαριασμός 18.00.19 «Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α . Ε .) επιχειρήσεις (αντίθετος λογαριασμός των 18.00.08 – 09)» ή 18.01.19 «προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις (αντίθετος λογαριασμός των 18.01.08 - 09)»	81
.....	
3.9.4 Πώληση Συμμετοχών	81
.....	
3.9.5 Αποτίμηση Συμμετοχών και Χρεογράφων	81
.....	
3.9.6. Λογαριασμοί 18.02 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Δρχ.» έως και 18.16 «τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Ξ.Ν.»	83
.....	
3.9.7. Εμφάνιση των Μακροπρόθεσμων Απαιτήσεων στον Ισολογισμό	83
3.9.8. Αντιμετώπιση της Απαιτήσης όταν γίνει επισφαλής	84
3.9.9. Συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά του Ε.Γ.Α.Σ.	84
3.9.10 Λογαριασμοί 18.02 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Δρχ.» και 18.03 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Ξ.Ν.»	85
.....	
3.9.11 Λογαριασμοί 18.04 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Δρχ.» και 18.05 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Ξ.Ν.»	85
.....	
3.9.12 Λογαριασμός 18.06 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων »	85
3.9.13 Λογαριασμοί 18.07 «Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Δρχ.» και 18.08 «Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Ξ.Ν.»	86
.....	
3.9.14 Λογαριασμοί 18.09 «Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμων σε Δρχ.» και 18.10 «Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμων σε Ξ.Ν.»	87
.....	
3.9.15 Λογαριασμός 18.11 «Δοσμένες εγγυήσεις»	87

3.9.16 Λογαριασμός 18.12 «Οφειλόμενο Κεφάλαιο»	87
3.9.17 Λογαριασμοί 18.13 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Δρχ.» και 18.14 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Ξ.Ν.»	87
3.9.18 Λογαριασμοί 18.15 «Τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Δρχ.» και 18.16 «Τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Ξ.Ν.».....	88
3.10 Όμιλος Λογαριασμών 19 «Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων (όμιλος λογαριασμών προαιρετικής χρήσεως)»	89
3.10.1 Λειτουργία και περιεχόμενο του λογαριασμού.....	89
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	92
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	95
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	116
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	117

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα πτυχιακή μελέτη εκπονήθηκε στο Α.Τ.Ε.Ι Πατρών, από τους φοιτητές του τμήματος Λογιστικής Γιαννόπουλο Νικόλαο, Θανέλλα Μιλτιάδη και Παπαδόπουλο Αντώνιο.

Από την πρώτη στιγμή που ξεκινήσαμε την βιβλιογραφική μας αναζήτηση, μέχρι και το τέλος της μελέτης, είχαμε εκλεκτό βοηθό και συνεργάτη τον υπεύθυνο μας Λαλιώτη Π. Οι πολύτιμες συμβουλές και οδηγίες του καθ' όλη την διάρκεια της πνευματικής μας αυτής προσπάθειας συντέλεσαν ώστε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά όλα τα προβλήματα και τις δυσκολίες που συναντήσαμε. Γι' αυτό το λόγο τον ευχαριστούμε θερμά και ελπίζουμε στο κείμενο που ακολουθεί να είμαστε αντάξιοι των διδαχών και της εμπιστοσύνης που μας έδειξε.

Το θέμα της εργασίας μας είναι «Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ και ο καθορισμός των κατώτερων και ανώτερων συντελεστών αποσβέσεων σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα 299/2003» .

Τώρα που η εργασία μας έχει φτάσει στο τέλος της, θέλουμε να εκφράσουμε την ικανοποίηση μας. Ως ένα μικρό δείγμα για τις γνώσεις και τις εμπειρίες που αποκτήσαμε, αφιερώνουμε αυτήν την εργασία στους γονείς μας που τροφοδότησαν και ανέπτυξαν την αγάπη μας για την γνώση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Α. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

1.1 Έννοια του πάγιου ενεργητικού

Κατά τη λειτουργία των εργασιών μιας επιχείρησης, απαραίτητα στοιχεία, εκτός από το κεφάλαιο που πρέπει να διαθέτει, είναι και τα πάγια περιουσιακά στοιχεία .

Πάγια περιουσιακά στοιχεία ονομάζονται τα αγαθά κινητά η ακίνητα, υλικά η άυλα τα οποία αγόρασε η επιχείρηση από τρίτους η τα κατασκεύασε από μόνη της με σκοπό όχι τη μεταπώληση η μεταποίηση αλλά για να χρησιμεύσουν σαν μέσα εκμετάλλευσης η σαν όργανα εργασίας για την παραγωγή ή την διάθεση άλλων οικονομικών αγαθών ή υπηρεσιών και τα οποία έχουν φυσική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος.

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην οικονομική μονάδα καθώς και τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως, και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Το ίδιο άλλωστε προβλέπει και το άρθρο 42^ε παράγραφος 2 του Ν. 2190/1920, το οποίο ορίζει ότι στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων που προορίζονται να παραμείνουν, μακροχρόνια και με την ίδια περίπου μορφή, στην εταιρία, με στόχο να χρησιμοποιούνται οι συμμετοχές και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις .

Για να χαρακτηριστεί ένα περιουσιακό στοιχείο ως πάγιο θα πρέπει:

- § Να χρησιμοποιείται μόνιμα της διεξαγωγή των έργων της επιχειρήσεως.
- § Να μη προορίζεται της πώληση, υπό ομαλές συνθήκες λειτουργίας της επιχειρήσεως.
- § Να έχει διάρκεια ζωής μεγαλύτερη από μια χρήση (έτος).

1.2 Κριτήρια κατάταξης περιουσιακών στοιχείων στο Πάγιο Ενεργητικό

Ο χαρακτηρισμός επίσης περιουσιακού στοιχείου σαν πάγιο περιουσιακό στοιχείο δεν εξαρτάται από τη φύση του αλλά από τα εξής κριτήρια:

- i. Τον προορισμό του παγίου περιουσιακού στοιχείου μέσα στην επιχείρηση.
- ii. Την διάρκεια ζωής του μέσα στην επιχείρηση, δηλαδή την ταχύτητα κυκλοφορίας του. Για παράδειγμα , ένα μηχάνημα που είναι πάγιο περιουσιακό στοιχείο σε μια βιομηχανική επιχείρηση ενώ σε μια επιχείρηση πωλήσεως μηχανημάτων θα είναι κυκλοφοριακό στοιχείο (δηλαδή εμπόρευμα). Επίσης απαιτήσεις που λήγουν μέσα στην μεθεπόμενη χρήση από την σύνταξη του ισολογισμού , εντάσσονται στο πάγιο ενεργητικό, ενώ απαιτήσεις που λήγουν μέσα στην επόμενη χρήση εντάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

1.3 Κατηγορίες Πάγιου Ενεργητικού

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. αλλά και το άρθρο 42^επαράγραφος 3 του Ν.2190/1920 στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνονται και οι εξής μερικότερες κατηγορίες στοιχείων

- α) Τα ενσώματα πάγια στοιχεία.
- β) Ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία.
- γ) Τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως.
- δ) Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

α)Ενσώματα πάγια στοιχεία: είναι τα υλικά αγαθά που αποκτά η οικονομική μονάδα με σκοπό να τα χρησιμοποιεί ως μέσα δράσεως της κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος.

Ειδικότερα ενσώματα πάγια χαρακτηρίζονται τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία:

- Έχουν φυσική υπόσταση (είναι ενσώματα) και σχετικά μεγάλη ωφέλιμη ζωή
- Χρησιμοποιούνται για τη λειτουργία της επιχειρήσεως (παραγωγή προϊόντος , προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών κλπ.)
- Δεν κατέχονται σαν μια επένδυση ή δεν προορίζονται για πώληση κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχειρήσεως .

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 10-15 του Λογιστικού Σχεδίου.

β) Ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία : είναι τα περιουσιακά αυτά στοιχεία τα οποία δεν έχουν υλική υπόσταση, αλλά είναι δυνατόν να συμβάλουν και αυτά στην παραγωγική διαδικασία της λειτουργίας της επιχειρήσεως, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους που πρέπει να είναι μεγαλύτερη από ένα έτος.

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. με τον όρο <<ασώματες ακινητοποιήσεις>> ή άυλα πάγια στοιχεία νοούνται τα οικονομικά αγαθά τα οποία είναι δεκτικά χρηματικής αποτιμήσεως και αποκτώνται με σκοπό να χρησιμοποιηθούν παραγωγικά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα έτος.

Τα ασώματα ή άυλα περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε δυο κατηγορίες:

- Στα δικαιώματα όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σήματα, πνευματική ιδιοκτησία και έχουν σύμφωνα με το νόμο περιορισμένη διάρκεια ζωής.
- Πραγματικές καταστάσεις, ιδιότητες και σχέσεις όπως η πελατεία , η φήμη , η πίστη , η καλή οργάνωση της οικονομικής μονάδας , που δεν υπόκεινται σε χρονικό περιορισμό και διαρκούν όσο και η επιχείρηση.

Τα ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία παρακολουθούνται στο λογαριασμό 16 και συγκεκριμένα από 16.00 έως 16.09.

γ) Τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως : είναι εκείνα που γίνονται :

- Για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας.
- Για την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως και
- Για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της.

Τα έξοδα αυτά εξυπηρετούν την οικονομική μονάδα για μεγαλύτερη χρονική περίοδο από ένα έτος και για το λόγο αυτό αποσβένονται τμηματικά .

δ) Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις : Ως συμμετοχές ορίζεται το δικαίωμα συμμετοχής της επιχείρησης στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, οποιασδήποτε νομικής μορφής (ΑΕ, ΟΕ, ΕΠΕ, ΕΕ) που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον 10% του κεφαλαίου των επιχειρήσεων αυτών και αποκτώνται με σκοπό διαρκούς κατοχής τους (Ν.2190/1920 άρθρο 42^ε παράγραφος 5).

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις είναι οι απαιτήσεις που η επιχείρηση έχει κατά τρίτων επιχειρήσεων των οποίων η προθεσμία εξόφλησης λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσης (Ν.2190/1920 άρθρο 42^ε παράγραφος 6).

Οι συμμετοχές και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις παρακολουθούνται σε υπολογαριασμούς του λογαριασμού 18 του λογιστικού σχεδίου.

B. ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1.4 Το αρχικό κόστος κτήσης των παγίων στοιχείων σύμφωνα με το Ν.2190/1920 και το Ενιαίο Λογιστικό Σχέδιο

Το αρχικό κόστος κτήσης των παγίων στοιχείων σύμφωνα με το Ν.2190/1920 και το Ε.Γ.Λ.Σ. δημιουργείται είτε από την αγορά του παγίου στοιχείου, είτε από παραγωγή ή ιδιοκατασκευή των παγίων.

1.5 Κόστος κτήσεως κατά την αγορά

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. και τη διάταξη του άρθρου 43 παράγραφος 56 του Ν. 2190/1920 ορίζεται ότι «τιμή κτήσης» είναι η τιμολογιακή αξία αγοράς, η οποία προσαυξάνεται με τα ειδικά έξοδα αγοράς και μειώνεται με τις σχετικές εκπτώσεις. Τα έξοδα αυτά καταχωρούνται στον λογαριασμό «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων» της κατηγορίας «λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως» .

Στην τιμή κτήσεως περιλαμβάνονται, τα εξής στοιχεία :

α) Η τιμολογιακή αξία ,δηλαδή η αξία που αναγράφεται στο σχετικό τιμολόγιο αγοράς ή αν πρόκειται περί ακινήτων, στο σχετικό συμβολαιογραφικό έγγραφο αγοράς.

Η τιμολογιακή αξία μειώνεται με τα ποσά των εκπτώσεων, ανεξάρτητα από την αιτία χορηγήσεων τους (λόγω σύντομης εξοφλήσεως του τιμολογίου, λόγω ελλατώματος του αγορασμένου κλπ.).

β) Τα ειδικά έξοδα αγοράς , δηλαδή τα έξοδα που προκύπτουν κατά και εξαιτίας της συγκεκριμένης αγοράς, όπως ο ναύλος , τα ασφάλιστρα, οι δασμοί , τα εκφορτωτικά και λοιπά έξοδα που δημιουργούνται μέχρι και την παραλαβή του στοιχείου στον τόπο εγκαταστάσεως ή χρησιμοποιήσεως του.

γ) Το κόστος εγκαταστάσεως του στοιχείου, δηλαδή οι δαπάνες συναρμολογήσεως και τοποθετήσεως αυτού στην κατάλληλη θέση, ώστε να είναι έτοιμο για λειτουργία. Το συστατικό αυτό στοιχείο του κόστους κτήσεως δεν

προβλέπεται από την παραπάνω διάταξη, προκύπτει όμως από την αμέσως επόμενη περίπτωση γ' της ίδιας παραγράφου, που καθορίζει το κόστος των ιδιοπαραγόμενων παγίων και στο οποίο περιλαμβάνεται και το κόστος κατεργασίας που απαιτήθηκε για να φθάσει το στοιχείο στην κατάλληλη θέση για λειτουργία.

Ορίζεται ρητά από το άρθρο 43 παράγραφος 5β του νόμου 2190/1920, δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των ακινήτων : οι φόροι μεταβιβάσεως, τα συμβολαιογραφικά και μεσιτικά έξοδα και οι αμοιβές μελετητών και δικηγорών, μολοντί πρόκειται περί ειδικών εξόδων κτήσεως των ακινήτων. Τα έξοδα αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό στο λογαριασμό << λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως >> .

1.6 Κόστος παραγωγής ή ιδιοκατασκευής

Ορισμένες επιχειρήσεις έχουν την ευχέρεια να κατασκευάζουν οι ίδιες μέρος των παγίων εγκαταστάσεων π.χ. επιχειρήσεις διυλιστηρίων κατασκευάζουν οι ίδιες τους αγωγούς πετρελαίων χρησιμοποιώντας το προσωπικό και τα μηχανήματά τους. Άλλες επιχειρήσεις όμως προβαίνουν στην ιδιοκατασκευή των παγίων επειδή το προσωπικό ή τα μηχανήματά τους υποαπασχολούνται ή για να πετύχουν χαμηλότερο κόστος κατασκευής σε σχέση με το κόστος αγοράς κλπ.

Σύμφωνα με το 43 παράγραφος 5γ του νόμου 2190/1920 «κόστος παραγωγής ή ιδιοκατασκευής είναι η τιμή κτήσης των πρώτων υλών και διαφόρων υλικών , που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή των συγκεκριμένων προϊόντων ή ιδιοκατασκευών . Η τιμή αυτή προσαυξάνεται με αναλογία γενικών αγορών , καθώς και με το κόστος κατεργασίας που απαιτήθηκε για να φθάσουν τα σχετικά προϊόντα ή οι ιδιοκατασκευαστές στη θέση και στην κατάσταση που βρίσκονται τη στιγμή της απογράφης τους».

Στο κόστος των ιδιοπαραγόμενων στοιχείων δεν περιλαμβάνονται « τόκοι κατασκευαστικής περιόδου » και «έξοδα χρηματοδοτήσεως ».

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Α.Σ. το κόστος παραγωγής ή ιδιοκατασκευής παρακολουθείται στον λογαριασμό 78 Ιδιοπαραγωγή παγίων και χρησιμοποιημένες προβλέψεις εκμεταλλεύσεως ».

Το κόστος αυτό προσδιορίζεται από τους λογαριασμούς της αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως της ομάδας 9 ή αν δεν λειτουργεί η λογιστική αυτή, εξωλογιστικά με υπολογισμούς που βασίζονται σε λογιστικά στοιχεία .

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. και τον Ν.2490/1920 «οι τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου» εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό των οργανικών εξόδων «τόκοι και συναφή έξοδα» και κατόπιν καταχωρούνται σε ιδιαίτερο λογαριασμό κατά την ανάλυση του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσεως». Οι τόκοι αυτοί «αποσβένονται, είτε εφάπαξ, κατά το έτος πραγματοποιήσεως τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία». Ειδικότερα οι τόκοι δανείων για την αγορά παγίου στοιχείου ή την ιδιοκατασκευή θα εκπέσουν από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσεως. Μόνο οι τόκοι δανείων για επενδύσεις αποσβένονται εντός δεκαετίας (10) σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος.

Γ. ΤΟ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 5^α του Ν. 2190/1920, το αρχικό κόστος κτήσεως των παγίων προσ αυξάνεται με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων. Ο Νόμος δεν δίνει την έννοια αυτών, τους οποίους δανείζεται από το Ε.Γ.Λ.Σ. το οποίο αναφέρει τα εξής :

1.7 Προσθήκη

- Προσθήκη (ή επέκταση) κτιρίου, κτιριακής εγκατάστασης και τεχνικού είναι η μόνιμη αύξηση του όγκου ή της ωφελιμότητας του που γίνεται με την χρησιμοποίηση δομικών υλικών ενώ
- Προσθήκη (ή επέκταση) μηχανήματος μηχανολογικού εξοπλισμού είναι κάθε προσθήκη ή εργασία που γίνεται σ'αυτά και αυξάνει το μέγεθος και την παραγωγική τους ικανότητα .

Εφόσον αυξάνεται η χρησιμότητα του παγίου πρέπει η δαπάνη που την προκαλεί να προστίθεται στην αξία του παγίου (δηλαδή να χρεώνεται ο λογαριασμός του παγίου και όχι ο λογαριασμός του εξόδου).

1.8 Βελτίωση

- Βελτίωση ενσώματου παγίου στοιχείου είναι κάθε μεταβολή που γίνεται σ' αυτό μετά από τεχνολογική επέμβαση με αποτέλεσμα:
 - α) την αύξηση του ωφέλιμου χρόνου ζωής του στοιχείου
 - β) την αύξηση της παραγωγικότητας του στοιχείου
 - γ) την μείωση του κόστους λειτουργίας του στοιχείου
 - δ) τη βελτίωση των συνθηκών χρησιμοποίησής του.

Οι δαπάνες βελτιώσεως από φορολογική άποψη επαυξάνουν την αξία κτήσεως των παγίων και υποβάλλονται σε τμηματική απόσβεση.

1.9 Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων δεν συνιστούν στοιχείο κόστους κτήσεως των παγίων στοιχείων

Η επισκευή και η συντήρηση των δαπανών των παγίων στοιχείων ορίζονται σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. ως εξής:

- α) επισκευή παγίου στοιχείου είναι η αντικατάσταση ή επιδιόρθωση μερών αυτού, που έχουν καταστραφεί ή υποστεί βλάβη, με σκοπό την επαναφορά της παραγωγικής του ικανότητας ή των συνθηκών λειτουργίας του στο επίπεδο που ήταν πριν την καταστροφή ή βλάβη.
- β) συντήρηση είναι η τεχνολογική επέμβαση που γίνεται σ' αυτό με σκοπό να διατηρείται στην αρχική του παραγωγική ικανότητα για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Όπως παρατηρούμε από τους πιο πάνω ορισμούς υπάρχουν οι εξής διαφορές μεταξύ των δυο κατηγοριών :

- 1) Η μεν συντήρηση προλαμβάνει, αφού αποβλέπει στο να εμποδίσει την βλάβη ,η δε επισκευή θεραπεύει , εφόσον προϋποθέτει βλάβη που επέρχεται με την χρήση ή την λειτουργία ή την πάροδο του χρόνου.
- 2) Οι δαπάνες επισκευών δεν επαναλαμβάνονται κατ' ανάγκην σταθερά, σε αντίθεση με τις δαπάνες συντηρήσεων που επαναλαμβάνονται κάπως σταθερά.

Τα εξής χαρακτηριστικά της συντηρήσεως είναι:

- Να γίνεται συχνά και πολλές φορές συστηματικά

- Να αποσκοπεί στο να διατηρεί τα μέσα δράσεως ικανά να παρέχουν έργο, ανάλογο με αυτό που προβλέπεται και για όσο χρόνο ζωής αρχικά έχει προσδιοριστεί.
- Η δαπάνη να μην μεταβάλλει την προβλεπόμενη διάρκεια ζωής , ούτε την παραγωγική ικανότητα του στοιχείου π.χ. λίπανση και καθαρισμός μηχανών.

Αντικατάσταση των μερών, που αποτελούν ένα ανταλλακτικό της λειτουργίας μιας μηχανής και όχι ουσιαστικό τμήμα του στοιχείου.

Όσον αφορά τις επισκευές μπορούμε να πούμε ότι διακρίνονται σε συνήθεις και ασυνήθεις (έκτακτες).

Ασυνήθεις επισκευές είναι αυτές που αφορούν σημαντικά ποσά δαπανών και δεν επαναλαμβάνονται συχνά. Επίσης αυξάνουν την αποδοτικότητα ή την χρησιμότητα του στοιχείου ή επιμηκύνουν την ωφέλιμη ζωή του σε σχέση με την ζωή του πριν την επισκευή π.χ. οι μεγάλες βελτιώσεις στις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις.

Κατά το Ε.Γ.Α.Σ. οι δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων των παγίων στοιχείων είναι έξοδα γιατί η χρησιμότητα που προσφέρουν εκπνέει μέσα στην περίοδο μιας οικονομικής χρήσεως. Οι δαπάνες αυτές καταχωρούνται στους οικείους λογαριασμούς εξόδων κατ'είδος και βαρύνουν το κόστος παραγόμενων προϊόντων. Πρόκειται βέβαια για τις συνήθεις δαπάνες επισκευών και συντηρήσεως.

Σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις για τις ασυνήθεις (έκτακτες) δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων μπορούμε να αναφέρουμε :

- αν οι επισκευές οδηγούν σε αύξηση της αποδοτικότητας ή της χρησιμότητας του στοιχείου η δαπάνη αυξάνει την αξία κτήσεως του παγίου,
- αν οι επισκευές οδηγούν σε αύξηση του ωφέλιμου χρόνου ζωής του στοιχείου τότε η δαπάνη καταχωρείται σε χρέωση του οικείου λογαριασμού αποσβέσεως του στοιχείου και έτσι αυξάνεται η αναπόσβεστη αξία αυτού.

Βέβαια οι δύο μέθοδοι δεν εφαρμόζονται στην πράξη γιατί είναι δύσκολη η διάκριση μεταξύ αυξήσεως της χρησιμότητας και του ωφέλιμου χρόνου ζωής και επειδή δίνουν τα ίδια αποτελέσματα δηλαδή προσδιορίζουν την ίδια αναπόσβεστη λογιστική αξία του στοιχείου.

Επίσης , οι ασυνήθεις δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων δεν βαρύνουν μια χρήση αλλά κατανέμονται σε περισσότερες , ανάλογα με την φύση και το μέγεθός τους και φυσικά τις συνθήκες της επιχειρήσεως, σύμφωνα με την απόφαση 73/1979 του Υπουργείου Οικονομικών .

Σε αντίθεση , σύμφωνα με το Ν.Δ. 3323/1955 άρθρο 35 παράγραφος 1, εδάφιο β, τα έξοδα που αφορούν τις κατ'έτος επαναλαμβανόμενες συνήθεις επισκευές και συντηρήσεις μηχανημάτων και εγκαταστάσεων , εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχειρήσεως.

Για να κεφαλαιοποιείται μια δαπάνη, που αφορά ένα ενσώματο πάγιο στοιχείο, θα πρέπει να συνιστά προσθήκη (ή επέκταση) ή βελτίωση ή ανανέωση ή αντικατάσταση μέρους του στοιχείου αυτού του οποίου τελικά :

- θα αυξάνεται η αξία ή
- θα αυξάνεται η παραγωγική ικανότητα ή
- θα αυξάνεται η διάρκεια ζωής ή
- θα συντρέχουν περισσότερες από μια περιπτώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σύμφωνα με τον Ν.2190/1920 (άρθρο 43) τα παραπάνω πάγια περιουσιακά στοιχεία καθώς και τα έξοδα εγκαταστάσεως υπόκεινται σε απόσβεση.

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. «αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματο ή άυλο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, και πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος».

Κατά το διεθνές Λογιστικό πρότυπο, αποσβεστέα περιουσιακά στοιχεία είναι εκείνα τα οποία : α) αναμένεται ότι θα χρησιμοποιηθούν κατά την διάρκεια περισσότερων της μιας λογιστικής χρήσης, β)έχουν περιορισμένη διάρκεια ζωής και γ) κατέχονται από την επιχείρηση για να χρησιμοποιούνται στη παραγωγή ή στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, για εκμίσθωση σε τρίτους ή για διοικητικούς σκοπούς.

Όπως είναι γνωστό , τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τόσο τα ενσώματα όσο και τα ασώματα –άυλα, υπόκεινται με την πάροδο του χρόνου σε μείωση της αξίας τους και συνεπώς έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή .

Οι παράγοντες που επιφέρουν την μείωση της αξίας των παγίων στοιχείων διακρίνονται στους φυσικούς και στους οικονομικούς :

1) Φυσικοί παράγοντες

Η συνήθης λειτουργική φθορά , στην οποία υπόκεινται τα ενσώματα πάγια στοιχεία . Δηλαδή η χρήση φθείρει ένα μηχάνημα όταν εργάζεται ορίζεται ορισμένες ώρες καθημερινώς . Επίσης αυτό φθείρεται διπλάσια όταν καθημερινά εργάζεται περισσότερο χρόνο από το κανονικό. Τέλος φθείρεται όταν δεν το χρησιμοποιούμε όσο πρέπει και το βγάζουμε στην αχρηστία όπως π.χ. ορισμένα γεωργικά μηχανήματα και εργαλεία που παραμένουν στο ύπαιθρο φθίρονται γρηγορότερα από την αχρηστία παρά από τη χρήση.

Η ασυνήθης λειτουργική φθορά, που δημιουργείται από θραύσεις και άλλα ατυχήματα σε μηχανήματα , λόγω κακών συνθηκών λειτουργίας ή κακής συντήρησης αυτών.

Τέλος η χρονική φθορά, που επέρχεται με μόνη την πάροδο του χρόνου και η οποία ποικίλλει από στοιχείο σε στοιχείο.

2) Οικονομικοί παράγοντες

α) Οι ιδιωτικοοικονομικοί. Οι μηχανολογικές εγκαταστάσεις γίνονται ακατάλληλες για χρησιμοποίηση λόγω γεγονότων που λαμβάνουν χώρα μέσα στην επιχείρηση όπως όταν π.χ. το εργοστάσιο μεταφέρεται σε άλλη θέση ή όταν μεταβληθεί η χρησιμοποιούμενη πρώτη ύλη οπότε το υπάρχον μηχάνημα πρέπει να αντικατασταθεί. Η ιδιωτικοοικονομική αυτή ακαταλληλότητα μπορεί να επέλθει στις εξής παρακάτω περιπτώσεις:

I. Με την αύξηση του επιπέδου της παραγωγής.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στην αυξημένη παραγωγή πρέπει να αντικατασταθούν.

II. Με την αλλαγή της πρώτης ύλης.

Τα Π.Π.Σ. που δεν μπορούν να παράγουν το προϊόν με βάση τη νέα πρώτη ύλη ,θα πρέπει να αντικατασταθούν.

III. Με την αύξηση του αριθμού του παραγομένου προϊόντος.

Είναι λογικό μερικά από τα παλιά μηχανήματα να μην έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στη νέα ποικιλία παραγωγής και επομένως θα πρέπει να αντικατασταθούν .

IV. Με τη μεταφορά του εργοστασίου σε άλλη θέση.

Όλοι αυτοί παραπάνω λόγοι συντελούν στην πρόωρη οικονομική αχρήστευση του εξοπλισμού ,γεγονός που οδηγεί στην μείωση της αξίας τους δηλαδή στην απόσβεση λόγω ιδιωτικοοικονομικής ακαταλληλότητας ή ανεπάρκειας

β) Οι κοινωνικοοικονομικοί. Τα πάγια στοιχεία και ιδίως τα μηχανήματα ,υπόκεινται στην οικονομική απαξίωση που σημαίνει αχρήστευση των παραγωγικών στοιχείων λόγω των τεχνικών προόδων. Η συνεχής δηλαδή επιστημονική και τεχνική πρόοδος ρίχνει καθημερινά στην αγορά μηχανήματα οικονομικότερης λειτουργίας που εκδηλώνεται γενικά με την επίτευξη χαμηλότερου κόστους παραγωγής ή με τη βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος. Η απαξίωση είναι επίσης δυνατό να προέρχεται ακόμη και από την αλλαγή της μόδας , εξαιτίας της οποίας το παραγόμενο προϊόν έπαυσε να ζητείται από την αγορά.

2.1 ΣΚΟΠΟΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Με την λογιστική διαδικασία των αποσβέσεων επιδιώκουμε κυρίως:

A) Να προσδιορίσουμε όσο το δυνατόν ακριβέστερα και σωστότερα τα αποτελέσματα χρήσεως τα οποία πρέπει να επιβαρυνθούν και με τις αποσβέσεις αφού αποτελούν έξοδο της περιόδου.

B) Να εμφανίσουμε όσο το δυνατόν ακριβέστερα και σωστότερα την περιουσία των επιχειρήσεων στους ισολογισμούς . Καταχωρούμε τις αποσβέσεις στο Πάγιο Ενεργητικό με το Κόστος Κτήσης μείον τις αποσβέσεις αλλά και στο Κυκλοφοριακό Ενεργητικό ως τμήμα του τελικού κόστους παραγωγής των αποθεμάτων των ετοιμών προϊόντων.

Γ) Να προσδιορίσουμε ακριβέστερα το κόστος των προϊόντων , υπηρεσιών κ.λ.π προσθέτοντας στο τελικό τους κόστος και τις αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων αφού αυτές αντιπροσωπεύουν την αξία των υπηρεσιών των παγίων που αναλώθηκαν για την παραγωγή των προϊόντων.

Δ) Να προστατέψουμε και να σταθεροποιήσουμε το κεφάλαιο της επιχείρησης ,με την μείωση των προς διανομή κερδών κάθε λογιστικής περιόδου.

Η χρησιμοποίηση των παγίων στοιχείων ωφελεί την κάθε λογιστική χρήση κατά το ποσό των αποσβέσεων που διενεργούνται μέσα σ'αυτήν , έτσι ώστε στο τέλος της ωφέλιμης ζωής των Π.Π.Σ. να έχει επιστραφεί μέσα στην επιχείρηση ολόκληρη αγοραστική δύναμη που έχει δαπανηθεί για την απόκτηση τους.

E) Να μειώσουμε την φορολογητέα ύλη.

Οι αποσβέσεις ως έξοδο εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης. Έτσι το φορολογητέο εισόδημα (ΚΕΡΔΟΣ) θα είναι μειωμένο κατά το ποσό των αποσβέσεων με αποτέλεσμα ο πληρωτέος φόρος , να είναι μειωμένος κατά το ποσό του φόρου που αναλογεί στο ποσό των αποσβέσεων.

2.1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κατά τους περισσότερους συγγραφείς της Λογιστικής και της Οικονομικής των επιχειρήσεων στη χώρα μας , απόσβεση είναι η μείωση της αξίας των παγίων στοιχείων που επέρχεται με την πάροδο του χρόνου και οφείλεται στη λειτουργική ,χρονική φθορά και την οικονομική απαξίωσή τους , καθώς και η διαδικασία

επιβάρυνσης με αυτή είτε άμεσα είτε έμμεσα των αποτελεσμάτων κάθε λογιστικής περιόδου.

Ο νομοθέτης ορίζει ότι «η απόσβεση του καθενός από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι ανάλογη της ετήσιας μείωσης της αξίας του, που οφείλεται τόσο στη χρησιμοποίηση του στοιχείου αυτού , όσο και στην πάροδο του χρόνου και την οικονομική απαξίωση του ...»(άρθρο 43 παρ.5 δ.ν. 2190/1920)

Εξάλλου το Ε.Γ.Λ.Σ. ορίζει ότι «απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου , που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και συνακόλουθα η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε κάθε μια χρήση. Οι αποσβέσεις κάθε χρήσεως βαρύνουν το λειτουργικό κόστος , ή απευθείας τα αποτελέσματα χρήσεως όταν πρόκειται για αποσβέσεις , που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος.

Το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του παγίου στοιχείου , που επέρχεται λόγω της χρήσεως του , της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής απαξιώσεως (Ε.Γ.Λ.Σ. παράγραφος 2.2.102 περίπτωση 1).

Αρα τόσο ο νόμος όσο και το Ε.Γ.Λ.Σ. δεν απομακρύνονται από την αντίληψη ότι απόσβεση είναι η μείωση της αξίας των παγίων στοιχείων. Πέρα από την θεωρητική πλευρά, στην πράξη το θέμα των αποσβέσεων στηρίζεται πάνω σε άλλη βάση .

Η επιχείρηση αγοράζει και χρησιμοποιεί πάγια στοιχεία , τα οποία έχουν την δυνατότητα να παράγουν εισόδημα. Με την χρησιμοποίησή τους στην παραγωγή εισοδήματος προσφέρουν στην επιχείρηση οικονομικές υπηρεσίες οι οποίες σταδιακά εξαντλούνται αναλογία του συνολικού κόστους των παγίων προς το εισόδημα που παράγουν , μας φανερώνει το έξοδο της περιόδου στην οποία παρήχθη το εισόδημα.

Σκοπός της επιχείρησης είναι να πραγματοποιήσει τέτοια έσοδα , που να καλύψουν όλα τα έξοδα της περιόδου και να αφήσουν και ένα πλεόνασμα, δηλαδή **κέρδος**. Με αυτόν τον τρόπο η επιχείρηση εξασφαλίζει όλα τα έξοδα και συνεπώς και την επένδυσή της σε πάγια στοιχεία .

Αρα η βαθύτερη έννοια του υπολογισμού των αποσβέσεων συνίσταται στην επανείσπραξη της αγοραστικής δυνάμεως που επενδύθηκε στα πάγια στοιχεία. Το αν η επιχείρηση αντικαταστήσει το αποσβεσθέν πάγιο στοιχείο με ένα καινούργιο, είναι θέμα αποφάσεως της διοικήσεως της επιχείρησης.

Καταλήγοντας , φθάνουμε στο συμπέρασμα ότι η απόσβεση αποτελεί έξοδο της επιχείρησης . Σύμφωνα με τη λογιστική του ιστορικού κόστους , απόσβεση είναι το

κόστος κτήσεως των υπηρεσιών των παγίων στοιχείων που αναλώθηκαν την συγκεκριμένη χρονική περίοδο για την παραγωγή εισοδήματος.

2.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

2.2.1 Γενικές αρχές λογισμού των αποσβέσεων

α) Η αποσβεστέα αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων κατανέμεται σε κάθε λογιστική χρήση, κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους ,με ομοιόμορφο τρόπο. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων εφαρμόζεται η μέθοδος της σταθερής αποσβέσεως.

β) Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από την κείμενη νομοθεσία συντελεστές ετήσιας τακτικής αποσβέσεως για κάθε κατηγορία αποσβέσιμων παγίων στοιχείων. Οι συντελεστές αυτοί, κατά τεκμήριο, καλύπτουν τη φυσική φθορά (από τη χρήση και από την πάροδο του χρόνου) καθώς και την οικονομική απαξίωση των οικείων στοιχείων.

γ) Δεν επιτρέπεται ο λογισμός αποσβέσεων με συντελεστές μεγαλύτερους από εκείνους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Επίσης ,δεν επιτρέπεται ο λογισμός αποσβέσεων με συντελεστές μικρότερους από τους ελάχιστους συντελεστές, που η κείμενη νομοθεσία προβλέπει ως υποχρεωτικούς.

δ) Η διενέργεια αποσβέσεων για κάθε έτος με τους θεσπισμένους ελάχιστους συντελεστές είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών διενέργεια αποσβέσεων για κάθε αποσβέσιμο στοιχείο γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία αυτού του στοιχείου (μείον μιας μονάδας), ανεξάρτητα από το αν εξακολουθεί η παραγωγική χρησιμοποίησή του.

ε) Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων τα οποία παραμένουν σε αδράνεια για χρονικό διάστημα που διαρκεί συνέχεια πέρα από έξι μήνες υπολογίζονται, για το διάστημα αυτό, με μειωμένους συντελεστές. Το ποσοστό μείωσης καθορίζεται, κατά κλάδους οικονομικών μονάδων ή κατηγορίες στοιχείων, συγχρόνως με τον καθορισμό των ετήσιων συντελεστών τακτικών αποσβέσεων.

2.2.2 Άλλα γενικά θέματα σχετικά με τις αποσβέσεις

α) Οι αποσβέσεις που διενεργούνται για κάθε λογιστική χρήση καταλογίζονται σ' αυτή , με χρέωση των λογαριασμών 66 «αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και 85 «αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και με πίστωση των από το σχέδιο λογαριασμών προβλεπόμενων αντίθετων λογαριασμών 10.99 , 12.99 , 13.99 , 14.99 & 16.99 .

β) Από τις αποσβέσεις που διενεργούνται σε κάθε χρήση οι τακτικές που θεωρείται ότι αφορούν σε κάθε το λειτουργικό κόστος (δηλαδή τη λειτουργία παραγωγής ,τη διοικητική λειτουργική, τη λειτουργία ερευνών και αναπτύξεως και τη λειτουργία διαθέσεως), όπως ειδικότερα ορίζεται, καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 66 και τελικά μεταφέρονται στο λογαριασμό 80.00 της Γενικής Εκμεταλλεύσεως.

Στην περίπτωση που η οικονομία μονάδα , προκειμένου να προσδιορίσει το κόστος και τα αναλυτικά αποτελέσματα δεν κάνει χρήση των αρχών του πέμπτου μέρους , οι τακτικές αποσβέσεις του λογαριασμού 66 κατανέμονται εξωλογιστικά στις επιμέρους λειτουργίες της οικονομικής μονάδας.

γ) Οι προβλεπόμενες από την φορολογική νομοθεσία , με την μορφή αναπτυξιακών κινήτρων , πρόσθετες αποσβέσεις καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 85 και τελικά , μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως (λογαριασμούς 86.03).

δ) Οι αποσβέσεις του παγίου ενεργητικού και των εξόδων εγκατάστασης καταχωρούνται στο ενεργητικό ,αφαιρετικά από την αξία κτήσης ή ιδιοκατασκευής του κάθε στοιχείου του ισολογισμού , ώστε για κάθε λογαριασμό να εμφανίζεται η αξία κτήσης ή ιδιοκατασκευής οι σωρευμένες μέχρι τη λήξη της χρήσης αποσβέσεις και η αναπόσβεστη αξία του στοιχείου.

2.2.3 Μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων

Για το Μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων το Ε.Γ.Λ.Σ. στη παράγραφο 2.2.103 ορίζει τα εξής :

1. Για τη διαχειριστική παρακολούθηση κάθε παγίου στοιχείου και για τη λογιστική παρακολούθηση της αξίας κτήσεως και των αποσβέσεων του και γενικότερα της τύχης του, τηρείται υποχρεωτικά μητρώο παγίων στοιχείων, το οποίο αποτελεί την τελευταία ανάλυση των λογαριασμών των παγίων περιουσιακών στοιχείων.
2. Από το μητρώο παγίων στοιχείων , οι λεπτομέρειες και ο τρόπος τηρήσεως του οποίου αφήνοντας στην κρίση της οικονομικής μονάδας ,πρέπει να προκύπτουν τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία :
 - Τα στοιχεία που εξατομικεύουν το είδος του παγίου(ονοματολογία και διακριτικά στοιχεία).
 - Τα στοιχεία της λογιστικής του εντάξεως (τίτλοι και κωδικοί αριθμοί του πρωτοβάθμιου και του λογαριασμού της τελευταίας βαθμίδας) .

Η αιτιολογία και τα σχετικά στοιχεία κτήσεως, η αρχική αξία κτήσεως και οι μεταβολές αυτής (προσθήκες, βελτιώσεις, μειώσεις) .
 - Ο τόπος εγκαταστάσεως ή ο τρίτος στις εγκαταστάσεις του οποίου τυχόν βρίσκεται.
 - Η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε η χρησιμοποίηση ή λειτουργία του ,καθώς και η ημερομηνία που τυχόν τέθηκε σε αδράνεια .
 - Η τυχόν κτήση του με ευεργετική φορολογική διάταξη.
 - Η τυχόν ύπαρξη βαρών πάνω σ'αυτό (π.χ. είδος βάρους ,αιτία , ποσό) .
 - Ο κωδικός αριθμός της τελευταίας βαθμίδας του λογαριασμού αποσβέσεων.
 - Οι λογιστικές αποσβέσεις (συντελεστής και ποσά) και τα στοιχεία της λογιστικής τους εγγραφής (α/α παραστατικού ,ημερομηνία) , καθώς και οι αντιλογισμένες αποσβέσεις, π.χ. σε περίπτωση πωλήσεως ή καταστροφής.
2. Τα στοιχεία και τα αιτία του τερματισμού της παραγωγικής του ζωής. (π.χ. εκποίηση, διάλυση ή καταστροφή).
3. Με σκοπό να αντιμετωπιστούν δυσχέρειες που ενδεχόμενα θα ανακύψουν κατά την υποχρεωτική τήρηση του μητρώου παγίων στοιχείων σύμφωνα με τα παραπάνω, παρέχεται η δυνατότητα της τηρήσεως αυτού κατά ομάδες ομοειδών

παγίων στοιχείων (π.χ. πάγια στοιχεία του λογαριασμού 14 που κτήθηκαν κατά τη διάρκεια του αυτού μήνα παρακολουθούνται σε μια ατομική μερίδα) με την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο πάγιο στοιχείο, όταν κρίνεται αναγκαίο (π.χ. κατά την απογραφή ή την πώληση), θα είναι δυνατό να εξατομικεύεται.

4. Επισημαίνεται ότι η θεώρηση του μητρώου από την Οικονομική Εφορία απαλλάσσει την οικονομική μονάδα από την υποχρέωση της αναλυτικής καταχώρισης των παγίων στοιχείων στην απογραφή τέλους χρήσεως (άρθρο 41 παραγρ.3 Π.Δ. 99/1977).

2.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Γνωρίζουμε ότι απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του Π.Π.Σ που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του, και ότι κάθε λογιστική περίοδος θα πρέπει να επιβαρύνεται με ποσό απόσβεσης ανάλογο με το οικονομικό όφελος που έλαβε η επιχείρηση από την χρησιμοποίηση του Π.Π.Σ.

Για να υπολογίσουμε λοιπόν τα ετήσια ποσά των αποσβέσεων θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας τους εξής παράγοντες :

1. Αποσβεστέα αξία
2. Ωφέλιμη διάρκεια ζωής
3. Μέθοδος απόσβεσης

Αναλυτικότερα αναφέρουμε :

1. ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ, ενός αποσβέσιμου Π.Π.Σ. είναι το ιστορικό κόστος, μειωμένο κατά την υπολειμματική αξία του, εφόσον αυτή είναι αξιόλογη .Το ιστορικό κόστος βέβαια ,μπορεί να έχει αντικατασταθεί νόμιμα από άλλο ποσό λόγω π.χ. αναπροσαρμογής που επιβλήθηκε απ' το νόμο .

Επίσης το αν η υπολειμματική αξία είναι ή όχι αξιόλογη και αν ληφθεί υπ' όψιν ,για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας, αφήνεται στην κρίση της οικονομικής μονάδας.

Αξία κτήση ή κόστος κτήσης : Είναι η αξία αγοράς του Π.Π.Σ. που αναγράφεται στο τιμολόγιο ή στο συμβόλαιο , αυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς και τα έξοδα εγκατάστασης και μειωμένη με το ποσό των τυχόντων λαμβανομένων εκπτώσεων. Σε περίπτωση ιδιοκατασκευής , ως αξία κτήση λαμβάνεται το κόστος ιδιοκατασκευής του . Επίσης οι δαπάνες βελτίωσης και το κόστος επέκτασης ή προσθήκης ,αυξάνουν

την αξία κτήση .Τέλος , ως αξία κτήσης θεωρείται και η αναπροσαρμοσμένη αξία ενσωματωμένων Π.Π.Σ.

Υπολειμματική αξία: ενός αποσβέσιμου Π.Π.Σ. είναι η αξία που υπολογίζεται να ρευστοποιηθεί στο τέλος της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του. Θεωρούμε δηλαδή ότι η υπολειμματική αυτή αξία είναι η πιθανή τιμή πώλησης του στοιχείου μετά την ολοκληρωτική απόσβεσή του, η οποία μειώνεται κατά τα έξοδα που πιθανόν να απαιτηθούν για την πραγματοποίηση της πώλησης (π.χ. προμήθεια).

Σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία η υπολειμματική αξία αγνοείται , και έτσι το κόστος κτήσης ισούται με την αποσβεστέα αξία του Π.Π.Σ.

Αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματα ή άυλο Π.Π.Σ. που αποκτά η επιχείρηση με σκοπό να ικανοποιήσει τις παραγωγικές της ανάγκες.

Έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, όμως σίγουρα μεγαλύτερη από ένα έτος. Σημειώνουμε ότι αποσβέσιμα εκτός από τα οικοδομήσιμα γήπεδα και άλλες εδαφικές εκτάσεις που έχουν απεριόριστη Ω.Δ.Ζ. γιατί δεν υπόκεινται ούτε σε λειτουργική ούτε σε χρονική φθορά.

2. ΩΦΕΛΙΜΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ :Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. , ωφέλιμη ζωή είναι , είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση , είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο,(π.χ. ωφέλιμη διάρκεια ζωής μηχανήματος μετρημένη σε παραγωγικές ώρες).

Η ωφέλιμη ζωή του αποσβέσιμου παγίου στοιχείου μπορεί λοιπόν , να οριστεί με βάση :

- α)χρονικές περιόδους (έτη ή μήνες)
- β)λειτουργικές περιόδους ή ώρες εργασίας και
- γ) μονάδες παραγόμενων προϊόντων .

Η επιλογή της κατάλληλης βάσεως εξαρτάται από τη φύση των Π.Π.Σ. και τους σημαντικότερους παράγοντες που προκαλούν μείωση της χρησιμότητας αυτών.

Σε πολλές περιπτώσεις, η ωφέλιμη ζωή του στοιχείου σε μια επιχείρηση είναι δυνατόν να είναι μικρότερη απ'τη φυσική του ζωή .Αυτό οφείλεται στην ένταση εκμετάλλευσης του παγίου στοιχείου, στο βαθμό και στη συστηματικότητα των συντηρήσεων και επισκευών του, καθώς επίσης και στον κίνδυνο της οικονομικής του απαξίωσης. Στη χώρα μας η Ωφέλιμη Διάρκεια Ζωής των Π.Π.Σ. δίνεται απ'την

φορολογική νομοθεσία αφού αυτή ορίζει τους συντελεστές απόσβεσης κατά κατηγορίες Π.Π.Σ.

Για παράδειγμα αν κάποιο πάγιο περιουσιακό στοιχείο ο συντελεστής απόσβεσης είναι 20% έπεται ότι η ωφέλιμη διάρκεια ζωής που προσδιορίζεται σε,

$$100 \quad \% \quad : \quad 20 \quad \% \quad = \quad 5 \text{ έτη}$$

3. ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ: Με βάση την αποσβεστέα αξία και την ωφέλιμη Διάρκεια Ζωής του Π.Π.Σ. προσδιορίζουμε με συστηματικό τρόπο τα ετήσια ποσά των αποσβέσεων (Στην επόμενη παράγραφο πιο αναλυτικά).

2.3.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

A . Απαρίθμηση των κυριότερων μεθόδων

Η Λογιστική θεωρία και πράξη έχει επινοήσει πολλές μεθόδους υπολογισμού των αποσβέσεων , οι βασικότερες των οποίων είναι :

1. Μέθοδος της Σταθερής απόσβεσης
2. Μέθοδος της φθίνουσας απόσβεσης :
 - (α) Σύστημα του προοδευτικά ελαττωμένου συντελεστή.
 - (β) Σύστημα του σταθερού ποσού επί της αναπόσβεστης αξίας
 - (γ) Σύστημα του διπλάσιου ποσοστού επί της εκάστοτε αναπόσβεστης αξίας.
 - (δ) Σύστημα του αθροίσματος των αριθμών των ετών της Ω.Δ.Ζ του παγίου περιουσιακού στοιχείου.
3. Μέθοδος της αύξουσας απόσβεσης:
 - (α) Σύστημα του προοδευτικά αυξανόμενου συντελεστή.
 - (β) Σύστημα του αθροίσματος των αριθμών των ετών της Ω.Δ.Ζ. του παγίου περιουσιακού στοιχείου.

4. Μέθοδος Λειτουργική:

Αναπτύσσουμε μόνο την μέθοδο σταθερής απόσβεσης καθώς και την μέθοδο του προοδευτικά ελαττωμένου συντελεστή(φθίνουσα απόσβεσης), γιατί παρόμοιες με αυτές μέθοδοι εφαρμόζονται στη χώρα μας, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 100/16.4.1998.

2.3.2. Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Η Σταθερή μέθοδος θεωρεί ως αποκλειστικό παράγοντα της σταδιακής μείωσης της αξίας του Π.Π.Σ. , το χρόνο .Έτσι κατανέμει την αποσβεστέα αξία ισόποσα σε κάθε ένα από τα έτη της Ω.Δ.Ζ. του πάγιου Στοιχείου.

Ως αποσβεστέα αξία ενός Π.Π.Σ. μπορεί να ληφθεί είτε η αξία κτήσης μειωμένη κατά την υπολειμματική αξία, όταν αυτή κρίνεται αξιόλογη.

Έτσι η απόσβεση υπολογίζεται από τον τύπο:

Όταν η υπολειμματική δεν λαμβάνεται υπ'όψιν

$$1. \alpha 1 = \frac{AA}{V} = \frac{AK}{V},$$

ή

Όταν η υπολειμματική λαμβάνεται υπ'όψιν

$$2. \alpha 2 = \frac{AA}{V} = \frac{AK-YA}{V},$$

Αν υποθέσουμε για παράδειγμα:

A K = Αξία Κτήσης (ή Ιστορικό Κόστος) = 1.000.000

Y A = Υπολειμματική Αξία = 100.000

A A= Αποσβεστέα Αξία = 900.000

V= Ω Δ Ζ =Ωφέλιμη Διάρκεια Ζωής = 5 Έτη

Τότε ο υπολογισμός της Ετήσιας Απόσβεσης γίνεται ως εξής:

$$1. \alpha 1 = \frac{AA}{V} = \frac{AK}{V} = \frac{1.000.000}{5} = 200.000 \text{ δρχ.}$$

ή

$$2. \alpha = \frac{AA}{V} = \frac{AK-YA}{V} = \frac{900.000}{5} = 180.000 \text{ δρχ}$$

Στην πράξη ,το ποσό της ετήσιας απόσβεσης

(α) υπολογίζεται με το γινόμενο :

ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ(Α Α) x ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ (Ρ)

Επειδή $\alpha = AA \times P$, ο συντελεστής απόσβεσης (Ρ) ισούται είτε με το πηλίκο : α/AA (ποσοστό της ετήσιας απόσβεσης πάνω στην αποσβεστέα αξία), είτε με το πηλίκο $1/v$ (αντίστροφος αριθμός της Ω.Δ.Ζ.)

Έτσι με βάση τα παραπάνω , ο συντελεστής απόσβεσης (Ρ) και στην περίπτωση που υπολογίζεται η υπολειμματική αξία και στην περίπτωση που δεν υπολογίζεται θα είναι :

$$1. P1 = 180000 / 900000 = 20 \% \text{ ή } 1 / 5 = 20 \%$$

$$2. P2 = 200000 / 1000000 = 20 \% \text{ ή } 1 / 5 = 20 \%$$

Η παρακολούθηση των ετήσιων και συνολικών αποσβέσεων, καθώς και της λογιστικής αξίας (υπολοίπου) ενός Π.Π.Σ. γίνεται με το λεγόμενο « Πίνακα

Αποσβέσεων » , ο οποίος στο δικό μας παράδειγμα θα έχει ως εξής :

ΕΙΔΟΣ :	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ “ Χ”
ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ :	1.000.000
ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ :	100.000
ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ :	900.000
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ :	20 %
ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ :	180.000

Πίνακας 1

ΕΤΟΣ	ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ			ΑΞΙΑ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΘΕ ΧΡΗΣΗΣ
	ΑΞΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΚΑΘΕ ΧΡΗΣΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	
1	1.000.000	180.000	180.000	820.000
2	820.000	180.000	360.000	640.000
3	640.000	180.000	540.000	460.000
4	460.000	180.000	720.000	280.000
5	280.000	180.000	900.000	100.000:YA

Το ποσό στο τέλος του 5^{ου} έτους ισούται με την υπολειμματική αξία .

Δηλ. Αποσβεστέα αξία = AA-YA

Στην περίπτωση που η Y.A. δεν λαμβανόταν υπόψη, το ποσό της ετήσιας απόσβεσης θα ήταν 200.000 , για τα τέσσερα πρώτα χρόνια ,και 199.999 για το 5^ο έτος .

Η 1 χρηματική μονάδα που μένει ως αξία στο τέλος των 5 χρήσεων, καλείται αξία μνήμης και υπενθυμίζει την ύπαρξη του Π.Π.Σ. ως πλήρως αποσβεσμένο .

Η Σταθερή μέθοδος χρησιμοποιείται πολύ στην πράξη. Αυτό συμβαίνει ,γιατί είναι απλή, ευνόητη, συστηματική και ορθολογική.

Κυρίως προτιμείται όταν συντρέχουν παρόμοιες με τις παρακάτω καταστάσεις :

- Η παραγωγική δυναμικότητα του παγίου στοιχείου μειώνεται σχεδόν ισόποσα κάθε έτος.
- Η παραγωγική του δυναμικότητα , και συνεπώς η χρησιμότητα του, μειώνεται κυρίως λόγω χρονικής φθοράς παρά λειτουργικής.
- Οι επισκευές και συντηρήσεις είναι περίπου του ίδιου ύψους σε κάθε χρήση.

Η σταθερή μέθοδος παρουσιάζει και τα εξής σοβαρά μειονεκτήματα :

- Επειδή ως μοναδική αιτιατών αποσβέσεων θεωρεί τη χρονική φθορά , επιβαρύνει την κάθε λογιστική χρήση με το ίδιο ποσό απόσβεσης.

Ενώ εμείς γνωρίζουμε πως η μείωση της αξίας των περισσότερων Π.Π.Σ. οφείλεται κυρίως στην χρήση παρά στο χρόνο.

- Υπάρχει πιθανότητα το ποσό της ετήσιας απόσβεσης που καταλογίζει, να μην αναλογεί στα έσοδα που πραγματοποιούνται την συγκεκριμένη χρονική περίοδο ,

κατά την χρησιμοποίησή του. Αυτό συμβαίνει επειδή ο βαθμός χρησιμοποίηση του Π.Π.Σ. είναι δυνατόν να διαφέρει από χρήση σε χρήση.

- γ) Αδυνατεί να αντιπαραθέσει σωστά το ετήσιο κόστος χρησιμοποίησης του Π.Π.Σ. με τα σταθερά ποσά των ετήσιων αποσβέσεων λόγω του ότι οι δαπάνες συντήρησης και επισκευών αυξάνουν με την πάροδο του χρόνου.

2.3.3 Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Η φθίνουσα μέθοδος δεν είναι τόσο απλή στην εφαρμογή της όπως η σταθερή μέθοδος. Ταιριάζει με τα Π.Π.Σ. που παρουσιάζουν :

1. Μεγάλη αποδοτικότητα στα πρώτα έτη της Ω.Δ.Ζ. τους και συνεχώς μειούμενη στα μετέπειτα έτη.
2. Σημαντικές φθορές κατά τα πρώτα έτη της λειτουργίας τους ,οπότε και οι αποσβέσεις των πρώτων να είναι μεγαλύτερες .
3. Αυξανόμενα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων από χρόνο σε χρόνο.

Σύστημα του προοδευτικά ελαττούμενου συντελεστή

Για τον υπολογισμό των ετήσιων αποσβέσεων χρησιμοποιείται το γινόμενο :

ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ Χ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Ο συντελεστής απόσβεσης μειώνεται προοδευτικά από έτος σε έτος , π.χ. το πρώτο έτος μπορεί να είναι 30 % ,το δεύτερο έτος 27 % ,το τρίτο 24 % ,κ.λ.π.

Οι φθίνοντες αυτοί συντελεστές δεν προκύπτουν από καμιά μαθηματική συνάρτηση. Καθορίζονται με βάση εμπειρικά κριτήρια , για την καλύτερη εξυπηρέτηση της αποσβέσεως του παγίου και της επιχειρήσεως.

Αν για παράδειγμα η Ω.Δ.Ζ. του παγίου είναι 5 έτη τότε ο υπολογισμός των συντελεστών έχει ως εξής :

Έστω (P) ο συντελεστής του 1^{ου} έτους και (α) ο λόγος της προόδου . Τότε οι 5 ετήσιοι συντελεστές θα είναι :

P , $P-\alpha$, $P-2\alpha$, $P-3\alpha$, και $P-4\alpha$ και θα πρέπει το άθροισμα τους να είναι 100 % , ώστε το Π.Π.Σ. να αποσβεστεί πλήρως μέσα στα 5 έτη της Ω.Δ.Ζ. του.

Συνεπώς έχουμε :

$$P + (P - \alpha) + (P - 2\alpha) + (P - 3\alpha) + (P - 4\alpha) = 100 \% \Rightarrow$$

$$5P - 10\alpha = 100 \% \Rightarrow P - 2\alpha = 20 \Rightarrow P = 20 + 2\alpha$$

Αντικαθιστώντας τον λόγο α , με διαφορετικές σειρές προοδευτικά ελαττούμενων συντελεστών, από τις οποίες η επιχείρηση επιλέγοντας εκείνη που κατά την κρίση της αρμόζει καλύτερα για το συγκεκριμένο Π.Π.Σ. θα κατορθώσει να το αποσβέσει πλήρως μέσα στα 5 έτη της Ω.Δ.Ζ. του .

Για παράδειγμα, έστω $\alpha = 5$, τότε θα έχουμε αντίστοιχα :

$$P = 20 + 2\alpha \Rightarrow P = 20 + 2 * 5 \Rightarrow P = 30 \%$$

Έτη : 1 2 3 4 5

Συντελεστές : 30 % 25 % 20 % 15 % 10 % \Rightarrow Σύνολο 100 %

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ε.Γ. Λ.Σ.

Τα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία είναι εκείνα τα μέσα που κατέχει η επιχείρηση και εκμεταλλεύεται για πολλά χρόνια. Συνήθως όσο διαρκεί η ωφέλιμη τεχνολογικά και οικονομικά “ζωή” τους. Τα συναντούμε σε όλα τα είδη παραγωγής είτε στην πρωτογενή, στη δευτερογενή, στη τριτογενή, είτε στη τεταρτογενή παραγωγή. Όπως είναι γνωστό το Ε. Γ. Λ. Σ. οργανώνει λογιστικά τα πάγια στους λογαριασμούς της **ομάδας 1 : ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ.**

Όλες οι κατηγορίες των παγίων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτήν την ομάδα τις παραθέτουμε σε αυτό το κεφάλαιο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

3.1 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 10 «Εδαφικές Εκτάσεις»

10.00 Γήπεδα – Οικόπεδα

10.01 Ορυχεία

10.02 Μεταλλεία

10.03 Λατομεία

10.04 Αγροί

10.05 Φυτείες

10.06 Δάση

10.07

10.08

10.09

10.10 Γήπεδα-Οικόπεδα εκτός εκμεταλλεύσεως

10.11 Ορυχεία εκτός εκμεταλλεύσεως

10.12 Μεταλλεία εκτός εκμεταλλεύσεως

10.13 Λατομεία εκτός εκμεταλλεύσεως

- 10.14** Αγροί εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.15** Φυτείες εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.16** Δάση εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.17**
- 10.18**
- 10.19**
- 10.99** Αποσβεσμένες εδαφικές εκτάσεις
- 10.99.00**
 - 01** Αποσβεσμένα Ορυχεία
 - 02** Αποσβεσμένα Μεταλλεία
 - 03** Αποσβεσμένα Λατομεία
 - 04**
 - 05** Αποσβεσμένες Φυτείες
 - 06** Αποσβεσμένα Δάση
 - 07**
 - 08**
 - 09**
 - 10**
 - 11** Απο/να Ορυχεία εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 12** Αποσ/να μεταλλεία εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 13** Αποσ/να λατομεία εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 14**
 - 15** Αποσ/νες φυτείες εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 16** Αποσ/να δάση εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 17**

3.1.1 Τι περιλαμβάνει ο λογ/σμος 10 «Εδαφικές εκτάσεις»

Εδαφικές εκτάσεις είναι τα οικόπεδα, γήπεδα, αγροτεμάχια, δάση, ορυχεία, μεταλλεία, λατομεία, οι φυτείες και γενικά οποιαδήποτε έκταση γης της οποίας η κυριότητα ανήκει στην οικονομική μονάδα.

Οι εδαφικές εκτάσεις διακρίνονται σ' εκείνες που έχουν απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής όπως π.χ. είναι τα οικόπεδα ή τα αγροτεμάχια και σε εκείνες που η

διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους είναι περιορισμένη και για το λόγο αυτό η αξία τους είναι περιορισμένη και για το λόγο αυτό η αξία τους είναι αποσβεστέα. Στην τελευταία αυτή κατηγορία ανήκουν π.χ. τα ορυχεία, μεταλλεία και λατομεία

3.1.2 Λογαριασμός 10.00 «Γήπεδα-Οικόπεδα»

Στο λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται οι εκτάσεις γης πάνω στις οποίες έχουν κατασκευαστεί και οργανωθεί τα εργοστάσια ή εργοτάξια της οικονομικής μονάδας ή έχουν ανεργεθεί κτίρια και εγκαταστάσεις αυτής (π.χ. για γραφεία, καταστήματα ή κατοικίες καθώς και εκείνες που προσδιορίζονται για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών, δηλαδή έκτασης γης που χρησιμοποιούνται για τη λειτουργία της.

Επισημαίνεται ότι η αξία κτήσεως των οικοδομημένων οικοπέδων εμφανίζεται στον παρόντα λογ/σμο και όχι στο λογ/σμο 11 «Κτίρια-Εγκαταστάσεις κτιρίων-Τεχνικά έργα». Ο κυριότερος λόγος διαχωρισμού της αξίας των οικοπέδων από την αξία κτήσεως των κτιρίων είναι ότι τα μεν οικόπεδα δεν αποσβένονται, ενώ τα κτίρια αποσβένονται. Σε περίπτωση λοιπόν που η οικονομική μονάδα αγοράσει αντί ενός συνολικού ποσού ή ακόμη και ένα διαμέρισμα θα πρέπει το συνολικό αυτό ποσό να διαχωριστεί σε αξία γηπέδου ,κτισμάτων κ.λ.π. βάσει εκθέσεως τεχνικού.

3.1.3 Λογαριασμοί 10.01 «Ορυχεία» και 10.02 «Μεταλλεία»

Οι λογαριασμοί 10.01 και 10.02 δημιουργούνται ως εξής:

- A) Με μεταφορά από το λογ/σμο 10.00 «Γήπεδα –Οικόπεδα» ή το 10.10 «Γήπεδα-Οικόπεδα εκτός εκμεταλλεύσεως» της αξίας κτήσεως των ιδιόκτητων γηπέδων. Η μεταφορά γίνεται τη στιγμή που αρχίζει η εκμετάλλευση τους, ενώ πριν από αυτή η παρακολούθηση των χαρακτηρισμένων ως ορυχείων ή μεταλλείων ιδιόκτητων γηπέδων γίνεται από τους λογ/σμούς 10.11 ή 10.12.
- B) Με καταχώρηση της αξίας κτήσεως των αγορασμένων ή με άλλο νόμιμο τρόπο αποκτημένων(π.χ. με εισφορά σε είδος) ορυχείων ή μεταλλείων, δηλαδή των γηπέδων τα οποία είναι ήδη χαρακτηρισμένα, με σχετική άδεια αρμόδιας αρχής

ως ορυχεία ή μεταλλεία και τα οποία μαζί με την άδεια αυτή αποκτούνται κατά πλήρη κυριότητα.

Γ) Με μεταφορά από το λογαριασμό 10.11 «Ορυχεία εκτός εκμεταλλεύσεως» ή το «Μεταλλεία εκτός εκμεταλλεύσεως» των ορυχείων ή μεταλλείων που ήταν εκτός εκμεταλλεύσεως, τη στιγμή που αρχίζει η εκμετάλλευση τους.

Η παραπάνω(α-γ) αξία κτήσεως των ορυχείων και μεταλλείων αποσβένεται σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία. Αν από τις διατάξεις του νόμου δεν ορίζεται αλλιώς ως αποσβεστέα αξία θεωρείται εκείνη που προκύπτει μετά την αφαίρεση της υπολλειματικής αξίας κτήσεως.

Όσα καθορίζονται παραπάνω για τα ορυχεία και μεταλλεία ισχύουν ανάλογα και για τις πετρελαιοπηγές, καθώς και για τις άλλες παρόμοιες περιπτώσεις(π.χ. πηγές φυσικών αερίων ή ιαματικών νερών).

3.1.4 Παρακολούθηση της αξίας κτήσεως και εξόδων που αφορούν «ορυχεία μεταλλεία-λατομεία»

Στο λογαριασμό 16.02 «Δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ορυχείων – μεταλλείων - λατομείων» παρακολουθείται η αξία κτήσεως του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως του ορυχείου ή μεταλλείου, δηλαδή του εμπράγματος δικαιώματος της «μεταλλειοκτησίας», το οποίο αποσβένεται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία. Σε υπολογισμό του 16.02 παρακολουθούνται και τα σχετικά έξοδα τα οποία πραγματοποιούνται για τη χορήγηση ,από αρμόδια αρχή του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως ορυχείου ή μεταλλείου που βρίσκεται σε ιδιόκτητο έδαφος τα έξοδα αυτά είναι αξιολογα. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή στην οικονομική μονάδα.

Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για έρευνες ανευρέσεως ή αξιοποιήσεις ορυχείου ή μεταλλείου παρακολουθούνται στον λογ/σμό 16.11 «έξοδα ερευνών – μεταλλείων-λατομείων». Τα έξοδα αυτά αποσβένονται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία.

Τέλος τα έξοδα κτήσεως των περιουσιακών αυτών στοιχείων (π.χ. φόροι μεταβιβάσεως ,συμβολαιογραφικά, μεσιτικά)καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο λογ/σμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων».

3.1.5 Λογαριασμός 10.03 «Λατομεία»

Στο λογαριασμό 10.03 «Λατομεία» παρακολουθούνται οι ιδιόκτητες εκτάσεις γης από τις οποίες με κατάλληλα τεχνικά μέσα γίνεται εξόρυξη λατομικών προϊόντων. Λατομικά προϊόντα είναι τα ορυκτά εκείνα τα οποία δεν χαρακτηρίζονται ως μεταλλεύματα από την νομοθεσία περί μεταλλείων όπως είναι ιδίως τα διάφορα πετρώματα , τα μάρμαρα , οι κοινοί λίθοι , τα κονιάματα και τα χώματα.

Ο χαρακτηρισμός της εκτάσεως ως Λατομείου γίνεται από την αρμόδια αρχή η οποία χορηγεί άδεια εκμεταλλεύσεως.

Τα λατομικά ορυκτά ανήκουν στον ιδιοκτήτη του εδάφους στο οποίο βρίσκονται, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των ειδικών διατάξεων περί λατομείων. Το ποσό που η οικονομική μονάδα καταβάλλει σε τρίτο για την απόκτηση του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως του λατομείου δεν καταχωρείται στον παρόντα λογαριασμό αλλά στο λογαριασμό 16.02 «δικαιώματα (π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεων ορυχείων-μεταλλείων –λατομείων».

Σχετικά με τη δημιουργία του 10.03 «λατομεία και την απόσβεση του ισχύουν όσα αναφέρουμε σχετικά με τους λογ/σμούς 10.01 «Ορυχεία» και 10.02 «Μεταλλεία»

3.1.6 Λογαριασμοί 10.04 «Αγροί», 10.05 «Φυτείες» και 10.06 «Δάση»

Στους λογαριασμούς 10.04 «Αγροί», 10.05 «Φυτείες» και 10.06 «Δάση» παρακολουθούνται οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις καθώς και οι με οποιοδήποτε άλλο φυσικό τρόπο εκμεταλλεύσιμες εκτάσεις γης .

3.1.7 Λογαριασμοί 10.10 έως και 10.16

Στους λογ/σμούς 10.10 έως και 10.16 παρακολουθούνται οι εδαφικές εκτάσεις οι οποίες δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες αυτής.

3.1.8 Παρακολούθηση της αξίας κτήσεως καθώς και των εξόδων κτήσεων των εδαφικών εκτάσεων

Οι εδαφικές εκτάσεις παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς τους 10 με καταχώριση σ' αυτούς της αξίας κτήσεως τους ή της αξίας η οποία προκύπτει έπειτα από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως.

Τα έξοδα κτήσεως των εδαφικών εκτάσεων (π.χ. φόροι μεταβιβάσεως , συμβολαιογραφικά και μεσιτικά) καταχωρούνται και παρακολουθούνται στον λογαριασμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων»

Τα έξοδα διαμορφώσεως των γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων τα οποία προσδίδουν αξία σ' αυτές επειδή τα σχετικά έργα (π.χ. ισοπεδώσεις)δεν φθείρονται και συνεπώς αποσβένονται ,με την προϋπόθεση ότι τα σχετικά έξοδα δεν έχουν περιληφθεί στο κόστος κτιρίων ή τεχνικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους καταχωρούνται στο λογαριασμό 11.03 «Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεως γηπέδων».

3.1.9 Οικονομική απαξίωση και υποτίμηση των εδαφικών εκτάσεων

Τα γήπεδα-Οικόπεδα και άλλες εδαφικές εκτάσεις δεν φθείρονται από τη χρήση τους ή την πάροδο του χρόνου και για το λόγο αυτό δεν αποσβένονται. Όταν όμως για τις εδαφικές αυτές εκτάσεις υπάρχει κίνδυνος οικονομικής απαξίωσης και υποτιμήσεως σχηματίζεται ειδική πρόβλεψη , η οποία καταχωρείται στο λογαριασμό 44.10 «προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων παγίων στοιχείων»με χρέωση του λογαριασμού 83.10.

3.1.10 Εκποίηση εδαφικών εκτάσεων

Σε περίπτωση εκποίησης μη οικοδομημένης εδαφικής εκτάσεως(π.χ. γηπέδου-οικόπεδου)ισχύουν τα παρακάτω:

Α)Στην πίστωση του οικείου λογ/σμού της εδαφικής εκτάσεως καταχωρούνται το τίμημα πωλήσεως του πωλητήριου συμβολαίου και η τυχόν σχηματισμένη πρόβλεψη για υποτίμηση της πωλούμενης εκτάσεως (από το λογαριασμό 44.10).Στη χρέωση

του ίδιου λογαριασμού φέρονται τα τυχόν έξοδα που δημιουργούνται για την πραγματοποίηση της πωλήσεως.

Στη χρέωση του οικείου λογαριασμού της εδαφικής εκτάσεως μεταφέρονται επίσης, το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων κτήσεως και των τυχόν εξόδων διαμορφώσεων της. Οι μεταφορές αυτές γίνονται από τους λογαριασμούς 16.14 και 11.03 αντίστοιχα στους οποίους προηγουμένως μεταφέρονται από τους λογαριασμούς 16.99.14 και 11.99.03 οι διενεργημένες αποσβέσεις .

Το αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρήσεις και μεταφορές μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.00 «ζημιές από εκποίηση ακινήτων» όταν είναι κέρδος.

3.1.11 Εμφάνιση του λογαριασμού 10 «Εδαφικές εκτάσεις» στον ισολογισμό

Τα περιουσιακά στοιχεία που παρακολουθούνται στον λογ/σμο 10 εμφανίζονται στον ισολογισμό με το τίτλο «Εδαφικές εκτάσεις» στο κόστος κτήσεως τους, όπως καθορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο 5.1.9

3.2 Λογαριασμός 11 «Κτίρια-Εγκαταστάσεις κτιρίων-Τεχνικά έργα»

11.00 Κτίρια –Εγκαταστάσεις κτιρίων

11.01 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησης μεταφορών

11.02 Λοιπά τεχνικά έργα

11.03 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων

11.04

11.07 Κτίρια –εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων

11.08 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων

11.09 Λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων

11.10 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων

11.11

11.14 Κτίρια –Εγκαταστάσεις κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως

11.15 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως

11.16 Λοιπά τεχνικά έργα εκτός εκμεταλλεύσεως

- 11.17 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.18
- 11.21 Κτίρια-Εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.22 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.23 Λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.24 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.25
- 11.99 Αποσβεσμένα κτίρια –Εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα
- 11.99.00 Αποσβεσμένα κτίρια εγκαταστάσεις κτιρίων
- 01 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών
- 02 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα
- 03 αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων
- 04
- 07 Αποσβεσμένα κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων
- 08 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων
- 09 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων
- 10 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων
- 11
- 14 Αποσβεσμένα κτίρια –εγκαταστάσεις κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 18
- 21 Αποσβεσμένα κτίρια –εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 22 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 23 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 24 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 25
- 11.99.99

3.2.1 Τι περιλαμβάνει ο λογ/σμός 11 «Κτίρια-Εγκαταστάσεις Κτιρίων-Τεχνικά έργα»

Με το λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται τα εντός και τα εκτός εκμεταλλεύσεως περιουσιακά στοιχεία :κτίρια, οι εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα που ανήκουν κατά κυριότητα τρίτων.

Κ Τ Ι Ρ Ι Α : είναι οι οικοδομικές κατασκευές που γίνονται με τη χρησιμοποίηση δομικών υλικών και προορίζονται για κατοικίες , βιομηχανοστάσια ,αποθήκες ή οποιαδήποτε άλλη εκμετάλλευση ή δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας.

Ε Γ Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Ε Ι Σ Κ Τ Ι Ρ Ι Ω Ν : είναι πρόσθετες εγκαταστάσεις , όπως ηλεκτρικές , υδραυλικές ,μηχανολογικές ,κλιματιστικές ,τηλεπικοινωνιακές, αποχετεύσεως ,πνευματικής ή μη μεταφοράς , ενδοσυννενοήσεως και άλλες οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας του ή του κτιρίου. Οι εγκαταστάσεις αυτές παρακολουθούνται στους ίδιους υπολογαριασμούς του 11.00 στους οποίους παρακολουθούνται τα κτίρια στα οποία είναι ενσωματωμένες ή συνδεδεμένες.

Τ Ε Χ Ν Ι Κ Α Ε Ρ Γ Α : είναι μόνιμες , κατά κανόνα τεχνικές κατασκευές με τις οποίες τροποποιείται το φυσικό περιβάλλον με σκοπό την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας (π.χ. δρόμοι πλατείες, λιμάνια, φράγματα, λίμνες, διώρυγες, περιφράξεις, σήραγγες, γέφυρες, αεροδρόμια ή στάδια).

3.2.2 Λογαριασμός 11.00 «Κτίρια-Εγκαταστάσεις κτιρίων»

Στο λογαριασμό 11.00 « Κτίρια –Εγκαταστάσεις Κτιρίων» παρακολουθούνται τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις κτιρίων που ανήκουν κατά κυριότητα στην οικονομική μονάδα. Σύμφωνα με όσα παραπάνω είπαμε ,οι εγκαταστάσεις κτιρίων που καταχωρούνται στον παρόντα λογαριασμό αποτελούν συστατικό των κτιρίων αφού συνδέονται με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει εύκολα και χωρίς ουσιαστική βλάβη αυτών ή του κτιρίου.

3.2.3 Λογαριασμός 11.01 «Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών»

Στο λογαριασμό **11.01 «Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών»** παρακολουθούνται τα τεχνικά έργα που εξυπηρετούν τις μεταφορές της οικονομικής μονάδας, π.χ. δρόμους, γέφυρες, σήραγγες, αεροδρόμια.

3.2.4 Λογαριασμός 11.02 «Λοιπά Τεχνικά έργα»

Στο λογαριασμό **11.02 «Λοιπά Τεχνικά έργα»** παρακολουθούνται τα τεχνικά έργα που εξυπηρετούν αυτός σκοπούς αυτός οικονομικής μονάδας, εκτός από αυτός μεταφορές που παρακολουθούνται στον προηγούμενο λογαριασμό π.χ. λιμάνια, πλατείες, φράγματα. Ο λογαριασμός αυτός είναι προαιρετικής τηρήσεως.

3.2.5 Λογαριασμός 11.03 «Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων»

Στο λογαριασμό **11.03 «Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων»** παρακολουθούνται οι δαπάνες διαμορφώσεως γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων, όταν συντρέχουν οι εξής δύο βασικές προϋποθέσεις:

α) Οι δαπάνες αυτές να μην είναι απ' εκείνες που περιλαμβάνονται στο κόστος των κτιρίων ή των τεχνικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους. Δηλαδή, οι δαπάνες να μην προσδίδουν αξία στα γήπεδα και στις λοιπές εδαφικές εκτάσεις.

β) Οι διαμορφώσεις να φθείρονται και για το λόγω αυτό το κόστος τους να αποσβένεται.

Εξάλλου, στις περιπτώσεις που τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία βρίσκονται εκτός εκμεταλλεύσεως χρησιμοποιούνται αντίστοιχα οι λογαριασμοί **11.14-11.17**.

3.2.6 Τι καταχωρείται στους λογαριασμούς 11.00-11.03 και 11.14-11.17

Στους αντίστοιχους λογαριασμούς (11.00-11.03 και 11.14-11.17) καταχωρείται:

- α) Η αξία κτήσεως των κτιρίων και τεχνικών έργων (αγορά εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος) ή η διαφορά (υπεραξία) που προκύπτει μετά από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας αυτής.
- β) Το κόστος κατασκευής των στοιχείων αυτών όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές καθώς και η υπεραξία που προκύπτει μετά από νόμιμη αναπροσαρμογή του κόστους αυτού. Το κόστος κατασκευής προκύπτει από το λογαριασμό 15.01 «κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων – τεχνικά έργα υπό εκτέλεση».
- γ) Η αξία των επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων, οι οποίες γίνονται κάθε φορά.
- δ) Τα έξοδα διαμορφώσεως εδαφικών εκτάσεων.

Επισημαίνεται ότι τα έξοδα κτήσεως των κτιρίων – τεχνικών έργων (π.χ. φόροι μεταβιβάσεως, συμβολαιογραφικά, μεσιτικά) δεν καταχωρούνται στο λογαριασμό αυτό, αλλά στο λογαριασμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων».

3.2.7 Α) Λογαριασμοί 11.07 «Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε Ακίνητα τρίτων», 11.08 «Τεχνικά Έργα εξυπηρετήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων», 11.09 «Λοιπά Τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων» και 11.10 «Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων»

Στους λογαριασμούς 11.07 Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε Ακίνητα τρίτων», 11.08 «Τεχνικά Έργα εξυπηρετήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων», 11.09 «Λοιπά Τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων» και 11.10 «Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων» παρακολουθούνται τα κτίρια και τα τεχνικά έργα που κατασκευάζονται, καθώς και τα έξοδα που γίνονται σε ακίνητα κυριότητας τρίτων, όταν η οικονομική μονάδα έχει δικαίωμα χρήσεως για ορισμένο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά μετά την πάροδο του οποίου τα εν λόγω έργα (π.χ. κτίρια ή διαμορφώσεις) περιέχονται στον κύριο του ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα. Στους λογαριασμούς αυτούς καταχωρούνται:

- Το κόστος ανεγέρσεως κτιρίων και τεχνικών έργων.
- Το κόστος διαμορφώσεων βελτιώσεων και προσθηκών πάνω σε κτίρια και τεχνικά έργα.

- Τα έξοδα διαμορφώσεως εδαφικών εκτάσεων.

Τα κτίρια και τα τεχνικά έργα που κατασκευάζονται από την οικονομική μονάδα σε ακίνητα τρίτων, καθώς και τα έξοδα που πραγματοποιούνται γι' αυτά, αποσβένονται ανάλογα με το χρόνο της συμβατικής χρησιμοποίησής τους, με τον όρο ότι ο συντελεστής αποσβέσεως που προσδιορίζεται με βάση το χρόνο χρησιμοποίησής δε θα είναι μικρότερος από το συντελεστή που εφαρμόζεται σε ομοειδή ιδιόκτητα πάγια στοιχεία.

3.2.8 Κτίρια – Τεχνικά Έργα που δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα

Στις περιπτώσεις που τα παραπάνω κτίρια, τεχνικά έργα και διαμορφώσεις γηπέδων επί ακινήτων τρίτων δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας ούτε για τις παρεπόμενες ασχολίες της, το Ε. ΓΛΣ προβλέπει την τήρηση των υπολογαριασμών 11.21 – 11.24.

Στους υπολογαριασμούς (11.07 – 11.10 και 11.21 – 11.24) καταχωρούνται:

- α) Το κόστος ανεγέρσεως κτιρίων και τεχνικών έργων.
- β) Το κόστος διαμορφώσεως, βελτιώσεων και προσθηκών πάνω σε κτίρια και τεχνικά έργα.
- γ) Τα έξοδα διαμορφώσεως εδαφικών εκτάσεων.

3.2.9 Καταχώρηση της αξίας κτήσεως και εξόδων κτήσεων των Κτιρίων – Εγκαταστάσεων Κτιρίων και Τεχνικών Έργων

Τα κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα παρακολουθούνται στους οικείους λογαριασμούς του **11** έπειτα από καταχώρηση σ' αυτούς:

- α) Της αξίας κτήσεως τους (αγορά εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος) ή της αξίας που προκύπτει μετά από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως.
- β) Του κόστους κατασκευής τους, όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές, το οποίο προκύπτει από το λογαριασμό 15.01 «κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων – τεχνικά έργα υπό εκτέλεση».

Η αξία κτήσεως των κτιρίων και τεχνικών έργων προσαυξάνει με την αξία των επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων που γίνονται κάθε φορά.

3.2.10 Οικονομική Απαξίωση και Υποτίμηση Κτιρίων – Εγκαταστάσεων Κτιρίων – Τεχνικών Έργων

Τα περιουσιακά στοιχεία που παρακολουθούνται στο λογαριασμό αυτό υπόκειται σε μείωση της αξίας τους λόγω χρονικής και λειτουργικής φθοράς και ενδεχόμενης οικονομικής απαξίωσης και ισχύουν όσα αναφέρονται στην παράγραφο 5.1.10.

3.2.11 Εκποίηση των Κτιρίων – Εγκαταστάσεων Κτιρίων – Τεχνικά Έργα

Σε περίπτωση εκποίησης κτιρίου και τεχνικών έργων εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- α) Στην περίπτωση του οικείου λογαριασμού του κτιρίου ή του τεχνικού έργου καταχωρείται το τίμημα πώλησεως του πωλητήριου συμβολαίου και στη χρέωσή του καταχωρούνται τα έξοδα που τυχόν δημιουργούνται για την επίτευξη της πώλησεως.
- β) Στη χρέωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρονται η αξία κτήσεως του αντίστοιχου γηπέδου ή άλλης εδαφικής εκτάσεως και το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων διαμορφώσεως του γηπέδου (δηλαδή το υπόλοιπο του λογαριασμού 11.03 που προκύπτει μετά τη μεταφορά στο λογαριασμό αυτό των αποσβέσεων του λογαριασμού 11.99.03). Στην περίπτωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρεται η τυχόν σχηματιζόμενη πρόβλεψη για υποτίμηση του πωλούμενου γηπέδου (από το λογαριασμό 44.10).
- γ) Στην πίστωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρονται οι αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέχρι την πώληση και στη χρέωσή του μεταφέρεται το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων κτήσεως του ακινήτου (δηλαδή το υπόλοιπο του λογαριασμού 16.14 που προκύπτει μετά τη μεταφορά στο λογαριασμό αυτό των αποσβέσεων του λογαριασμού 16.99.14).
- δ) Το αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρήσεις και μεταφορές μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.00 «ζημίες από εκποίηση

ακινήτων» ή 81.02.01 «ζημίες από εκποίηση τεχνικών έργων», όταν είναι ζημία, ή στο λογαριασμό 81.03.01 «κέρδη από εκποίηση τεχνικών έργων», όταν είναι κέρδος.

Σε περίπτωση κατεδαφίσεως κτιρίου, το οποίο δεν έχει αποσβεστεί ολοκληρωτικά, η αναπόσβεστη αξία του μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 16.19 «λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως».

Τα έξοδα κατεδαφίσεως παλαιού κτιρίου καταχωρούνται στο λογαριασμό 11.03 «υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων», εκτός αν επακολουθεί ανέγερση νέου κτιρίου, οπότε τα έξοδα αυτά προσαυξάνουν το κόστος ανέγερσής του. Οι αποζημιώσεις που τυχόν καταβάλλονται σε μισθωτές του υπό κατεδαφίσεως παλαιού κτιρίου προσαυξάνουν το κόστος ανέγερσής του νέου.

3.2.12 Εμφάνιση του λογαριασμού 11 «Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων – Τεχνικά Έργα» στον Ισολογισμό

Τα περιουσιακά στοιχεία που παρακολουθούνται στο λογαριασμό 11 εμφανίζονται στον ισολογισμό με τον τίτλο «Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων – Τεχνικά Έργα» στο κόστος κτήσεώς τους, όπως καθορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο 5.2.9.

3.3 Λογαριασμός 12 «Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός»

12.00 Μηχανήματα

12.01 Τεχνικές εγκαταστάσεις

12.02 Φορητά μηχανήματα «χειρός»

12.03 Εργαλεία

12.04 Καλούπια – ιδιοσυσκευές

12.05 Μηχανολογικά όργανα

12.06 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός

12.07 Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων

12.08 Τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων

12.09 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα

τρίτων

- 12.10 Μηχανήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.11 Τεχνικές εγκαταστάσεις εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.12 Φορητά μηχανήματα «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.13 Εργαλεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.14 Καλούπια – ιδιοσυσκευές εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.15 Μηχανολογικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.16 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.17 Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.18 Τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.19 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.20.....
- 12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός
 - 12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα
 - 01 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις
 - 02 Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα «χειρός»
 - 03 Αποσβεσμένα εργαλεία
 - 04 Αποσβεσμένα καλούπια – ιδιοσυσκευές
 - 05 Αποσβεσμένα μηχανολογικά όργανα
 - 06 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός
 - 07 Αποσβεσμένα μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων
 - 08 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων
 - 09 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων
 - 10 Αποσβεσμένα μηχανήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 11 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 12 Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 13 Αποσβεσμένα εργαλεία εκτός εκμεταλλεύσεως

- 14 Αποσβεσμένα καλούπια – ιδιοσυσκευές εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβεσμένα μηχανολογικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 Αποσβεσμένα μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 18 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

12.99.20

3.3.1 Τα περιλαμβάνει ο λογαριασμός 12 «Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός»

Στο λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται τα εντός και εκτός εκμεταλλεύσεως εξής περιουσιακά στοιχεία: μηχανήματα, τεχνικές εγκαταστάσεις, και γενικά ο μηχανολογικός εξοπλισμός που ανήκουν κατά κυριότητα στην οικονομική μονάδα και είναι εγκατεστημένα σε ακίνητα κυριότητας αυτής ή τρίτων, καθώς και εκείνα που δεν είναι εγκατεστημένα σε ακίνητα.

3.3.2 Λογαριασμός 12.00 «Μηχανήματα»

Ο λογαριασμός 12.00 «Μηχανήματα» είναι μηχανολογικές κατασκευές, μόνιμα εγκατεστημένες ή κινητές, οι οποίες χρησιμεύουν για να αποσπών από τη φύση, να επεξεργάζονται ή να μετασχηματίζουν υλικά αγαθά ή να παράγουν υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο δραστηριότητάς της.

3.3.3 Λογαριασμός 12.01 «Τεχνικές εγκαταστάσεις»

Ο λογαριασμός **12.01 «Τεχνικές εγκαταστάσεις»** είναι τεχνικές κατασκευές και γενικά τεχνολογικές διευθετήσεις που γίνονται για τη νόμιμη εγκατάσταση μηχανημάτων και τη σύνδεση τους στο παραγωγικό κύκλωμα της οικονομικής μονάδας. Ως τεχνικές εγκαταστάσεις θεωρούνται ακόμη και οι κάθε είδους εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας, οι οποίες χωρίς να συσχετίζονται με τα μηχανήματα, έχουν σχέση με το παραγωγικό και γενικά με το λειτουργικό κύκλωμα της (π.χ. εγκαταστάσεις θερμάνσεως υδραυλικές και τηλεφωνικές εγκαταστάσεις ή αποθηκευτικές δεξαμενές), με την προϋπόθεση ότι δεν είναι συνδεδεμένες με αυτές, αλλά κατά τρόπο που ο αποχωρισμός τους είναι δυνατόν να συντελεστή εύκολα και χωρίς ουσιαστική βλάβη αυτών ή των κτιριακών εγκαταστάσεων.

3.3.4 Λογαριασμός 12.02 «Φορητά μηχανήματα χειρός»

Στο λογαριασμό **12.02** παρακολουθούνται τα «**Φορητά μηχανήματα χειρός**», δηλαδή τα φορητά μικρομηχανήματα που έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και μικρότερη από την παραγωγική ζωή των μηχανημάτων του λογαριασμού 12.00 «μηχανήματα».

3.3.5 Λογαριασμός 12.03 «Εργαλεία»

Στο λογαριασμό **12.03** παρακολουθούνται τα «**Εργαλεία**», δηλαδή τα μηχανολογικά και άλλης φύσεως αντικείμενα που χρησιμοποιούνται με το χέρι και έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος. Τα μικροεργαλεία αποσβένονται μια για πάντα στη χρήση που θα χρησιμοποιηθούν, παρακολουθούνται στο λογαριασμό 25.00 «μικρά εργαλεία».

3.3.6 Λογαριασμός 12.04 «Καλούπια – Ιδιοσυσκευές»

Στο λογαριασμό **12.04** παρακολουθούνται τα «**Καλούπια – Ιδιοσυσκευές**» της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι μηχανολογικές και άλλης φύσεως κατασκευές, οι οποίες προσαρμόζονται στα καθ' αυτό μηχανήματα για την παραγωγή εξειδικευμένων αντικειμένων, αποχωρίζονται από αυτά μετά από την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου και παραμένουν σε αδράνεια μέχρι να επαναχρησιμοποιηθούν (π.χ. καλούπια, μήτρες ή κεφαλές).

3.3.7 Λογαριασμός 12.05 «Μηχανολογικά όργανα»

Στο λογαριασμό **12.05** παρακολουθούνται τα «**Μηχανολογικά όργανα**» δηλαδή όργανα όπως μετρήσεων, πειραματικών ή ελέγχων.

3.3.8 Λογαριασμός 12.06 «Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός»

Στο λογαριασμό **12.06** παρακολουθείται ο «**Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός**» της οικονομικής μονάδας ο οποίος δεν είναι δυνατό να ενταχθεί σε μία από τις κατηγορίες εξοπλισμού των λογαριασμών 12.00 – 12.05.

3.3.9 Λογαριασμοί 12.07 «Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων», 12.08 «Τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων» και 12.09 «Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων»

Στους λογαριασμούς **12.07**, **12.08** και **12.09** παρακολουθούνται τα μηχανήματα, οι εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός της οικονομικής μονάδας, που έχουν εγκατασταθεί σε ακίνητα τρίτων και που μετά παρέλευση ορισμένου χρόνου, συμβατικά καθορισμένου, η κυριότητα τους περιέχεται στους κυρίους των ακινήτων χωρίς αντάλλαγμα. Σχετικά με τον υπολογισμό των αποσβέσεων των παγίων αυτών ισχύουν όσα αναφέρονται στην παράγραφο 5.2.7 για το λογαριασμό 11.07.

3.3.10 Λογαριασμοί 12.10 «Μηχανήματα εκτός εκμεταλλεύσεως» έως και 12.19 «Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως»

Στους λογαριασμούς **12.10** έως και **12.19** παρακολουθούνται τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός, όταν δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες της. Στους ίδιους λογαριασμούς παρακολουθούνται και τα μηχανήματα και άλλα πάγια τα οποία θεωρούνται ως οριστικά εκτός εκμεταλλεύσεως, είτε έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, οπότε η παρακολούθηση τους γίνεται σε μια λογιστική μονάδα είτε δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, οπότε η παρακολούθηση τους γίνεται με την αξία κτήσεως τους.

Πριν από τη μεταφορά της αξίας π.χ. των μηχανημάτων, στους οικείους λογαριασμούς εκτός εκμεταλλεύσεως, προηγείται η μεταφορά των αποσβέσεων, είτε στην πίστωση των οικείων υπολογαριασμών του **12** όταν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, είτε στους οικείους υπολογαριασμούς αποσβέσεων, π.χ. των μηχανημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως του **12.99**, όταν δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί.

3.3.11 Καταχώρηση της αξίας κτήσεως και των εξόδων κτήσεως των Μηχανημάτων – Τεχνικών Εγκαταστάσεων και Λοιπού Μηχανολογικού Εξοπλισμού

Τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του **12** έπειτα από καταχώρηση σ' αυτούς:

- α) Της αξίας κτήσεως τους (αγορά εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος), η οποία προσαυξάνεται με τα ειδικά έξοδα αγοράς, όπως τα έξοδα εγκαταστάσεως και συναρμολογήσεως (μέχρι να τεθούν σε κατάσταση λειτουργίας) ή της αξίας η οποία προκύπτει μετά από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως.
- β) Το κόστος κατασκευής τους όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές, το οποίο προκύπτει από το λογαριασμό 15.02 «μηχανήματα – τεχνικές εγκαταστάσεις –

λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός υπό εκτέλεση» και το οποίο προσauζάνεται με τα έξοδα εγκαταστάσεως και συναρμολογήσεως τους.

Η παραπάνω αξία κτήσεως προσauζάνονται με την αξία των επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων που γίνονται κάθε φορά.

3.3.12 Αποσβέσεις, Οικονομική απαξίωση και Υποτίμηση Μηχανημάτων – Τεχνικών Εγκαταστάσεων – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Σχετικά με τις αποσβέσεις των «Μηχανημάτων – Τεχνικών Εγκαταστάσεων – Λοιπού Μηχανολογικού Εξοπλισμού» ισχύουν όσα αναφέρονται στο προηγούμενο κεφαλαίο 4ο. Σχετικά με την οικονομική απαξίωση και υποτίμηση των μηχανημάτων – τεχνικών εγκαταστάσεων – λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού, ισχύουν αναλόγως όσα αναφέρονται στην παράγραφο 5.1.10.

3.3.13 Εκποίηση των Μηχανημάτων – Τεχνικών Εγκαταστάσεων – Λοιπού Μηχανολογικού Εξοπλισμού

Σε περίπτωση πωλήσεως μηχανήματος και γενικά περιουσιακού στοιχείου του λογαριασμού **12** εφαρμόζονται τα εξής:

- α) Στην πίστωση του οικείου λογαριασμού, π.χ. μηχανήματος καταχωρείται το τίμημα πωλήσεως και στη χρέωση του καταχωρούνται τα έξοδα που τυχόν δημιουργούνται για την επίτευξη της πωλήσεως.
- β) Σε πίστωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρονται οι αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέχρι την πώληση.
- γ) Το αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρήσεις και μεταφορές στο λογαριασμό 81.02.02 «ζημίες από εκποίηση μηχανημάτων – τεχνικών εγκαταστάσεων – λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού», όταν είναι ζημία ή στο λογαριασμό 81.03.02 «κέρδη από εκποίηση μηχανημάτων - τεχνικών εγκαταστάσεων – λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού», όταν είναι κέρδος.

Σε περίπτωση ολοκληρωτικής αχρηστεύσεως ή καταστροφής, π.χ. μηχανημάτων τα οποία δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, η αναπόσβεστη αξία τους μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 81.02.99 «λοιπές έκτακτες ζημιές».

Αν το περιουσιακό στοιχείο π.χ. μηχανήματα έχει ολοκληρωτικά αποσβεστεί, ο αντίθετος λογαριασμός του αποσβεσμένου μηχανήματος μεταφέρεται στον κύριο λογαριασμό του μηχανήματος και οι λογαριασμοί εξισώνονται.

3.3.14 Εμφάνιση του λογαριασμού 12 «Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός» στον ισολογισμό

Τα περιουσιακά στοιχεία που παρακολουθούνται στον λογαριασμό 12 εμφανίζονται με τον τίτλο «Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός» στο κόστος κτήσεώς τους, όπως καθορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο 5.3.11.

Παρακάτω παραθέτουμε μια μικρή εφαρμογή για την πληρέστερη κατανόηση των αποσβέσεων στο λογαριασμό **12 μηχανήματα και Τεχνικές εγκαταστάσεις**

Παράδειγμα:

Η ΖΥΓΟΣ Α.Ε. αγόρασε και έθεσε σε λειτουργία στις 5/8/2005 ένα τόρνο αξίας 1500€ ο οποίος καταστράφηκε ολοσχερώς στις 10/08/2007 λόγω έλλειψης συντήρησης.

Να διενεργηθούν οι απαραίτητες εγγραφές από την αγορά μέχρι και την πώληση (συντελεστής απόσβεσης 12% και Φ.Π.Α. αγορών 19%, σταθερή μέθοδος).

..... 5/8/2005		
12	Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις	1500,00
12.00	Μηχανήματα	
12.00.05	Τόρνος	
54	Φ.Π.Α.	285,00
54.00	Φ.Π.Α. Παγίων	
	38 Χρηματικά Διαθέσιμα	1785,00
	38.00 Ταμείο	
	38.00.00 Μετρητά	
	Δ.Α.-Τιμολόγιο	2520

.....**31/12/2005**

66	Αποσβέσεις	75,00
66.02	Αποσβέσεις Μηχανημάτων	
66.02.05	Αποσβεσμένος Τόρνος	
12	Μηχανήματα	75,00
12.99.02	Αποσβεσμένα Μηχανήματα	
12.99.02.05	Αποσβεσμένος Τόρνος	
	1500 χ 5/12 χ 12%	

..... **31/12/2006**

66	Αποσβέσεις	180,00
66.02	Αποσβέσεις Μηχανημάτων	
12	Μηχανήματα	180,00
12.99.02	Αποσβεσμένα Μηχανήματα	
12.99.02.05	Αποσβεσμένος Τόρνος	
	1500 χ 12%=180	

..... **10/8/2006**

66	Αποσβέσεις	120,00
66.02	Αποσβέσεις Μηχανημάτων	
12	Μηχανήματα	120,00
12.99.02	Αποσβεσμένα Μηχανήματα	
12.99.02.05	Αποσβεσμένος Τόρνος	
	1500 χ 8/12 χ 12%	

..... **do**

12	Μηχανήματα	375,00
-----------	------------	--------

12.99.02 Αποσβεσμένα Μηχανήματα

12.99.02.05 Αποσβεσμένος Τόρνος

12 Μηχανήματα 375,00

12.00 Αποσβεσμένα Μηχανήματα

12.00.05 Αποσβεσμένος τόρνος

Μεταφορά αντίθετου στο κύριο

..... **do**

81 Έκτακτα ανόργανα αποτελέσματα 1125,00

81.02 Έκτακτες Ζημιές

81.02.99 Λοιπές έκτακτες ζημιές

12 Μηχανήματα –Τεχνικές εγκαταστάσεις 1125,00

12.00 Μηχανήματα

12.00.05 Αποσβεσμένος Τόρνος

..... Καταστροφή Μηχανήματος

3.4 Λογαριασμός 13 «Μεταφορικά Μέσα»

13.00 Αυτοκίνητα λεωφορεία

13.01 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα

13.02 Αυτοκίνητα φορτηγά – Ρυμούλκες – Ειδικής Χρήσεως

13.03 Σιδηροδρομικά οχήματα

13.04 Πλωτά μέσα

13.05 Εναέρια μέσα

13.06 Μέσα εσωτερικών μεταφορών

13.07

13.09 Λοιπά μέσα μεταφοράς

13.10 Αυτοκίνητα λεωφορεία εκτός εκμεταλλεύσεως

13.11 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα εκτός εκμεταλλεύσεως

- 13.12 Αυτοκίνητα φορτηγά – Ρυμούλκες – Ειδικής Χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.13 Σιδηροδρομικά οχήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.14 Πλωτά μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.15 Εναέρια μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.16 Μέσα εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.17
- 13.19 Λοιπά μέσα μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.20
-

13.99 Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς

13.99.00 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα λεωφορεία

- 01 Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα
- 02 Αποσβεσμένα φορτηγά – Ρυμούλκες – Ειδικής Χρήσεως
- 03 Αποσβεσμένα σιδηροδρομικά οχήματα
- 04 Αποσβεσμένα πλωτά μέσα
- 05 Αποσβεσμένα εναέρια μέσα
- 06 Αποσβεσμένα Μέσα εσωτερικών μεταφορών
- 07
- 08 Αποσβεσμένα λοιπά μέσα μεταφοράς
- 09 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα λεωφορεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10 Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11 Αποσβεσμένα φορτηγά – Ρυμούλκες – Ειδικής Χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως

13	Αποσβεσμένα σιδηροδρομικά οχήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
14	Αποσβεσμένα πλωτά μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως
15	Αποσβεσμένα εναέρια μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως
16	Αποσβεσμένα Μέσα εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
17
19	Αποσβεσμένα λοιπά μέσα μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
13.99.20
.....	
13.99.99	

3.4.1 Τι περιλαμβάνει ο λογαριασμός 13 «Μεταφορικά Μέσα»

Στους ίδιους υπολογαριασμούς του 13 «Μεταφορικά Μέσα» παρακολουθούνται τα κάθε είδους «οχήματα» με τα οποία η οικονομική μονάδα διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (π.χ. εμπορευμάτων , ετοιμών προϊόντων ή υλικών),είτε μέσα στους χώρους εκμεταλλεύσεως, είτε έξω από αυτούς .

3.4.2 Λειτουργία του λογαριασμού 13 «Μεταφορικά Μέσα»

Σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του λογαριασμού (αξία κτήσεως , αποσβέσεις , εκποίηση ,αποτίμηση τέλους χρήσεως κ.λπ των μεταφορικών μέσων)εφαρμόζονται ανάλογα τα όσα αναφέρονται στον προηγούμενο λογαριασμό 12.

3.4.3 Εμφάνιση του λογαριασμού 13 «Μεταφορικά Μέσα» στον Ισολογισμό

Τα περιουσιακά στοιχεία που παρακολουθούνται με το λογαριασμό 13 εμφανίζονται στον ισολογισμό με τον τίτλο «Μεταφορικά Μέσα».

Παράδειγμα:

Στη μεταφορική εταιρεία ΔΙΑΣ Ο.Ε. καταστράφηκε ολοσχερώς φορτηγό αυτοκίνητο αξία αγοράς 150.000€ στις 10/3/2006. Μέχρι τις 31/12/2005 οι αποσβέσεις ήταν 5000€ Να διενεργηθούν οι κατάλληλες εγγραφές (Συντελεστής απόσβεσης 10%, σταθερή μέθοδος)

..... **10/3/2006**

66 Αποσβέσεις Παγίων Στοιχείων 3750,00

66.13 Αποσβέσεις Μεταφορικών Μέσων

66.13.02 Αποσβέσεις Φορτηγών

66.13.02.10. Αποσβεσμένα φορτηγά ΚΜΑ 3570(2500€)

13 Μεταφορικά Μέσα 3750,00

13.99 Αποσβεσμένα Μεταφορικά Μέσα

13.99.02 Αποσβεσμένα φορτηγά

13.99.02.10 Φορτηγά ΚΜΑ 3570 (2500€)

150.000 X 10% X 3/12 = 3750,00

..... **do**

13 Μεταφορικά Μέσα 18750,00

13.99 Αποσβεσμένα Μεταφορικά Μέσα

13.99.02 Αποσβεσμένα Φορτηγά

13.99.02.10 Φορτηγά ΚΜΑ 3570 (18750,00)

13 Μεταφορικά Μέσα 18750,00

13.02 Φορτηγά-Ρυμούλκες

13.02.10 Φορτηγό ΚΜΑ 3570 (18750,00)

..... **do**

81 Έκτακτα Ανόργανα Αποτελέσματα 131250,00

81.02 Έκτακτες Ζημιές

81.02.99 Λοιπές Έκτακτες Ζημιές (132500€)

13 Μεταφορικά Μέσα 131250,00

13.02 Φορτηγά – Ρυμούλκες

13.02.10 Φορτηγό ΚΜΑ 3570 (131250,00)

..... **Μεταφορά Ζημιών**

3.5 Λογαριασμός 14 «Έπιπλα και λοιπός Εξοπλισμός»

14 Έπιπλα

14.01 Σκεύη

14.02 Μηχανές γραφείων

14.03 Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα

14.04 Μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς

14.05 Επιστημονικά όργανα

- 14.06 Ζώα για πάγια εκμετάλλευση (γεωργικών και κτηνοτροφικών επιχειρήσεων)
- 14.07 ΚΕΝΟΣ
- 14.08 Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών
- 14.09 Λοιπός εξοπλισμός
- 14.10 Έπιπλα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.11 Σκεύη εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.12 Μηχανές γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.13 Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.14 Μέσα αποθήκευσης και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.15 Επιστημονικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.16 Ζώα για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.17 ΚΕΝΟΣ
- 14.18 Εξοπλισμός τηλεπ/ών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.19 Λοιπός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.20.....
- 3.3 Αποσβεσμένα έπιπλα και αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός
 - 14.99.00 Αποσβεσμένα έπιπλα
 - 14.99.01 αποσβεσμένα έπιπλα
 - 02 Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων
 - 03 Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και αποσβεσμένα ηλεκτρονικά συγκροτήματα

04 Αποσβεσμένα μέσα αποθηκεύσεως και μεταφοράς

3.5.1 Τι περιλαμβάνει ο λογαριασμός 14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός»

Στο λογαριασμό **14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός»** παρακολουθούνται τα εντός και εκτός εκμεταλλεύσεως έπιπλα και ο εντός και εκτός εκμεταλλεύσεως λοιπός εξοπλισμός των διαφόρων κτιριακών εγκαταστάσεων της οικονομικής μονάδας (π.χ. γραφείων , εργοστασίων , εργαστηρίων, καταστημάτων αποθηκών).

3.5.2 Λογαριασμός 14.00 «Έπιπλα»

Στο λογαριασμό **14.00 «Έπιπλα»** παρακολουθούνται τα κινητά αντικείμενα ή εκείνα που είναι εγκαταστημένα αλλά είναι δυνατό να αποχωριστούν εύκολα και τα οποία προορίζονται για τη συμπλήρωση ή τον καλλωπισμό των κτιριακών χώρων και χρησιμοποιούνται , κατά κανόνα από το προσωπικό της οικονομικής μονάδας στην οποία ανήκουν.

3.5.3 Λογαριασμός 14.01 «Σκεύη»

Στο λογαριασμό **14.01 «Σκεύη»** παρακολουθούνται τα διάφορα είδη εστίασεως τα οποία χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναγκών εστιατορίων ,κυλικείων, ξενοδοχείων κ.λ.π.

3.5.4 Λογαριασμός 14.02 «Μηχανές γραφείων»

Στο λογαριασμό **14.02 «Μηχανές γραφείων»** παρακολουθούνται οι κάθε είδους μηχανικές μηχανές (π.χ. λογιστικές ή γραφομηχανές) της οικονομικής μονάδας.

3.5.5 Λογαριασμός 14.03 «Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συστήματα»

Στο λογαριασμό **14.03 «Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συστήματα»** παρακολουθούνται τα κάθε είδους ηλεκτρονικά μηχανήματα που εξυπηρετούν τις ανάγκες της οικονομικής μονάδας όπως π.χ. οι διερευνητές, οι ηλεκτρονικές λογιστικές μηχανές, οι ηλεκτρονικές οθόνες, οι διατρητικές μηχανές.

3.5.6 Λογαριασμός 14.04 «μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς»

Στο λογαριασμό **14.04 «Μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς»** παρακολουθούνται τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούνται ως μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς, έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και αποσβένονται τμηματικά (π.χ. δεξαμενές, δοχεία, κοντέινερ).

3.5.7 Λογαριασμός 14.05 «Επιστημονικά όργανα»

Στο λογαριασμό **14.05 «Επιστημονικά όργανα»** παρακολουθούνται τα φορητά μέσα με τα οποία εξασφαλίζονται οι αναγκαίες αναλύσεις, μετρήσεις και δομικές πάνω σε υλικές, δυνάμεις και διάφορες μορφές ενέργειας (π.χ. αντιδραστήρες, αποστακτήρες, ζυγοί ακριβείας, μετρητές αντοχής υλικού σε κρούσεις, εφελκυσμό ή θραύσεις, συσκευές τεχνητής δημιουργίας διαφόρων συνθηκών περιβάλλοντος ή συσκευές δημιουργίας κενού).

3.5.8 Λογαριασμός 14.04 «Ζώα για πάγια εκμετάλλευση (γεωργικών και κτηνοτροφικών επιχειρήσεων)»

Στο λογαριασμό **14.06 «Ζώα για πάγια εκμετάλλευση (γεωργικών και κτηνοτροφικών επιχειρήσεων)»** παρακολουθούνται τα ζώα τα οποία προορίζονται για πάγια εκμετάλλευση, ιδίως από τις γεωργικές και κτηνοτροφικές οικονομικές μονάδες (π.χ. άλογα, βόδια, που χρησιμοποιούν π.χ. για το όργωμα αγρών ή για μεταφορές, αγελάδες που παρέχουν π.χ. τα νεογέννητα μοσχάρια ή το γάλα).

3.5.9 Λογαριασμός 14.08 «Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών»

Στο λογαριασμό **14.08 «Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών»** παρακολουθούνται τα κάθε είδους φορητά ή εγκατεστημένα μέσα τηλεπικοινωνιών (π.χ. τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές ή συσκευές τέλεξ).

3.5.10 Λογαριασμός 14.09 «Λοιπός εξοπλισμός»

Στο λογαριασμό **14.09 «Λοιπός εξοπλισμός»** παρακολουθούνται τα είδη εξοπλισμού που δεν υπάγονται στις παραπάνω κατηγορίες του λογαριασμού **14** όπως π.χ. οι φωτεινές επιγραφές που προβάλλουν την επιχείρηση και τα προϊόντα της, στις περιπτώσεις που το κόστος κατασκευής και εγκαταστάσεώς τους είναι σημαντικό και πρέπει να υποβληθεί σε τμηματική απόσβεση. Σημειώνεται ότι τα έξοδα λειτουργίας και συντηρήσεως των φωτεινών επιγραφών καταχωρούνται στο λογαριασμό 64.02.04, ενώ τα ενοίκια που τυχόν καταβάλλει η επιχείρηση γι' αυτές καταχωρούνται στο λογαριασμό 62.04.08.

3.5.11 Λειτουργία του λογαριασμού 14 «Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός»

Σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του λογαριασμού **14 «Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός»** (αξία κτήσεως, εκποιήσεις, αποτίμηση τέλους χρήσεως) εφαρμόζονται ανάλογα τα όσα αναφέραμε για το λογαριασμό **12**.

3.5.12 Καταχώρηση του λογαριασμού 14 «Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός» στο βιβλίο Απογραφών

Ο τρόπος καταχώρησης της απογραφής των επίπλων και συσκευών και των αποσβέσεων τους στο βιβλίο Απογραφών ο Κ.Β.Σ. (Π.Δ. 99/1977 άρθρο 41 παράγραφο 3) ορίζει ότι δεν απαιτείται για τα υπόλοιπα πάγια στοιχεία. Η Διοίκηση ερμηνεύουσα τη διάταξη αυτήν αποφαινεται ότι στο βιβλίο απογραφών αναγράφεται ο αριθμός των ομοειδών επίπλων ή σκευών και η αντίστοιχη συνολική αξία τους. Κάτω από το άθροισμα όλων των επίπλων και σκευών αναγράφεται αφαιρετικός το σύνολο των αποσβέσεων, μόνο εάν ο συντελεστής αποσβέσεως είναι ο ίδιος για όλα

τα έπιπλα και σκεύη, και το υπόλοιπο της απόσβεστης αξίας το οποίο θα συναθροίζεται με την αξία των λοιπών στοιχείων του ενεργητικού.

3.5.13 Εμφάνιση του λογαριασμού 14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός » στον Ισολογισμό

Επίσης τα περιουσιακά στοιχεία που παρακολουθούνται στο λογαριασμό 14 εμφανίζονται στον Ισολογισμό με τον τίτλο «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός».

Ακολουθεί παράδειγμα αποσβέσεων σύμφωνα με το λογαριασμό **14 Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός**

Παράδειγμα :

Η ΝΕΟΣΕΤ Α.Ε. εκποίησε έπιπλα αξίας κτήσης 6000€ στις 16/8/2007. Το ύψος των μέχρι τότε αποσβέσεων είναι 3000€

Να διενεργηθούν όλες οι εγγραφές από την ημέρα της εκποίησης μέχρι την εξαγωγή του αποτελέσματος (Συντελεστής απόσβεσης 15%).

..... **16/8/2007**

66 Αποσβέσεις	600,00
66.04 Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	
66.04.00 αποσβέσεις επίπλων	
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	600,00
14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα	
14.99.00 Αποσβεσμένα έπιπλα	
6000 χ 8/12 χ 15%	

..... **do**

14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	3200
14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα	
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	3200
14.00 Έπιπλα	

..... **do**

38 Χρηματικά Διαθέσιμα	3600,00
38.00 Ταμείο	
14 Έπιπλα και Λοιπού Εξοπλισμού	3600,00
14.00 Έπιπλα	
..... do	

14 Έπιπλα και Λοιπού Εξοπλισμού	600,00
14.00 Έπιπλα	
81 Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα	600,00
81.03 Έκτακτα Κέρδη	
81.03.04 Κέρδη από εκποίηση επίπλων	
Κέρδη από εκποίηση	
.....

3.6 Λογαριασμός 15 « Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και Προκαταβολές Κτήσεως Πάγιων Στοιχείων »

15.00	
15.01 Κτίρια – Εγκαταστάσεις κτιρίων – Τεχνικά έργα υπό εκτέλεση	
15.02 Μηχανήματα – Τεχνικές εγκαταστάσεις – Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός υπό εκτέλεση	
15.03 Μεταφορικά μέσα υπό εκτέλεση	
15.04 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός υπό εκτέλεση	
15.05	
.....	
15.09 Προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων	
15.10	
15.99	

3.6.1 Τι περιλαμβάνει ο λογαριασμός 15 «Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως Πάγιων Στοιχείων»

Στο λογαριασμό 15 «Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων» παρακολουθούνται τα ποσά τα οποία διαθέτονται για την κατασκευή νέων ενσωματωμένων πάγιων στοιχείων , καθώς και τα ποσά τα οποία προκαταβάλλονται για την αγορά όμοιων στοιχείων .Το κατά την ημέρα κλεισίματος για την αγορά όμοιων στοιχείων . Το κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού υπόλοιπο του λογαριασμού 15 το μη ολοκληρωμένο κόστος των παγίων στοιχείων , τα οποία μέχρι την ημέρα εκείνη δεν είχαν παραληφθεί ή δεν είχε συντελεστεί η αποπεράτωσή τους .

3.6.2 Κόστος κατασκευής του λογαριασμού 15 «Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων».

Το κόστος κατασκευής των παγίων στοιχείων τα οποία κατασκευάζονται από την οικονομική μονάδα με δικά της μέσα παρακολουθείται και προσδιορίζεται με τους λογαριασμούς παραγωγής της ομάδας 9 όπως ειδικότερα ορίζεται , η υπολογίζεται εξωλογιστικά, αν η οικονομική μονάδα δεν εφαρμόζει σύστημα αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως .Το κόστος που προσδιορίζεται με τον τρόπο αυτό καταχωρείται στη χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του λογαριασμού 15 , με πίστωση των αντιστοίχων υπολογαριασμών του 78.00 . Το κόστος αυτό παραμένει στους οικείους υπολογαριασμούς του 15 και κατά την επόμενη χρήση , κατά την οποία προσαυξάνεται και με το κόστος που πραγματοποιείται μέσα στη νέα αυτή χρήση και ούτε καθ' εξής , μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής του πάγιου στοιχείου μεταφέρεται από τους οικείους υπολογαριασμούς του 15 στους οικείους λογαριασμούς των πάγιων στοιχείων (11 – 14 και 16) .

Αν η κατασκευή του πάγιου στοιχείου ολοκληρώνεται μέσα στη χρήση που άρχισε η κατασκευή αυτή , το κόστος που προσδιορίζεται από τους λογαριασμούς παραγωγής της ομάδας 9 ή εξωλογιστικά , είναι δυνατό να καταχωρείται απευθείας στους οικείους λογαριασμούς των πάγιων στοιχείων (11 – 14 και 16) με πίστωση των αντιστοίχων υπολογαριασμών του 78.00

Το κόστος κατασκευής των πάγιων στοιχείων τα οποία κατασκευάζονται από τρίτους με υλικά που παρέχονται από την οικονομική μονάδα προσδιορίζεται από

τους οικείους υπολογαριασμούς του 15 , στη χρέωση των οποίων καταχωρείται η αξία των υλικών που αγοράζονται και η αξία των τιμολογίων των τρίτων κατασκευαστών . Στην περίπτωση κατά την οποία τα υλικά που αγοράζονται εισάγονται πρωτίτερα στις αποθήκες με καταχώρησή τους στους οικείους λογαριασμούς της ομάδας 2 και από τις αποθήκες αυτές παραδίδονται στους τρίτους , ή γενικά στην περίπτωση που τα υλικά χορηγούνται ατού τρίτους από τις αποθήκες , η αξία των υλικών αυτών καταχωρείται στη χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 15 , με πίστωση των αντιστοίχων υπολογαριασμών του 78.00 .

Όταν η κατασκευή των πάγιων στοιχείων γίνεται από τρίτους , στους οποίους εκτός από τη χορήγηση των υλικών παρέχεται και συνεπάγεται προσθετό κόστος επιπλέον των υλικών ,για τον προσδιορισμό του ολοκληρωμένου κόστους κατασκευής και για τη λειτουργία των σχετικών λογαριασμών ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο .

3.6.3 Λογαριασμός 15.09 «Προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων»

Οι προκαταβολές που δίνονται σε κατασκευαστές πάγιων στοιχείων , καθώς και σε προμηθευτές υλικών κατασκευής ή προμηθευτές αυτούσιων όμοιων στοιχείων , καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 15.09 «Προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων» . Μετά τη λήψη του σχετικού τιμολογίου ή προκειμένου για εισαγωγή από το εξωτερικό , μετά τον προσδιορισμό του κόστους αγοράς , πιστώνεται ο λογαριασμός 15.09 με χρέωση άλλων υπολογαριασμών του 15 ή των οικείων λογαριασμών των πάγιων στοιχείων (11 – 14 και 16) .

Παρέχεται η ευχέρεια στις οικονομικές μονάδες να παρακολουθούν τις προκαταβολές για κτήση πάγιων στοιχείων ως εξής:

1. Οι προκαταβολές που δίνονται για εισαγωγή υλικών ή αυτούσιων πάγιων στοιχείων από το εξωτερικό , να παρακολουθούνται στο λογαριασμό 32.00 «παραγγελίες πάγιων στοιχείων» .
2. Οι προκαταβολές που δίνονται σε προμηθευτές ή κατασκευαστές πάγιων στοιχείων του εσωτερικού , να παρακολουθούνται στο λογαριασμό 50.08 «προμηθευτές εσωτερικού πάγιων στοιχείων» .
3. Στο τέλος κάθε χρήσεως το υπόλοιπο του λογαριασμού 15 «Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων » και τα χρεωστικά

υπόλοιπα των υπολογαριασμών των 32.00 «παραγγελίες πάγιων στοιχείων »
εμφανίζονται στον Ισολογισμό σε ένα ενιαίο κονδύλι .

Παράδειγμα:

Ανέγερση οικοδομής υπολογίζοντας δαπάνες 150.000 euro

.....
15 Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκ/ες κτήσεως Π.Σ.	150.000,00
15.01 Κτίρια –εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα	
78 Ιδιοπαραγωγή παγίων –τεκμαρτά έσοδα	150.000,00
78.00 Ιδιοπαραγωγή και βελτιώσεις παγίων υπό εκτέλεση.....	
.....

Ο λογαριασμός Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση θα εμφανιστεί στον ισολογισμό αν
δεν έχει τελειώσει η οικοδομή μέσα στο έτος , αν όμως έχει τελειώσει ή όταν
τελειώσει το έργο θα γίνει η εγγραφή:

.....
11 Κτίρια –Εγκαταστάσεις κτιρίων –Τεχνικά έργα	150.000
11.00 Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων	
15 Ακιν/σεις υπό εκτέλεση ...	150.000
15.01 Κτίρια –Εγκαταστάσεις κτιρίων διεκπεραίωση του έργου...	
.....

3.7 Λογαριασμός 16 «Ασώματες ακινητοποιήσεις και Έξοδα Πολυετούς Αποσβέσεως»

16.00 Υπεραξία επιχειρήσεως (goodwill)

16.01 Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

16.01.00 Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

01 Άδειες παραγωγής και εκμεταλλεύσεως (licenses)

02 Σήματα

03 Μέθοδοι (know How)

04 Πρότυπα

05 Σχέδια

16.01.06

.....

16.01.99

16.02 Δικαιώματα (όπως π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων – μεταλλείων – λατομείων

16.03 Λοιπές παραχωρήσεις

16.04 Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων

16.05 Λοιπά δικαιώματα

.....

16.10 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως

16.11 Έξοδα ερευνών ορυχείων – μεταλλείων – λατομείων

16.12 Έξοδα λοιπών ερευνών

16.13 Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων

16.14 Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων

16.15 Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων

Υποχρεωτική ανάπτυξη κατά πίστωση ή δάνειο

16.16 Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών

16.17 Έξοδα αναδιοργανώσεως

16.18 Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου

16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

16.20

.....

16.98 Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων

16.99 Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και αποσβεσμένα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

16.99.00 Αποσβεσμένη υπεραξία επιχειρήσεως

01 Αποσβεσμένα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

02 Αποβεσμένα δικαιώματα (όπως π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων – μεταλλείων - λατομείων

03 Αποσβεσμένες λοιπές παραχωρήσεις

04 Αποσβεσμένα δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων

05 Αποσβεσμένα λοιπά δικαιώματα

....

10 Αποσβεσμένα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως

11 Αποσβεσμένα έξοδα ερευνών ορυχείων – μεταλλείων – λατομείων

12 αποσβεσμενα έξοδα λοιπών ερευνών

13 αποσβεσμενα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων

14 αποσβεσμένα έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων

15

16 Αποσβεσμένες διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών

17 αποσβεσμένα έξοδα αναδιοργάνωσεως

18 αποσβεσμένοι τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου

19 αποσβεσμενα λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

16.99.20

.....

16.99.99

3.7.1 Τι περιλαμβάνει ο λογαριασμός 16 « Ασώματες Ακινήτοποιήσεις και Έξοδα Πολυετούς Αποσβέσεως»

Στο λογαριασμό αυτόν παρακολουθούνται δυο κατηγορίες στοιχείων :

- Τα ασώματα (ή άυλα) περιουσιακά στοιχεία (υπολογαριασμοί 16.00 – 16.09 και 16.98) .Άυλα πάγια στοιχεία (ασώματες ακινήτοποιήσεις) είναι τα ασώματα εκείνα αγαθά τα οποία είναι δεκτικά χρηματικής αποτιμήσεως και είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής , είτε μαζί με την οικονομική μονάδα .Τα άυλα πάγια στοιχεία αποκτούν με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα έτος διακρίνονται δε στις εξής δυο κατηγορίες :
 1. Δικαιώματα : όπως π.χ. διπλώματα ευρεσιτεχνίας , εμποροβιομηχανικά σήματα ή πνευματική ιδιοκτησία .
 2. Πραγματικές καταστάσεις , ιδιότητες και σχέσεις , όπως π.χ. η πελατεία , η φήμη , η πίστη , η καλή οργάνωση της οικονομικής μονάδας ή η ειδίκευση στην παραγωγή ορισμένων αγαθών .Στη δεύτερη αυτή κατηγορία ανήκουν τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν κατά κύριο λόγο , την έννοια του γνωστού όπου της « υπεραξίας ή φήμης και πελατείας » (Goodwill , fouds de Commerce) της οικονομικής μονάδας και τα οποία προσδίδουν στη μονάδα που λειτουργεί παραγωγικά συνολική αξία μεγαλύτερη από εκείνη που προκύπτει από την αποτίμηση των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων .
- Τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως (υπολογαριασμοί 16.10 -16.19)

Έξοδα πολυετούς αποσβέσεως είναι εκείνα που γίνονται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας , την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως , καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωση της . Τα έξοδα αυτά εξυπηρετούν την οικονομική μονάδα για μεγάλη χρονική περίοδο – οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος και για το λόγο αυτό αποσβένεται τμηματικά .

Η συνύπαρξη των δυο αυτών διάφορων κατηγοριών ενεργητικών στοιχείων υπό τον αυτόν πρωτοβάθμιο λογαριασμό έγινε προφανώς , επειδή δεν υπάρχει άλλος διαθέσιμος πρωτοβάθμιος λογαριασμός στην 1^η ομάδα .

3.7.2 Λειτουργία των υπολογαριασμών του 16 «Ασώματες Ακινήτοποιήσεις και Έξοδα πολυετούς Αποσβέσεως»

Τα άυλα πάγια στοιχεία που αποκτούνται από τρίτους καταχωρούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 16 με την αξία κτήσεως τους , ενώ εκείνα που δημιουργούνται από την οικονομική μονάδα απεικονίζονται λογιστικά , μόνο όταν για τη δημιουργία τους πραγματοποιούνται έξοδα και εφόσον τα έξοδα αυτά αποσβένονται τμηματικά και όχι εφάπαξ μέσα σε ένα χρόνο .

3.7.3 Λογαριασμός 16.00 «Υπεραξία επιχειρήσεως (goodwill)»

Στο λογαριασμό 16.00 «Υπεραξία επιχειρήσεως (goodwill)» παρακολουθείται η υπεραξία που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας και που είναι ίση με τη διάφορα μεταξύ του ολικού τμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων .Στην περίπτωση συγχωνεύσεως η πραγματική αξία της οικονομικής μονάδας προσδιορίζεται κατά τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 9 του Ν.2190/1920 .

Η υπεραξία της οικονομικής μονάδας στηρίζεται στην εκτίμηση για την ικανότητα της να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη λόγω κυρίως της καλής φήμης , της εκτεταμένης πελατείας , της μεγάλης πίστεως στην αγορά , της καλής οργανώσεως , της ιδιαίτερης της εξειδικεύσεως στην παραγωγή ορισμένων αγαθών , της καλής προοπτικής αναπτύξεως του κλάδου στον οποίο ανήκει , των εξαιρετικών πλεονεκτημάτων της θέσεως όπου είναι εγκαταστημένη , της υψηλής στάθμης των στελεχών που απασχολεί (επιστημονική κατάρτιση , εμπειρία) και του κύρους , δυναμισμού και αποτελεσματικότητας του διοικητικού και διευθυντικού της μηχανισμού .

Η υπεραξία της οικονομικής μονάδας αποσβένεται , είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μία χρήσεις , οι οποίες δεν είναι δυνατό να υπερβαίνουν τα πέντε έτη .

3.7.4 Λογαριασμός 16.01 «Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας»

Στο λογαριασμό 16.01 «Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας » παρακολουθούνται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτούνται με αντάλλαγμα , είτε λόγω αγοράς είτε λόγω παραγωγής από την ίδια την οικονομική μονάδα . Με την κατοχή και αξιοποίηση των στοιχείων αυτών η μονάδα αποκτάει πλεονεκτήματα μονοπωλιακής ή εξειδικευμένης δράσεως στην αγορά , για το χρονικό διάστημα που διαρκεί π.χ. η προστασία του σχετικού δικαιώματος ή η γνώση του τρόπου παραγωγής ενός προϊόντος ή της μεθόδου κατεργασίας υλικών .

Για την καταχώρηση εξόδων αγοράς ή παραγωγής στο λογαριασμό 16.01 αποτελεί προϋπόθεση η προσδοκία ότι τα δικαιώματα για τα οποία γίνονται έξοδα θα αποδώσουν αποτελέσματα στην οικονομική μονάδα . Απαγορεύεται η αποθεματοποίηση εξόδων στους υπολογαριασμούς του 16 , όταν είναι βέβαιο ότι δεν προσδοκάται οποιαδήποτε αποτέλεσμα από την πραγματοποίηση των εξόδων αυτών.

Η αξία κτήσεως των άυλων περιουσιακών στοιχείων του λογαριασμού 16.01 αποσβένεται με ισόποση ετήσια απόσβεση μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας κάθε άυλου στοιχείου και σε περίπτωση που το άυλο δικαίωμα έχει από το νόμο προστασία περιορισμένης διάρκειας , μέσα στο χρόνο της περιορισμένης αυτής διάρκειας .

3.7.5 Λογαριασμοί 16.02 «Δικαιώματα (π.χ. παραχωρήσεις εκμεταλλεύσεως ορυχείων – μεταλλείων – λατομείων)» και 16.03 «Λοιπές παραχωρήσεις»

Στο λογαριασμό 16.02 «δικαιώματα (π.χ. παραχώρησης εκμεταλλεύσεως ορυχείων – λατομείων - λατομείων)» και 16.03 «Λοιπές παραχωρήσεις» παρακολουθείται η αξία π.χ. κτήσεως των δικαιωμάτων σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5.1.5.

3.7.6 Λογαριασμός 16.04 «Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων».

Στο λογαριασμό 16.04 «Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων» παρακολουθείται η αξία της εισφοράς κατά χρήση , στην οικονομική μονάδα ,

ενσώματων πάγιων στοιχείων , για ορισμένο χρόνο η οποία καθορίζεται με νόμιμη διαδικασία εκτιμήσεως .

Η παραπάνω αξία εισφοράς κατά χρήση αποσβένεται με ισόποσες δόσεις μέσα στο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά για τη χρησιμοποίηση κάθε άυλου πάγιου στοιχείου .

3.7.7 Λογαριασμός 16.05 «Λοιπά δικαιώματα»

Στο λογαριασμό 16.05 «Λοιπά δικαιώματα » παρακολουθούνται τα άυλα εκείνα στοιχεία τα οποία δεν εντάσσονται σε μία από τις προηγούμενες κατηγορίες των λογαριασμών 16.00 – 16.04 , όπως είναι π.χ. τα μισθωτικά δικαιώματα.

Στην περίπτωση μισθωτικών δικαιωμάτων (δηλαδή μεταβιβάσεως από μισθωτή ακινήτου στην οικονομική μονάδα των μισθωτικών του δικαιωμάτων σε ακίνητο) που απορρέουν από σχετική σύμβαση μισθώσεως και το νόμο που ισχύει κάθε φορά , η αξία που καταβάλλεται στο μισθωτή αυτό ως αποζημίωση για μεταβίβαση των δικαιωμάτων του καταχωρείται στη χρέωση οικείου υπολογαριασμού 16.05 και αποσβένεται σε ισόποσες δόσεις μέσα στο χρόνο ισχύος του μισθωτικού δικαιώματος

3.7.8 Λογαριασμός 16.05 «Λοιπά δικαιώματα»

Σε περίπτωση ολοκληρωτικής της αποσβέσεως της αξίας κτήσεως άυλων περιουσιακών στοιχείων , μεταφέρονται από τους αντίστοιχους υπολογαριασμούς του 16.99 στους οικείους λογαριασμούς του 16 οι αποσβέσεις και έτσι οι λογαριασμοί αυτοί εξισώνονται .

3.7.9 Οριστική παύση χρησιμοποίησης λογαριασμών 16.00 «Υπεραξία επιχειρήσεως» έως και 16.05 «Λοιπά Δικαιώματα»

Σε περίπτωση οριστικής παύσεως της χρησιμοποίησης άυλου περιουσιακού στοιχείου , πριν ολοκληρωθεί η απόσβεση της αξίας κτήσεως του , το αναπόσβεστο υπόλοιπο αυτής μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 81.02.99 «Λοιπές έκτακτες ζημιές» .

3.7.10 Εκποίηση των «άυλων περιουσιακών στοιχείων»

Σε περίπτωση πώλησεως άυλου πάγιου στοιχείου ισχύουν ανάλογα όσα ορίζονται στην παράγραφο 5.3.13 για το λογαριασμό 12 .

3.7.11 Λογαριασμός 16.10 «Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως»

Στο λογαριασμό 16.10 «έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως » παρακολουθούνται τα έξοδα καταρτίσεως και δημοσιεύσεως του καταστατικού των οικονομικών μονάδων εταιρικής μορφής , τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως , της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου , της εκπονήσεως τεχνικών , εμπορικών και οργανωτικών μελετών , καθώς και τα έξοδα διοικήσεως που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως . Στον ίδιο λογαριασμό παρακολουθούνται και τα μεταγενέστερα (δηλαδή μετά την έναρξη της παραγωγικής δράσεως) έξοδα που δημιουργούνται για την επέκταση της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας .

Ειδικά , προκειμένου για έξοδα τεχνικών μελετών αν το έργο για το οποίο πραγματοποιούνται κατασκευαστεί , τα έξοδα μελέτης του δεν καταχωρούνται στο λογαριασμό 16.10 , αλλά ενσωματώνονται στο κόστος του έργου και αποσβένονται όπως αυτό .

3.7.12 Λογαριασμός 16.11 «έξοδα ερευνών ορυχείων – μεταλλείων – λατομείων »

Στο λογαριασμό 16.11 «έξοδα ερευνών ορυχείων – μεταλλείων – λατομείων » παρακολουθείται η αξία π.χ. κτήσεως των εξόδων αυτών , σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5.1.5

3.7.13 Λογαριασμός 16.12 «έξοδα λοιπών ερευνών»

Στο λογαριασμό 16.12 «έξοδα λοιπών ερευνών» παρακολουθούνται τα έξοδα που γίνονται για έρευνες σε άλλους κλάδους και τομείς δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας , εκτός από τα ορυχεία – μεταλλεία – λατομεία .

3.7.14 Λογαριασμός 16.13 «έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων »

Στο λογαριασμό 16.13 «έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων » παρακολουθούνται έξοδα , όπως π.χ. εκείνα που γίνονται για εκτυπώσεις ή ανακοινώσεις , όταν αυξάνεται το κεφάλαιο της οικονομικής μονάδας ή εκδίδεται από αυτή ομολογιακό δάνειο .

3.7.15 Λογαριασμός 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεως»

Στο λογαριασμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεως» παρακολουθούνται όλα τα έξοδα που γίνονται για την απόκτηση των ενσώματων ή ασώματων ακινητοποιήσεων , όπως π.χ. είναι ο φόρος μεταβιβάσεως , τα συμβολαιογραφικά έξοδα , τα μεσιτικά και οι αμοιβές μελετητών ή δικηγόρων , τα οποία σύμφωνα με όσα ορίζονται στους οικείους λογαριασμούς των ακινητοποιήσεων , δεν προσauξάνουν το κόστος κτήσεως τους .

3.7.16 Λογαριασμός 16.15 «Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων»

Στο λογαριασμό 16.15 «Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων » παρακολουθούνται σε υπολογαριασμό κατά πίστωση ή δάνειο , οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την πληρωμή ή την αποτίμηση σε δραχμές των πιστώσεων ή δανείων σε ξένο νόμισμα , που συνάπτονται ειδικά και μόνο για την αγορά , κατασκευή ή εγκατάσταση πάγιων στοιχείων της οικονομικής μονάδας , σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρακάτω παράγραφο 5.7.21.

3.7.17 Λογαριασμός 16.16 «Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών »

Στο λογαριασμό 16.16 «Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών » παρακολουθούνται οι διαφορές από τη διάθεση ομολογιών σε τιμή μικρότερη από την

ονομαστική τους , καθώς και οι διαφορές από την εξόφληση ομολογιών σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους .

3.7.18 Λογαριασμός 16.17 «Έξοδα αναδιοργάνωσης »

Στο λογαριασμό 16.17 «Έξοδα αναδιοργάνωσης » παρακολουθούνται τα έξοδα μελετών οικονομικής , εμπορικής , τεχνικής και διοικητικής αναδιοργάνωσης ριζικού χαρακτήρα , με τα οποία επιδιώκεται η κάλυψη νέων αναγκών που προκύπτουν από το μέγεθος της οικονομικής μονάδας σαν αποτέλεσμα σημαντικών επεκτάσεων του παραγωγικού της δυναμικού ή αλλαγών στην οργανωτική της δομή ή ριζικών μεταβολών στην εμπορική της δραστηριότητα .

3.7.19 Λογαριασμός 16.18 «Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου »

Στο λογαριασμό 16.18 «Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου » παρακολουθούνται οι τόκοι μόνο της κατασκευαστικής περιόδου , πιστώσεων ή δανείων τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για κτήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων .

3.7.20 Λογαριασμός 16.19 «Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως»

Στο λογαριασμό 16.19 «λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως» παρακολουθούνται τα έξοδα εκείνα που δεν εντάσσονται σε μία από τις προηγούμενες κατηγορίες λογαριασμών 16.10 – 16.18 , όπως π.χ. η αναπόσβεστη αξία κτιρίου σε περίπτωση κατεδαφίσεώς του παράγραφο 5.2.11

3.7.21 Λογαριασμός 16.98 «Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων »

Στο λογαριασμό 16.98 «Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων » παρακολουθούνται οι προκαταβολές που δίνονται για το λόγο αυτό , σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην παράγραφο 5.6.3. για το λογαριασμό 15.

3.7.22 Έξοδα των λογαριασμών 16.10 «έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως» έως και 16.19 «λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως»

Τα έξοδα των λογαριασμών 16.10 ,116.12 ,16.13 , 16.14 , 16.17 , 16.18 και 16.19 αποσβένονται , είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποιήσεως τους , είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία.

Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές του λογαριασμού 16.15 κατά πίστωση ή δάνειο , έπειτα από συμψηφισμό τυχόν πιστωτικών που μεταφέρονται από τον οικείο υπολογαριασμό του 44.15 «προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων » , αποσβένονται τμηματικά ανάλογα με την υπόλοιπη κανονική χρήση διάρκειας της πιστώσεως ή του δανείου ως εξής :

- Στο τέλος της κλειόμενης χρήσεως μεταφέρονται από τον οικείο κατά πίστωση ή δάνειο υπολογαριασμό του 16.15 στο λογαριασμό 81.00.04 «συναλλαγματικές διαφορές» ποσό ίσο με το πηλίκο της διαιρέσεως του χρεωστικού υπολοίπου του οικείου υπολογαριασμό του 16.15 με τον αριθμό των ετών από τη λήξη της χρήσεως αυτής μέχρι τη λήξη της αντίστοιχης πιστώσεως ή του αντίστοιχου δανείου . Για τον προσδιορισμό του πηλίκου της παραγράφου αυτής χρονική περίοδος μικρότερη από δώδεκα μήνες λογίζεται ως περίοδο ενός έτους .
- Σε περίπτωση που από την ημερομηνία χορηγήσεως της πιστώσεως ή του δανείου μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως της παραγωγικής λειτουργίας των χρηματοδοτούμενων πάγιων στοιχείων μεσολαβεί κατασκευαστική περίοδος , η τμηματική μεταφορά του χρεωστικού υπολοίπου του οικείου υπολογαριασμό του 16.15 αρχίζει από τη χρήση μέσα στην οποία λήγει η κατασκευαστική περίοδος ή διακόπτεται , για οποιοδήποτε λόγο , η κατασκευή του έργου .
- Σε περίπτωση ληξιπρόθεσμων πιστώσεων ή δανείων , κατά το όλος ή μέρος αυτών , τα χρεωστικά υπόλοιπα των οικείων υπολογαριασμών του 16.15 . που αντιστοιχούν στο ληξιπρόθεσμο μέρος , μεταφέρονται στο λογαριασμό 81.00.04 στο τέλος της χρήσεως μέσα στην οποία οι αντίστοιχες πιστώσεις ή τα αντίστοιχα δάνεια έγιναν ληξιπρόθεσμα .

Οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές 16.15 , κατά πίστωση ή δάνειο , στο τέλος της χρήσεως , μειώνουν τις χρεωστικές ή στο μέτρο που δεν υπάρχουν χρεωστικές , μεταφέρονται σε αντίστοιχο κατά πίστωση ή δάνειο υπολογαριασμό του 44.15 . Από τον τελευταίο αυτό λογαριασμό , κατά το κλείσιμο , του ισολογισμού ,

μεταφέρονται στο λογαριασμό 81.01.04 «συναλλαγματικές διαφορές » το μέρος εκείνο που αντιστοιχεί στο ποσό των πιστώσεων ή δανείων που πληρώθηκε μέσα στην κλειόμενη χρήση .

Οι διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών του λογαριασμού 16.16 αποσβένεται με τμηματικές ισόποσες δόσεις μέχρι την λήξη της προθεσμίας εξοφλήσεως του ομολογιακού δανείου .

3.7.23 Ολοκληρωτική απόσβεση «της αξίας κτήσεως των εξόδων πολυετούς αποσβέσεως»

Σε περίπτωση ολοκλήρωσεως της αποσβέσεως της αξίας κτήσεως των εξόδων πολυετούς αποσβέσεως , μεταφέρονται από τους αντίστοιχους υπολογαριασμούς του 16.99 στους οικείους λογαριασμούς του 16 οι αποσβέσεις και έτσι οι λογαριασμοί αυτοί εξισώνονται .

3.8 Λογαριασμός 17 «.....»

Ο λογαριασμός 17 είναι κενός . Η συμπλήρωση του είναι δυνατή μόνο μετά από απόφαση του κατά νόμο Αρμόδιου Οργάνου .

3.9 Λογαριασμός 18 «συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις»

18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις

18.00.00 Μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού

01 μετοχές μη εισηγμένες στο χρ/ιο ετ.εσωτερ.

02 ανεξόφλητες μτχ εισαγμένες στο χρηματ.

03 ανεξόφλητες μτχ μη ειγμ. στο χρηματ.

04 μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματ.

05 μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματ.

06 ανεξόφλητες μτχ εισαγμένες στο χρηματ.

07 ανεξόφλητες μτχ μη εισηγμένες στο χρημ.

08 συμμετοχές σε λοιπές επιχ. εσωτερικού

- 09 συμμετοχές σε λοιπές επιχ. Εξωτερικού
- 10 προεγγραφές σε υπό έκδοση μτχ ετ. εσωτ.
- 11 προεγγραφές σε υπό έκδοση μτχ ετ. εξωτερικ.
- 12 μετοχές σε τρίτους για εγγύηση

18.00.13

.....

18.00.19 Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές επιχειρήσεις

.....

18.00.99

18.01 Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις

18.01.00 μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο ετ.εξ

01 μετοχές μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο

02 ανεξόφλητες μτχ εισαγμένες στο χρημ/ριο

03 ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο χρημ

04 μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο ετ.εξ

05 μετοχές μη εισαγμένες στο Χρημ/ριο ετ.εξωτ.

06 ανεξόφλητες μτχ εισαγμένες στο χρημ/ριο ετ.

07 ανεξόφλητες μτχ μη εισαγμ. στο χρημ/ριο

08 συμμετοχές σε λοιπές επιχ. εσωτερικού

09 συμμετοχές σε λοιπές επιχ. εξωτερικού

10 προεγγραφές σε υπό έκδοση μτχ ετ.εσωτ.

11 προεγγραφές σε υπό έκδοση μτχ ετ. εξωτερ.

12 μετοχές σε τρίτους για εγγύηση

18.01.13

.....

18.01.19 προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις (αντίθετος λογ. των 18.01.08 - 09)

18.02 μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε δραχμές

18.03 μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε ξένο νόμισμα

- 18.04** μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεις σε δραχμές .
- 18.05** μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεως σε ξένο νόμισμα
- 18.06** μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταιρειών
- 18.07** γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε δραχμές
- 18.08** γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε ξένο νόμισμα
- 18.09** μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπροθέσμων σε δραχμές
- 18.10** μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπροθέσμων σε ξένο νόμισμα
- 18.11** δοσμένες εγγυήσεις
- 18.12** οφειλόμενο κεφάλαιο
- 18.13** λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε δραχμές
- 18.14** λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα
- 18.15** τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε δραχμές
- 18.16** τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε ξένο νόμισμα
- 18.17**
-
- 18.99**

3.9.1 Τι περιλαμβάνουν οι λογαριασμοί **18.00** «συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις» και **18.01** «συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις »

Στους λογαριασμούς 18.00 «συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις » και 18.01 «συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις » παρακολουθούνται οι μετοχές ανωνύμων εταιρειών , εταιρικά μερίδια Ε.Π.Ε. και οι εταιρικές μερίδες των άλλης νόμιμης μορφής εταιριών , που η διαρκής κατοχή τους κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη για τη δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας , κυρίως γιατί της εξασφαλίζει άσκηση επιρροής στις αντίστοιχες εταιρίες . Οι συμμετοχές χαρακτηρίζονται σαν μορφή πάγιας επενδύσεως όταν κατά την απόκτησή τους υπάρχει σκοπός για διαρκή κατοχή τους και επιπλέον το ποσοστό συμμετοχής υπερβαίνει το 10 % του κεφαλαίου κάθε εταιρείας . Στην αντίθετη περίπτωση χαρακτηρίζονται σαν χρεόγραφα και

παρακολουθούνται στο λογαριασμό 34 . Σχετικά με τη διάκριση των λογαριασμών 18.00 και 18.01 ισχύουν τα εξής :

- a) στο λογαριασμό 18.00 καταχωρούνται οι συμμετοχές της οικονομικής μονάδας σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις της παρακάτω περιπτώσεως της παραγράφου 5.9.10
- b) στο λογαριασμό 18.01 καταχωρούνται οι συμμετοχές της οικονομικής μονάδας σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

3.9.2 Αξία κτήσεως των λογαριασμών 18.00 «συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις» και 18.01 «συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις»

Οι συμμετοχές καταχωρούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 18.00 ή 18.01 με την αξία κτήσεως τους . Αξία κτήσεως είναι το ποσό που καταβάλλεται , είτε απευθείας στην εταιρεία κατά την συγκρότηση του κεφαλαίου της , είτε για την αγορά της συμμετοχής , καθώς και η ονομαστική αξία των τίτλων που δίνονται στην οικονομική μονάδα χωρίς αντάλλαγμα λόγω νόμιμης αναπροσαρμογής των περιουσιακών στοιχείων του ισολογισμού της εκδότριας εταιρείας ή κεφαλαιοποιήσεως αποθεματικών της .

Στην περίπτωση λήψεως τίτλων χωρίς αντάλλαγμα χρεώνεται ο οικείος υπολογαριασμός του 18.00 ή 18.01 , με πίστωση του λογαριασμού 41.06 «διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεογράφων » . Τα ειδικά έξοδα αγοράς τίτλων συμμετοχής καταχωρούνται στο λογαριασμό 64.10.00 « προμήθειες και λοιπά έξοδα αγοράς συμμετοχών και χρεογράφων» .

Όταν αναλαμβάνεται η κάλυψη μέρους του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας , με τον όρο η κάλυψη του να γίνει σε δόσεις , οι μετοχές που αποκτούνται με τον τρόπο αυτό καταχωρούνται στους λογαριασμούς 18.00.02 , 18.00.03 , 18.00.06 και 18.00.07 ή στους λογαριασμούς 18.01.02 , 18.01.03 , 18.01.06 και 18.01.07 κατά περίπτωση , με τη συνολική τους αξία , με πίστωση του λογαριασμού 53.06 «οφειλόμενες δόσεις συμμετοχών» με την αξία των οφειλόμενων δόσεων . Μετά την εξόφληση των δόσεων γίνεται η μεταφορά της συνολικής αξίας των μετοχών που εξοφλούνται από τους λογαριασμούς 18.00.02 , 18.00.03 , 18.00.06 και 18.00.07 ή από τους λογαριασμούς 18.01.02 , 18.01.03 , 18.01.0 και 18.01.07 , κατά περίπτωση , στους λογαριασμούς 18.00.00 , 18.00.01 , 18.00.04 και 18.01.05 .

3.9.3. Λογαριασμός 18.00.19 «Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α . Ε.) επιχειρήσεις (αντίθετος λογαριασμός των 18.00.08 – 09)» ή 18.01.19 «προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις (αντίθετος λογαριασμός των 18.01.08 - 09)»

Στο λογαριασμό 18.00.19 ή 18.01.19 παρακολουθούνται οι προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις , με χρέωση του λογαριασμού 68.01 .

3.9.4 Πώληση Συμμετοχών

Σε περίπτωση πώλησεως συμμετοχών , το τίμημα πώλησεως καταχωρείται στην πίστωση του οικείου υπολογαριασμού του 18.00 ή 18.01 , στην οποία μεταφέρεται και η τυχόν σχηματιζόμενη πρόβλεψη (από το λογαριασμό 18.00.19 ή 18.01.19) , όταν πρόκειται για συμμετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις το αποτέλεσμα δε που προκύπτει καταχωρείται στο λογαριασμό 64.12.00 ή 64.12.01 , κατά περίπτωση , αν πρόκειται για ζημιά , και στο λογαριασμό 76.04.00 ή 76.04.01 κατά περίπτωση , αν πρόκειται για κέρδος .

3.9.5 Αποτίμηση Συμμετοχών και Χρεογράφων

Για την αποτίμηση των συμμετοχών και χρεογράφων ισχύουν τα εξής:

- 1) Με την επιφύλαξη της παρακάτω υποπεριπτώσεως (στ) αυτής της περιπτώσεως , οι σ υ μ μ ε τ ο χ έ ς σ ε α ν ώ ν υ μ ε ς ε τ α ι ρ ε ί ε ς , καθώς και οι μετοχές ανωνύμων εταιρειών και οι κάθε φύσεως τίτλοι χρεογράφων με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων , αποτιμούνται μαζί με τα χρεόγραφα , που παρακολουθούνται στο λογαριασμό 34 , στη συνολικά χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τρέχουσας τιμής τους . Στην περίπτωση αποτιμήσεως στην τρέχουσα τιμή , αυτή θεωρείται για τη νέα χρήση σαν τιμή κτήσεως .

Ως τ ρ έ χ ο υ σ α τ ι μ ή ο ρ ί ζ ε τ α ι :

- Για τους εισαγμένους στο χρηματιστήριο τίτλους (μετοχές , ομολογίες κ.λ.π.) , ο μέσος όρος της επίσημης τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσεως .
- Για τους μη εισηγμένους στο χρηματιστήριο τίτλους :

- A) Αν πρόκειται για μετοχές ανωνύμων εταιρειών , η εσωτερική λογιστική αξία που προκύπτει από το δημοσιευμένο τελευταίο ισολογισμό της εταιρείας , για τις μετοχές της οποίας πρόκειται να γίνει η αποτίμηση.
- B) Αν πρόκειται για τους λοιπούς , εκτός από τις μετοχές , τίτλους , η τιμή κτήσεως τους.
- Γ) Αν πρόκειται για μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων , ο μέσος όρος της καθαρής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσεως .
- 2) Όταν η συνολική τρέχουσα τιμή είναι χαμηλότερη από την αντίστοιχη τιμή κτήσεως, η διαφορά μεταξύ τους καταχωρείται σε χρέωση του λογαριασμού 64.11 «διαφορές αναπροσαρμογής συμμετοχών και χρεογράφων » , με χρεοπίστωση των οικείων λογαριασμών συμμετοχών και χρεογράφων .
- 3) Με την επιφύλαξη της παρακάτω υποπεριπτώσεως (στ) αυτής της περιπτώσεως , οι συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις , που δεν έχουν τη μορφή ανώνυμης εταιρείας , και οι τυχόν τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων των επιχειρήσεων αυτών αποτιμούνται στην κατ 'είδος χαμηλότερη τιμή , μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τρέχουσας τιμής . Ως τρέχουσα τιμή ορίζεται η εσωτερική λογιστική αξία που προκύπτει από τον τελευταίο ισολογισμό της επιχειρήσεως , για τις συμμετοχές της οποίας πρόκειται να γίνει η αποτίμηση .
- 4) Οι διαφορές που προκύπτουν από την αποτίμηση της παραπάνω περιπτώσεως από την αποτίμηση σε χρέωση του λογαριασμού 68.01 «προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις» , με αντίστοιχη πίστωση του λογαριασμού 18.00.19 ή του 18.01.19 «προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις ».
- 5) Στην περίπτωση που ο τελευταίος δημοσιευμένος ισολογισμός , με βάση τον οποίο έγινε η αποτίμηση των μη εισαγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών ή συμμετοχών , δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο λογιστή , στο κάτω μέρος του ισολογισμού της οικονομικής μονάδας που έχει τις συμμετοχές και τα χρεόγραφα αναγράφεται σημείωση που αναφέρει ότι , στις συμμετοχές και στα χρεόγραφα περιλαμβάνονται και μετοχές ανωνύμων εταιρειών ή συμμετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις , αξίας κτήσεως (ή αποτιμήσεως) Δρχ... και ... , αντίστοιχα , μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο , και ότι ο ισολογισμός , με βάση τον οποίο έγινε ο προσδιορισμός της εσωτερικής λογιστικής αξίας αυτών των μετοχών και συμμετοχών , δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο λογιστή .

6) Τα κάθε φύσεως χρεόγραφα και οι τίτλοι , που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής καταθέσεως και δεν είναι εισαγμένα στο χρηματιστήριο , όπως είναι τα έντοκα γραμμάτια δημοσίου , αποτιμούνται στην κατ' είδος παρούσα αξία τους την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού . Η αξία αυτή προσδιορίζεται με βάση το ετήσιο επιτόκιο του κάθε χρεογράφου ή τίτλου .

3.9.6. Λογαριασμοί 18.02 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Δρχ.» έως και 18.16 «τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Ξ.Ν.»

Στους λογαριασμούς 18.02 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Δρχ. » έως και 18.16 «τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Ξ.Ν. » παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας (δηλαδή οι απαιτήσεις για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσεως).

Οι λοιπές απαιτήσεις (δηλαδή εκείνες των οποίων η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μέχρι το τέλος της επόμενης του ισολογισμού χρήσεως) , παρακολουθούνται στους οικείους λογαριασμούς χρήσεως , παρακολουθούνται στους οικείους λογαριασμούς των βραχυπροθέσμων απαιτήσεων της ομάδας 3 του Σχεδίου Λογαριασμών .

3.9.7. Εμφάνιση των Μακροπροθέσμων Απαιτήσεων στον Ισολογισμό

Κατά την κατάρτιση του ισολογισμού : (1) κάθε μακροπρόθεσμη απαίτηση η οποία έχει καταστεί βραχυπρόθεσμη , μεταφέρεται στον οικείο λογαριασμό των βραχυπροθέσμων απαιτήσεων (2) τα ποσά των μακροπροθέσμων απαιτήσεων που είναι εισπρακτέα μέσα στη νέα χρήση μεταφέρονται από τους λογαριασμούς 18.02 – 18.14 στους λογαριασμούς 33.19 και 33.20 «μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση» (σε Δρχ .και σε Ξ.Ν.) και επαναφέρονται στους πρώτους κατά την έναρξη της νέας χρήσεως , εφόσον η επαναφορά είναι επιθυμητή. Παρέχεται η δυνατότητα να μην διενεργούνται σχετικές λογιστικές εγγραφές (μεταφοράς και επαναφοράς) , αλλά μόνο διαχωρισμός για την εμφάνιση των σχετικών κονδυλίων στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις του ισολογισμού .

3.9.8. Αντιμετώπιση της Απαίτησης όταν γίνει επισφαλής

Κάθε απαίτηση που εμφανίζεται στους λογαριασμούς 18.02 – 18.14 , μόλις γίνει επισφαλής , μεταφέρεται στους οικείους λογαριασμούς της ομάδας 3 του Σχεδίου Λογαριασμών , με τους οποίους παρακολουθούνται οι επισφαλείς απαιτήσεις .

3.9.9.Συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά του Ε.Γ.Λ.Σ.

Για την εφαρμογή του Γενικού λογιστικού σχεδίου και των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων , συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι οι ακόλουθες:

A) Οι επιχειρήσεις εκείνες μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής προς θυγατρική .Στην περίπτωση που υπάρχει η σχέση αυτή , η θυγατρική επιχείρηση είναι συνδεδεμένη με τη μητρική και η μητρική είναι συνδεδεμένη με τη θυγατρική . Σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική υπάρχει όταν μία επιχείρηση (μητρική) :

- 1) Έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (θυγατρικής) , έστω και αν η πλειοψηφία αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των τίτλων και δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής επιχείρησης ή έχει αποκτηθεί ύστερα από συμφωνία με άλλο μέτοχο ή εταίρο της θυγατρικής αυτής επιχείρησης , ή
- 2) Συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης και έχει το δικαίωμα , είτε άμεσα , είτε μέσω τρίτων , να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης της επιχείρησης αυτής (θυγατρικής) , ή
- 3) Ασκει κυρίαρχη επιρροή σε μία άλλη επιχείρηση (θυγατρική) .

Κυρίαρχη επιρροή υπάρχει όταν η μητρική επιχείρηση διαθέτει , άμεσα ή έμμεσα , τουλάχιστον το 20 % του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής και ασκεί κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία της τελευταίας .

Για τον υπολογισμό της , παραπάνω πλειοψηφίας του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου , στο ποσοστό της συμμετοχής της μητρικής επιχείρησης σε μία άλλη επιχείρηση προσθέτονται και τα ποσοστά του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της άλλης αυτής επιχείρησης , που κατέχονται από άλλη ή άλλες θυγατρικές επιχειρήσεις .

- Β) Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις της προηγούμενης περιπτώσεως (1) και κάθε μία από τις θυγατρικές ή της θυγατρικές των θυγατρικών αυτών επιχειρήσεων .
- Γ) Οι θυγατρικές επιχειρήσεις των προηγούμενων περιπτώσεων (1) και (2) άσχετα αν μεταξύ τους δεν υπάρχει απευθείας δεσμός συμμετοχής .

3.9.10 Λογαριασμοί 18.02 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Δρχ.» και 18.03 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Ξ.Ν.»

Στους λογαριασμούς 18.02 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Δρχ.» και 18.03 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Ξ.Ν.» παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων των παραπάνω περιπτώσεων α ,β ,γ .

3.9.11 Λογαριασμοί 18.04 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Δρχ.» και 18.05 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Ξ.Ν.»

Στους λογαριασμούς 18.04 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Δρχ.» και 18.05 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Ξ.Ν.» παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά των λοιπών επιχειρήσεων στις οποίες η οικονομική μονάδα έχει συμμετοχικό ενδιαφέρον λόγω του ότι διαθέτει συμμετοχές της φύσεως του λογαριασμού 18.01 .

3.9.12 Λογαριασμός 18.06 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων »

Στο λογαριασμό 18.06 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων » παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της κατηγορίας αυτής που η οικονομική μονάδα έχει κατά των εταίρων της .

3.9.13 Λογαριασμοί 18.07 «Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Αρχ.» και 18.08 «Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Ξ.Ν.»

Στους λογαριασμούς «Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Αρχ.» και 18.08 «Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Ξ.Ν.» είναι δυνατό να παρακολουθούνται τα γραμμάτια εισπρακτέα που η λήξη τους υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από το τέλος της χρήσεως του ισολογισμού . Σχετικά με την επαναφορά στους αρμόδιους λογαριασμούς , της ομάδας 3 των βραχυπρόθεσμων λήξεως γραμματίων εισπρακτέων , ισχύουν όσα αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 5.9.6.

Τα γραμμάτια εισπρακτέα που η λήξη τους υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από το τέλος της χρήσεως του ισολογισμού , είναι δυνατό να παρακολουθούνται στους οικείους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς του 31 «γραμμάτια εισπρακτέα» , εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις :

- Στο τέλος κάθε χρήσεως , το υπόλοιπο του λογαριασμού 31 διαχωρίζεται , εξωλογιστικά , σε δύο μέρη λήξεως μέχρι (12) μήνες και λήξεως πέρα από δώδεκα (12) μήνες .
- Το μέχρι δώδεκα (12) μήνες υπόλοιπο εμφανίζεται στον ισολογισμό στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις με τον τίτλο «γραμμάτια εισπρακτέα» .
- Το πέρα από δώδεκα (12) μήνες υπόλοιπο εμφανίζεται στον ισολογισμό στις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις με τον τίτλο «γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμης λήξεως» .
- Οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις που είναι εγγυημένες με γραμμάτια εισπρακτέα και αντιστοιχούν στο πέρα από δώδεκα (12) μήνες άληκτο υπόλοιπό του λογαριασμού 31 , διαχωρίζονται κατ' αναλογία των δύο μερών λήξεως μέχρι 12 μήνες και πέρα από 12 μήνες ή κατά άλλο προσφορότερο τρόπο . Το δεύτερο αυτό τμήμα των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων στον ισολογισμό εμφανίζεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με τον τίτλο «Τράπεζες λογαριασμοί μακροπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων με εγγύηση γραμματίων εισπρακτέων» .

3.9.14 Λογαριασμοί 18.09 «Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπροθέσμων σε Δρχ.» και 18.10 «Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπροθέσμων σε Ξ.Ν.»

Στους λογαριασμούς «Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπροθέσμων σε Δρχ.» και 18.10 «Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπροθέσμων σε Ξ.Ν.» είναι δυνατό να παρακολουθούνται οι μη δουλεμένοι τόκοι των γραμματίων εισπρακτέων των κατηγοριών αυτών .

Όταν εφαρμόζονται τα παραπάνω της παραγράφου 5.9.12 ο διαχωρισμός των μη δουλεμένων τόκων γίνεται όπως ορίζεται στην περίπτωση αυτή σχετικά με το διαχωρισμό των γραμματίων εισπρακτέων .

3.9.15 Λογαριασμός 18.11 «Δοσμένες εγγυήσεις»

Στο λογαριασμό 18.11 «Δοσμένες εγγυήσεις» παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται ως εγγύηση όταν η επιστροφή τους δεν προβλέπεται να πραγματοποιηθεί μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως (π.χ. εγγυήσεις στη Δ.Ε.Η. , στον Ο.Τ.Ε. ή σε εκμισθωτές ακινήτων).

3.9.16 Λογαριασμός 18.12 «Οφειλόμενο Κεφάλαιο»

Στο λογαριασμό 18.12 «Οφειλόμενο Κεφάλαιο» παρακολουθούνται οι μετά το τέλος της επόμενης του ισολογισμού χρήσεως , καταβλητέες δόσεις του οφειλόμενου κεφαλαίου της οικονομικής μονάδας το οποίο έχει κληθεί να καταβληθεί , καθώς και το οφειλόμενο κεφάλαιο που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί .

3.9.17 Λογαριασμοί 18.13 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Δρχ.» και 18.14 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Ξ.Ν.»

Στους λογαριασμούς 18.13 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Δρχ.» και 18.14 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Ξ.Ν.» παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας που δεν εντάσσονται σε μία από τις κατηγορίες των λογαριασμών 18.00 έως και 18.12 και 18.15 έως και 18.16 .

3.9.18 Λογαριασμοί 18.15 «Τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Δρχ.» και 18.16 «Τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Ξ.Ν.»

Στους λογαριασμούς 18.13 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Δρχ.» και 18.14 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Ξ.Ν.» παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες τοποθετήσεις κεφαλαίων , για τις οποίες εκδίδονται τίτλοι διάφοροι από εκείνους που εντάσσονται στις συμμετοχές του λογαριασμού 18.00 ή του 18.01 .

Παράδειγμα:

Επιχείρηση αγόρασε με μετρητά μετοχές της Α.Ε. “ Χ ” για διαρκή κατοχή 200.000€που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 10% του κεφαλαίου της Α.Ε. “ Χ ” . Επίσης η επιχείρηση κατέβαλε σε μετρητά 100.000€για τη συμμετοχή της κατά 40% στο κεφάλαιο Ο.Ε.

.....
18 Συμμετοχές και λοιπές μακρ. Απαιτήσεις	300.000
18.00 Μετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	
18.00.00 Μετοχές Εισηγμένες στο Χρηματ(200.000)	
18.00.08 Μετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.)επιχ.(100.000	
38 Χρηματικά Διαθέσιμα	300.000
38.00 Ταμείο	
.....

3.10 Όμιλος Λογαριασμών 19 «Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων (όμιλος λογαριασμών προαιρετικής χρήσεως)»

3.10.1 Λειτουργία και περιεχόμενο του λογαριασμού

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα υποκαταστήματα ή άλλα κέντρα (π.χ. εργοστάσια ή καταστήματα) των οικονομικών μονάδων δεν έχουν λογιστική αυτοτέλεια , παρέχεται η δυνατότητα αναπτύξεως των λογαριασμών τους στους ομίλους λογαριασμών 19,29,39,49,69,79 και 99 , καθώς και 09 από ορισμένες προϋποθέσεις , αντί στους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς των ομάδων 1,2,3,4,5,6,7,8,9 και 10 (0) , αντίστοιχα .

Η ανάπτυξη των λογαριασμών του ομίλου 19 (καθώς και των ομίλων 29,39,49,59,69,79,99 και 09) , αναφορικά με τους πρωτοβάθμιους και τους υποχρεωτικούς δευτεροβάθμιους λογαριασμούς , ακολουθεί υποχρεωτικά το Σχέδιο Λογαριασμών , ώστε να είναι εύκολη η συγκέντρωση των πληροφοριών σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το Σχέδιο αυτό .

Τόσο για τον όμιλο λογαριασμών 19 , όσο και για τους λοιπούς ομίλους (29,39,49,59,69,79,99, και 09) , η ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων λογαριασμών των υποκαταστημάτων ή των λοιπών κέντρων υποχρεωτικά είναι αντίστοιχη με την ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων λογαριασμών της αντίστοιχης ομάδας .Ενδεικτικά , ακολουθεί η ανάπτυξη σε πρωτοβάθμιους λογαριασμούς του ομίλου 19 «Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων» :

19.0 εδαφικές εκτάσεις

19.1 κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων – τεχνικά έργα

19.2 μηχανήματα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός

19.3 μεταφορικά μέσα

19.4 έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός

19.5 ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων

19.6 ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

19.7

19.8 συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Ο τρόπος ανάπτυξης κάθε πρωτοβάθμιου λογαριασμού από τους ανωτέρω (190 - 198) αφήνεται στην κρίση της οικονομικής μονάδας , με τον περιορισμό όμως ότι στους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς , στους οποίους θα αναπτύσσονται οι πρωτοβάθμιοι , θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι υποχρεωτικοί δευτεροβάθμιοι και τριτοβάθμιοι λογαριασμοί του Σχεδίου Λογαριασμών .

Ενδεικτικά ακολουθεί η ανάπτυξη του λογαριασμού 190 κατά δυο διαφορετικούς τρόπους ως εξής :

- Π ρ ώ τ ο ς τ ρ ό π ο ς α ν ά π τ υ ξ η ς
(συγκέντρωση πληροφοριών κατά υποκαταστήματα ή άλλα κέντρα) .

19 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ή ΑΛΛΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

19.00 Υποκ/τος ή Κέντρου Α

19.00.00 Γήπεδα - Οικόπεδα

19.00.01 Ορυχεία

19.00.02 Μεταλλεία

19.00.03 Λατομεία

19.00.04 Αγροί

19.00.05 Φυτείες

19.00.06 Δάση

19.00.07

19.00.10 Γήπεδα – Οικόπεδα εκτός εκμεταλλεύσεως

19.00.11 Ορυχεία εκτός εκμεταλλεύσεως

19.00.12 Μεταλλεία εκτός εκμεταλλεύσεως

19.00.13 Λατομεία εκτός εκμεταλλεύσεως

19.00.14 Αγροί εκτός εκμεταλλεύσεως

19.00.15 Φυτείες εκτός εκμεταλλεύσεως

19.00.16 Δάση εκτός εκμεταλλεύσεως

19.00.17

19.00.99 Αποσβεσμένες εδαφικές εκτάσεις

19.00.99.00

19.01 Υποκ/τος ή Κέντρου Β

.....

19.99 Υποκ/τος ή Κέντρου Νο 100

- Δεύτερος τρόπος ανάπτυξης
(συγκέντρωση πληροφοριών κατά υποχρεωτικό δευτεροβάθμιο λογαριασμό)

190 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ή ΑΛΛΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

...

...

...

...

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο σημείο αυτό διατυπώνουμε τα συμπεράσματα μας επί των αποσβέσεων και επί της λογιστικής τους αντιμετώπισης στη χώρα μας . Οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων , μέσα στα πλαίσια της λογιστικής του ιστορικού κόστους , πρέπει να υπολογίζονται με βάση τις γενικά παραδεγμένες αρχές . Οι αποσβέσεις αυτές πρέπει να διακρίνονται από τις φορολογικές αποσβέσεις που διεξάγονται με κάθε φορά τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας . Η διάκριση αυτή γίνεται στις χώρες του εξωτερικού από τις μεγάλες επιχειρήσεις , στη χώρα μας όμως δεν υπάρχει τέτοια διάκριση μεταξύ των αποσβέσεων . Αυτές διενεργούνται και εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων αποκλειστικά σύμφωνα με τις επιταγές της φορολογικής νομοθεσίας.

Οι τακτικές αποσβέσεις που προβλέπονται σήμερα από το Π.Δ. 299/2003, παρουσιάζουν ορισμένες αδυναμίες σύμφωνα με τις ισχύουσες λογιστικές αρχές , με συνέπεια οι ισολογισμοί και οι λογαριασμοί αποτελεσμάτων χρήσεως να εμφανίζονται αλλοιωμένοι και να μην εμφανίζουν τα σωστά λογιστικά μεγέθη (περιουσία - αποτελέσματα) .

Μεγαλύτερη όμως αλλοίωση των αποτελεσμάτων και των ισολογισμών επιφέρουν οι πρόσθετες αποσβέσεις των παγίων στοιχείων που δίνονται ως κίνητρα οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης και οι οποίες έρχονται σε πλήρη αντίθεση με την έννοια των αποσβέσεων . Οι αποσβέσεις αυτές αντίκεινται ευθέως στις διατάξεις της εμπορικής νομοθεσίας και ειδικότερα στις διατάξεις των ν. 2190/1920 «Περί ανωνύμων εταιρειών» , που ορίζουν το μέτρο των αποσβέσεων , καθιερώνουν τη βασική λογιστική αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων αντίκεινται δε ακόμα και στις διατάξεις που διέπουν την διανομή και αποθεματοποίηση των κερδών της χρήσεως . Εξάλλου η λογιστική αντιμετώπιση των πρόσθετων αποσβέσεων που ακολουθείται στην πράξη και υπαγορεύεται από το Ε.Γ.Λ.Σ. είναι εσφαλμένη , αφού διαστρεβλώνει τις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων και τις οδηγεί στο να δίνουν ανακριβείς πληροφορίες στους ενδιαφερόμενους . Η λογιστική παρακολούθηση αυτών που αναπτύχθηκε πιο πάνω δίνει μια λύση στα σοβαρά προβλήματα που δημιουργούνται από τις πρόσθετες αποσβέσεις αφού η κάθε επιχείρηση μπορεί να την εφαρμόζει χωρίς φορολογικές συνέπειες για όσο χρόνο ο νομοθέτης σε πείσμα των διδαγμάτων της λογιστικής και ιδιωτικής οικονομικής

εξακολούθησε να παρέχει τη δυνατότητα διενέργειας τέτοιων αποσβέσεων. Επίσης, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 42 ε , παρ. 7 του νόμου 2190/1920 «οι αποσβέσεις των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού κατά των εξόδων εγκατάστασης καταχωρούνται στο ενεργητικό , αφαιρετικά από την αξία κτήσης ή ιδιοκατασκευής του κάθε στοιχείου του ισολογισμού , ώστε για κάθε λογαριασμό να εμφανίζεται η αξία κτήσης ή ιδιοκατασκευής , οι συσσωρευμένες μέχρι την λήξη της χρήσης απόσβεσης και η αναπόσβεστη αξία του στοιχείου » .

Επομένως η ισχύουσα νομοθεσία δεν αποδέχεται την εμφάνιση των συσσωρευμένων αποσβέσεων αφαιρετικά από το σύνολο του κόστους κτήσεως των παγίων στοιχείων , με ένα συνολικό ποσό , πολύ δε περισσότερο την εμφάνιση αυτών στο παθητικό του ισολογισμού . Η απαίτηση του νόμου καλύπτεται εμφανίζοντας τα πάγια στοιχεία σύμφωνα με το υπόδειγμα ισολογισμού που παρέχεται από το Ε.Γ.Λ.Σ. προς το οποίο , άλλωστε , παραπέμπει ευθέως και η διάταξη του άρθρου 42 γ του ν.2190/1920 .

Σ' αυτή την περίπτωση όπου αξία των παγίων όπως λ.χ. ακινήτων , μηχανημάτων υπέστη μείωση ακόμη και κάτω του κόστους κτήσεως αυτών , τότε δικαιολογείται η μείωση του κόστους κτήσεως τους ή ακόμη και η ολοκληρωτική διαγραφή τους από τα βιβλία της επιχείρησης π.χ. κοντά στο ακίνητο της εταιρείας εγκαταστάθηκε ρυπογόνο εργοστάσιο , μετακινήθηκαν σιδηροδρομικές γραμμές κ.τ.λ. ή λόγω οικονομικής απαξίωσης ορισμένα μηχανήματα κατέστησαν άχρηστα και έχουν μόνο υπολειμματική αξία .

Η αλλοδαπή θεωρία και πράξη , δέχεται , ότι , σ' αυτή την περίπτωση , επιβάλλεται να μειωθεί η λογιστική αξία του πάγιου στοιχείου και να εμφανιστεί στον ισολογισμό η πραγματική αξία αυτού (οικονομική) . Η μείωση της αξίας του στοιχείου γίνεται με χρέωση του λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσης» και πίστωσης του λογαριασμού «αποσβεθέντα πάγια» η ζημιά αυτή χαρακτηρίζεται έκτακτη μόνο όταν : α) είναι ασυνήθης σε έκταση και β) δεν συμβαίνει συχνά .

Αυτή τη ρύθμιση ακολουθεί το Ε.Γ.Λ.Σ επιβάλλει δε και ο νόμος 2190/1920 με τη νέα διάταξη του άρθρου 43 παρ. 5 περιπ. (ε) που ορίζει ότι : σε περίπτωση υποτίμησης ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου , άσχετα αν αυτό υπόκειται ή όχι σε απόσβεση , εφόσον η υποτίμηση προβλέπεται ότι θα είναι διαρκής, σχηματίζεται ανάλογη πρόβλεψη ώστε η αποτίμηση του στοιχείου αυτού , κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού , να γίνεται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης ή του κόστους ιδιοκατασκευής και της υποτιμούμενης τρέχουσας τιμής

τους . Οι προβλέψεις αυτές βαρύνουν τ' αποτελέσματα χρήσης και το ποσό τους εμφανίζεται χωριστά στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσης» ή στο προσάρτημα , όταν είναι αξιόλογο .

Η αποτίμηση στην παραπάνω χαμηλότερη τιμή μπορεί να μη συνεχιστεί σε περίπτωση που οι λόγοι που επέβαλαν την προσαρμογή της αξίας έπαψαν να υπάρχουν . Άλλωστε σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. οι προβλέψεις για απαξιώσεις και υποτιμήσεις της αξίας των παγίων στοιχείων σχηματίζονται με χρέωση του αποτελεσματικού λογαριασμού «προβλέψεις απαξίωσης και υποτιμήσεως παγίων στοιχείων» και πίστωση του λογαριασμού «οι προβλέψεις / προβλέψεις απαξίσεων και υποτιμήσεων παγίων στοιχείων» . Ο πρώτος λογαριασμός από τους ανωτέρω μεταφέρεται στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσης» όπου εμφανίζεται με τον τίτλο «προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους» ενώ ο δεύτερος λογαριασμός εμφανίζεται στον ισολογισμό αφαιρετικά στον εξής λογαριασμό : γήπεδα – οικόπεδα , ορυχεία – μεταλλεία – λατομεία – αγροί – φυτείες – δάση , κτίρια και τεχνικά έργα , μηχανήματα – τεχνικές εγκαταστάσεις και λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός , μεταφορικά μέσα , έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός .

Οι προβλέψεις για μείωση της αξίας των ακινήτων και πλοίων δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα , από φορολογικής απόψεως , ενώ αναγνωρίζεται «η πρόβλεψη για τυχόν υφιστάμενη και μη πραγματοποιηθείσα υποτίμηση» των λοιπών στοιχείων (άρθρο 35 παρ.1 εδαφ. η' ν.δ. 3323/1955) .

Σ' αυτή την εργασία αναφερθήκαμε στις αποσβέσεις των ενσώματων παγίων στοιχείων και προσπαθήσαμε να επισημάνουμε τα σημαντικότερα σημεία του θέματος αυτού καθώς και τα προβλήματα που δημιουργεί στις επιχειρήσεις η εσφαλμένη λογιστική αντιμετώπισή τους .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Είδος: ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Αριθμός: 299

Έτος: 2003

ΦΕΚ: Α 255 20031104

Τέθηκε σε ισχύ: 04.11.2003

Ημ.Υπογραφής: 29.10.2003

Καθορισμός κατώτερων και ανώτερων συντελεστών

Τίτλος: απόσβεσης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Έχοντας υπόψη: 1. Τις διατάξεις της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με το Ν. 2238/1994 (Φ.Ε.Κ. 151 Α'), όπως ισχύουν μετά την τροποποίηση τους με την παράγραφο 6 του άρθρου 5του Ν. 3091/2002 (Φ.Ε.Κ. 330 Α'). 2. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 (Φ.Ε.Κ. 137 Α'), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081 /1992 (Φ.Ε.Κ. 154 Α') και αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 2α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (Φ.Ε.Κ. 38 Α'). 3. Την 1065956/863/Α0012/15.7.2003 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Φ.Ε.Κ. 985 Β'), με την οποία καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών. 4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού. 5. Τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας 385/2003, με πρόταση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών

Προοίμιο: αποφασίζουμε:

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΣΑ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο: 1

Ημ/νία: 04.11.2003

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟΥ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΕΞΕΥΡΕΣΗ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
(ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ)

Περιγραφή ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
όρου ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΠΗΓΩΝ - ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΥ
θησαυρού: ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ

Κείμενο Άρθρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ 1. Για τον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους των εμπορικών, βιομηχανικών και γεωργικών επιχειρήσεων που ασκούνται από φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και του καθαρού εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31, 41, 49 και 105 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ορίζονται κατά τις επόμενες διατάξεις του παρόντος. 2. Η διενέργεια των αποσβέσεων κατ' έτος και με τα οριζόμενα δια του παρόντος ποσοστά είναι υποχρεωτική. Ειδικότερα οι νέες επιχειρήσεις, για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους που έπονται της χρήσης μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους, δύνανται να προβούν σε απόσβεση όλων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους είτε με συντελεστή μηδέν τοις εκατό (0%) είτε με συντελεστή πενήντα τοις εκατό (50%) του ισχύοντος ποσοστού, με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής απόσβεσης που θα επιλεγεί από την

επιχείρηση δεν θα μεταβάλλεται από διαχείριση σε διαχείριση. 3. Τα ποσοστά αποσβέσεων που ορίζονται με το παρόν αφορούν ετήσια απόσβεση. Για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης. 4. Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβεστέου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 2. 5. Η αξία των εργαλείων και των ανταλλακτικών των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένεται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά. 6. Πάγια περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η αξία κτήσης εκάστου είναι μέχρι εξακόσια (600) ευρώ, δύνανται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία. 7. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 1809/1988 (Φ.Ε.Κ. Α'222) δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος. 8. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που ορίζονται με το παρόν εφαρμόζονται από 1ης Ιανουαρίου 2003, για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

Άρθρο: 2

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ

Κείμενο Αρθρου

1. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31.12.1997, καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1.1.1998 και μετά, με την επιφύλαξη των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης. 2. Για τα καινούργια μηχανήματα και το λοιπό

μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής, που αποκτούν από 1.1.1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές επιχειρήσεις αυτών, οι αποσβέσεις διενεργούνται υποχρεωτικά είτε με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης είτε με τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί, γι' αυτά τα πάγια στοιχεία, θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο. 3. Οι τακτικές αποσβέσεις, που διενεργούνται με τις μεθόδους που προαναφέρθηκαν, υπολογίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στις διατάξεις του παρόντος και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο παρόν διάταγμα συντελεστών, επί της σε ευρώ αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, όπως η αξία αυτή εξευρίσκεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά σχετικές διατάξεις.

Άρθρο: 3

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ 1. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των κτιριακών εγκαταστάσεων και οικοδομημάτων ορίζονται ως ακολούθως: α) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, κλινικές, санατόρια και καταστήματα εξυπηρέτησης του κοινού, γενικώς, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%). β) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως ξενοδοχεία, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και

ανώτερος έξι τοις εκατό (6%). γ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών, που χρησιμοποιούνται ως μπαγκαλόους ή κάμπινγκς και είναι κατασκευασμένες από ξύλο, καθώς και τις συναφείς εγκαταστάσεις, που επίσης είναι κατασκευασμένες από ξύλο, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). Για τις ίδιες οικοδομές ή τμήματα αυτών και τις συναφείς εγκαταστάσεις τους, που είναι κατασκευασμένες από τσιμέντο, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%). δ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). ε) Για πρόχειρες κατασκευές (ξύλινες, πλαστικές κ.λπ.) που χρησιμοποιούνται για οποιαδήποτε χρήση, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). στ) Για βιομηχανοστάσια, όπως αυτά νοούνται από τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τα παραρτήματα και παρακολουθήματά τους, καθώς και τις αποθήκες που είναι συνεχόμενες με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών ή την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%). ζ) Για οικοδομήματα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία και συντήρηση καπνών σε φύλλα (αποθήκες καπνών ή άλλων εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων) και ως ξηραντήρια καπνού, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%). η) Για οικοδομήματα αεροδρομίων που χρησιμοποιούνται ως αεροσταθμοί επιβατών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). θ) Για οδικά δίκτυα εντός χώρου εργοστασίων ή χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). 2. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζονται στην αξία μόνο των κτισμάτων, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατασκευής τους (συνήθης ή προκατασκευής). 3. Από το ποσό της με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναγνωριζόμενης απόσβεσης αφαιρείται η κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παρεχόμενη απόσβεση κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) επί του ακαθάριστου εισοδήματος της οικοδομής ή του καταστήματος, γραφείου κ.λπ., αναλόγως της περίπτωσης.

Άρθρο: 4

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις τους, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για ατμοηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας: αα) Για λιγνιτικές μονάδες, μονάδες πετρελαίου (MAZOYT) και μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). β) Για αεριοστροβιλικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελαφρού πετρελαίου (NTHZEL), κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%). γ) Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου: αα) Για μονάδες ελαφρού πετρελαίου (NTHZEL), κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%). ββ) Για μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%). δ) Για νηζελοηλεκτρικές μονάδες (μονάδες εσωτερικής καύσης) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%). ε) Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας: αα) Για φράγματα δύο τοις εκατό (2%). ββ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). στ) Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εναλλακτικών μορφών: αα) Για αιολικά πάρκα και φωτοβολταϊκές και γεωθερμικές μονάδες κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%). ζ) Για σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας (ΣΗΘ) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%). η) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας: αα) Για γραμμές μεταφοράς

κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). ββ) Για υποσταθμούς μεταφοράς κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). γγ) Για εναέρια καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). δδ) Για συστήματα τηλεοπτείας -τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). θ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας: αα) Για δίκτυα διανομής χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%). ββ) Για δίκτυα διανομής μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). γγ) Για υποσταθμούς διανομής μέσης τάσης - χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%). δδ) Για υποσταθμούς διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%). εε) Για κέντρα διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%). στστ) Για καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%). ζζ) Για συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). ι) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, γενικά, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). ια) Για ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ορυκτές ύλες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). ιβ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις των παραπάνω ορυχείων: αα) Για ηλεκτροκίνητο εκσκαπτικό εξοπλισμό (εκσκαφείς - αποθέτες -ταινιόδρομοι) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%). ββ) Για τεχνικά έργα υποδομής και υποστήριξης κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%). γγ) Για χωματουργικά μηχανήματα και οχήματα κατώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%). δδ) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό 2. Για τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις και τηλεπικοινωνιακά έργα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για ψηφιακά κέντρα και ηλεκτρονικές τερματικές διατάξεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). β) Για εξοπλισμό μετάδοσης (δικτύων) κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό γ) Για τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και τηλετυπικές (TELEX) εγκαταστάσεις κέντρων

και ραδιοηλεκτρικές εγκαταστάσεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). δ) Για υπόγεια και υποβρύχια καλώδια □ σωληνώσεις (συμβατικά και οπτικών ινών) κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%). ε) Για καλώδια σωληνώσεων οπτικών ινών κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%). στ) Για εναέρια ενσύρματα δίκτυα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και για εναέρια ασύρματα δίκτυα κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%). ζ) Για κύριες τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και ραδιοηλεκτρικές συνδέσεις - συσκευές και θαλάμους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%). η) Για δευτερεύουσες εγκαταστάσεις κατώτερος οκτώμισι τοις εκατό (8,5%) και ανώτερος δωδεκάμισι τοις εκατό (12,5%). θ) Για καλωδιακά πλοία κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). 3. Για τα μηχανήματα και γενικά τον ειδικό εξοπλισμό των ραδιοηλεκτροπτικών σταθμών οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για κάμερες και παρελκόμενα, βίντεο και παρελκόμενα, καθώς και κινητές μονάδες εξωτερικών μεταδόσεων, κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). β) Για κέντρα εκπομπής - αναμεταδότες (πομποί - αναμεταδότες και παρελκόμενα, πυλώνες - ιστοί και παρελκόμενα, καθώς και κεραίες εκπομπής - λήψης και παρελκόμενα) κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). γ) Για λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις ραδιοηλεκτροπτικών σταθμών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%). 4. Για τα έργα δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών έργων, έργων αντιρρύπανσης και κέντρων επεξεργασίας λυμάτων, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για έργα δικτύων ύδρευσης: αα) Για φράγματα ένα τοις εκατό (1%). ββ) Για διωλιστήρια κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%). γγ) Για υδραγωγεία κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%). δδ) Για κύριους τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τρία τοις εκατό (3%). εε) Για δευτερεύοντες τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%) και ανώτερος τρεισίμισι τοις εκατό (3,5%). στστ) Για δίκτυα διανομής, καθώς και εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). ζζ) Για δεξαμενές κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%). β) Για έργα δικτύων αποχέτευσης: αα) Για έργα

βαρείας υποδομής και βασικούς συλλεκτήρες κατώτερος ένα τοις εκατό (1 %) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%). ββ) Για δευτερεύοντες αγωγούς κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%). γγ) Για εξωτερικές διακλαδώσεις κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). δδ) Για ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). γ) Για αντιπλημμυρικά έργα: αα) Για διευθετήσεις ρεμάτων ένα τοις εκατό (1%). ββ) Για συλλεκτήρες ομβρίων υδάτων κατώτερος ένα τοις εκατό (1 %) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%). γγ) Για δίκτυα ομβρίων υδάτων κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%). δδ) Για φρεάτια υδροσυλλογής κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). δ) Για έργα αντιρρύπανσης και κέντρα επεξεργασίας λυμμάτων: αα) Για ερευνητικά κέντρα λυμμάτων και κέντρα λυμμάτων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). 5. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για κοπτικές μηχανές, χαρμανιέρες, υγραντήρια και ξηραντήρια καπνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς καπνών σε φύλλα και κεκομμένου, κλιματιστικές εγκαταστάσεις στους χώρους επεξεργασίας και βιομηχανοποίησης κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). β) Για σιγαροποιητικές, κυτιοποιητικές, πακεταριστικές, λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). 6. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις των πρατηρίων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για αντλίες και εξοπλισμό αυτών (των πρατηρίων) κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). β) Για αεροσυμπιεστές και γρασσαδόρους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%). 7. Για τα δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενές κ.λπ. οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για δοχεία μεταφοράς υγρών υλών (βαρελιών κ.λπ.) κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%). β) Για χαλύβδινες φιάλες υγραερίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%). γ) Για δίκτυα σωληνώσεων υγρών καυσίμων και τα σχετικά εξαρτήματα κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). δ) Για μεταλλικές και από σκυρόδεμα δεξαμενές εναποθήκευσης υγρών καυσίμων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε

τοις εκατό (5%). 8. Για τα ψυκτικά μηχανήματα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για τα ψυκτικά μηχανήματα (ψυγεία διατήρησης τροφίμων κ.λπ.) και τις εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες - καυστήρες κ.λπ.) στους χώρους παραγωγής κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). β) Για τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). 9. Για τα γερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11 %) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα. 10. Για τα μηχανήματα παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών) ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα. 11. Προκειμένου για ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα των παρακάτω επιχειρήσεων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων, βυρσοδεψίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι, παραγωγής πλαστικών ειδών και εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). β) Υποδηματοποιίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό), παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων, διυλιστηρίων, παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, όλου μίνας και αλουμινίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%). 12. Για τις μήτρες (καλούπια) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη, εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα. 13. Για τις οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους κατώτερους και ανώτερους συντελεστές απόσβεσης: α) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). β) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσίφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος

τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξίμισι τοις εκατό (6,5%). γ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). 14. Για τα μηχανήματα και ειδικές εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για αγωγούς μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου χαλύβδινους ή πολυαιθυλαινίου και τις εγκαταστάσεις τους, δεξαμενές υγροποιημένου φυσικού αερίου από σκυρόδεμα και ειδικό μέταλλο και υπόγειες αποθήκες φυσικού αερίου κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%). β) Για μηχανήματα ηλεκτρονικής εγκατάστασης καθοδικής προστασίας αγωγών φυσικού αερίου κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%). γ) Για σταθμούς μέτρησης και ρύθμισης της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμούς συμπίεσης κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). δ) Για κρυογενικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου μετά των εξαρτημάτων τους, κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%). 15. Για τα λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων, κλινικών και εκπαιδευτηρίων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). β) Των λοιπών επιχειρήσεων κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

Άρθρο: 5

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες

ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα. 2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες ορίζονται σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και τριάντα τρία τοις εκατό (33%) αντίστοιχα. 3. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό δεν δικαιούνται να διενεργήσουν τις κατά τα άρθρα 3, 4 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

Άρθρο: 6

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Οι επιχειρήσεις λατομείων, εξόρυξης μεταλλευμάτων ή άλλων ορυκτών υλών εκτός από τις κατά τα άρθρα 3, 4, 10 και 11 του παρόντος αποσβέσεις διενεργούν ετήσια απόσβεση και επί της αξίας των λατομείων ή των μεταλλείων με κατώτερο συντελεστή επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερο δέκα τοις εκατό (10%). 2. Για τα έξοδα κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τέσσερα τοις εκατό (4%) και επτά τοις εκατό (7%) αντίστοιχα. 3. Για τα έξοδα κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων επιχειρήσεων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε επτά τοις εκατό (7%) και δέκα τοις εκατό (10%) αντίστοιχα. 4. Για τους σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11 %) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα. 5. Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα

με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250). Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων.

Άρθρο: 7

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Για λιμενικά έργα και ναυπηγεία οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για λιμένες, αποβάθρες, ορμητήρια και προβλήτες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). β) Για έργα ελάφρυνσης πρανών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11 %) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%). γ) Για ρυμούλκες, βυθοκόρους, πλωτούς γερανούς, ακάτους, πορθμεία, λέμβους, φορτηγίδες, πλωτήρες και λοιπά συναφή στοιχεία κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). δ) Για μόνιμες δεξαμενές από σκυρόδεμα και πλωτές δεξαμενές κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%). ε) Για ναυπηγικές κλίνες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). στ) Για σχέδια ναυπήγησης πλοίων κατώτερος είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και ανώτερος τριάντα τρία τοις εκατό (33%). 2. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των εργοληπτικών επιχειρήσεων δημόσιων και ιδιωτικών έργων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για ξυλεία η οποία χρησιμοποιείται σε οικοδομικά και άλλα τεχνικά έργα, κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%). β) Για μεταλλικά ικριώματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). γ) Για προωθητήρες γαιών (μπουλντόζες), φορτωτές, ισοπεδωτές, αεροσυμπιεστές, εκσκαφείς, ασφαλικά μηχανήματα, γεωτρήματα, αναβατόρια, μηχανικά φτυάρια, αυτοκινούμενους αποξεστήρες, θραυστήρες, τριβείς, σιλοκόσκινα, δονητές και αναμικτήρες σκυροδέματος,

οδοστρωτήρες κ.λπ. κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%). 3. Για τις εγκαταστάσεις γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαέξι τοις εκατό (16%) αντίστοιχα. 4. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού δεν δικαιούνται να διενεργούν τις κατά τα άρθρα 3, 4, 7 παράγραφος 1 και 10 του παρόντος αποσβέσεις. 5. Για τις εγκαταστάσεις αεροδρομίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για αεροδιάδρομους, γέφυρες διέλευσης αεροσκαφών, χώρους πίστας αεροδρομίου για στάθμευση αεροσκαφών, γέφυρες επιβίβασης επιβατών, σύστημα τροφοδοσίας επεξεργασμένου αέρα και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης αποσκευών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). β) Για υπόγειο σύστημα παροχής ρεύματος 400 HZ στα αεροσκάφη κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). γ) Για οπτικά αεροβοηθήματα: αα) Για εργασίες κατασκευής, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). ββ) Για εξοπλισμό, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). δ) Για τηλεπικοινωνιακά συστήματα κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

Άρθρο: 8

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Για τα γεωργικά μηχανήματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, οδοντωτές σβάρνες, σκαλιστήρια, καλλιεργητές, άροτρα, δισκοσβάρνες,

χορτοαναδευτές, χορτοσφρευτές, σπαρτικές μηχανές, φορητά αναβατόρια, μηχανές τεμαχισμού σανών για αποθήκευση (στάσιμες), μηχανές άλεσης τροφών, ρυμούλκες, θεριστικές μηχανές, αυτοδετικές, χορτοσυλλεκτοδεματικές, πατατοσυλλεκτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, φορτωτικές, χορτοκοπτικές, συλλεκτικές βάμβακος και συλλεκτικές αραβόσιτου μηχανές, φρέζες, τευτλοεξαγωγείς, κινητήρες εσωτερικής καύσης και αντλητικά συγκροτήματα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). β) Για λιπασματοδιανομείς και ψεκαστήρες, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%). γ) Για λοιπά μηχανήματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

Άρθρο: 9

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Αρθρου

Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των ακόλουθων πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοκασέττες - D.V.D., καθώς και των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών ορίζονται ως ακολούθως: α) Για τις κινηματογραφικές ταινίες: αα) κατώτεροι εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) για το πρώτο έτος, έντεκα τοις εκατό (11%) για το δεύτερο έτος, επτά τοις εκατό (7%) για το τρίτο έτος και επτά τοις εκατό (7%) για το τέταρτο έτος εκμετάλλευσής τους και ββ) ανώτεροι ογδόντα τοις εκατό (80%) για το πρώτο έτος, δώδεκα τοις εκατό (12%) για το δεύτερο έτος και οκτώ τοις εκατό (8%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσής τους. Η απόσβεση υπολογίζεται σε δωδεκάμηνη βάση ανεξάρτητα από το χρόνο εκμετάλλευσής της ταινίας στο οικείο διαχειριστικό έτος, με τον περιορισμό ότι αυτή δεν μπορεί να υπερβεί κατά το πρώτο έτος τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν από την εκμετάλλευση της ταινίας. Η τυχόν διαφορά της μειωμένης κατά το πρώτο έτος

απόσβεσης προσαυξάνει τις αποσβέσεις του δεύτερου έτους ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, ώστε για τα πρώτα δύο (2) έτη η συνολική απόσβεση να ανέρχεται στο ογδόντα έξι τοις εκατό ($75\% + 11\% = 86\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των κατώτερων συντελεστών ή στο ενενήντα δύο τοις εκατό ($80\% + 12\% = 92\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των ανώτερων συντελεστών. β) Για τις βιντεοταινίες - D.V.D.: αα) κατώτεροι εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) για το έτος κτήσης, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για το δεύτερο έτος και δέκα τοις εκατό (10%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσης τους και ββ) ανώτεροι εβδομήντα τοις εκατό (70%) για το έτος κτήσης και τριάντα τοις εκατό (30%) για το δεύτερο έτος εκμετάλλευσης τους. γ) Οι τηλεταινίες, τηλεσειρές, μουσικές εκπομπές, εορταστικές εκπομπές, κινούμενα σχέδια, τηλεπαιχνίδια, ψυχαγωγικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, αθλητικές και ποικίλου περιεχομένου αναλόγως του χρόνου εκμετάλλευσης τους αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/1920, αν η εκμετάλλευση τους διαρκεί ένα έτος ή περισσότερα του ενός αντίστοιχα.

Άρθρο: 10

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Για τα μεταφορικά μέσα (εκτός από τα πλωτά και τα εναέρια) και το τροχαίο υλικό οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για τουριστικά λεωφορεία (πούλμαν) και λεωφορεία μεταφορικών επιχειρήσεων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). β) Για φορτηγά αυτοκίνητα κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). γ) Για επιβατηγά αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες: αα) Εκπαιδευτηρίων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις

εκατό (15%). ββ) Επιχειρήσεων ενοικίασης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (αυτοκινήτων και μοτοσικλετών), κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). γγ) Λοιπών επιχειρήσεων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%). δ) Για μοτοποδήλατα και ποδήλατα κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%). ε) Για οχήματα χωματουργικών έργων εντός ορυχείου, εξαιρουμένων εκείνων που αναφέρονται στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4, κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). στ) Για οχήματα μεταφοράς προσώπων εντός ορυχείου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%). ζ) Για σιδηροτροχιές και τροχάιο υλικό κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). η) Για λοιπά μέσα και μηχανήματα των συγκοινωνιακών επιχειρήσεων κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

2. Για τα εναέρια μεταφορικά μέσα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για καινούργια αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%). β) Για μεταχειρισμένα αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%), πλέον ένα τοις εκατό (1 %) για κάθε έτος το οποίο παρήλθε από το επόμενο έτος της κατασκευής μέχρι το έτος της απόκτησης.

3. Για τα πλοία και λοιπά πλωτά μέσα χωρητικότητας φορτίου κάτω των 500 τόνων: α) κατώτεροι συντελεστές απόσβεσης δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, επτά τοις εκατό (7%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και τρία τοις εκατό (3%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους και β) ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης είκοσι τοις εκατό (20%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, δέκα τοις εκατό (10%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και πέντε τοις εκατό (5%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους.

4. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως και 3 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές από διατάξεις ειδικών νόμων.

Άρθρο: 11

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λπ.) των σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης ορίζονται, αντίστοιχα, σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%). 2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λπ.) των λοιπών επιχειρήσεων ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα. 3. Για τα είδη εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή αριθμομηχανές, λογιστικές μηχανές, φωτοαντιγραφικά και φωτοτυπικά μηχανήματα, γραφομηχανές, μαγνητόφωνα, προβολείς διαφανειών, τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, συσκευές TELEX, FAX, καθώς και τα επιστημονικά όργανα και τις συσκευές εργαστηρίου χημείου, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα. 4. Αν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) και τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) αντίστοιχα. 5. Για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα ηλεκτρονικά συγκροτήματα, γενικώς, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Αν τα παραπάνω πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τριάντα τέσσερα τοις εκατό (34%) και σαράντα τοις εκατό (40%) αντίστοιχα. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης του λογισμικού (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών

και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία. 6. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των ειδών υγιεινής των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων και κλινικών, στις περιπτώσεις που αυτά θεωρούνται εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων και όχι των ακινήτων, ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%), αντίστοιχα. 7. Για φωτεινές επιγραφές που είναι εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

Άρθρο: 12

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

Για τα είδη τα οποία αποτελούν πάγια στοιχεία ασκούμενης δραστηριότητας, η οποία εντάσσεται στις υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως: α) Για μηχανήματα και λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις, όργανα και συσκευές εργαστηρίου χημείου και συναφών ειδών και έπιπλα και σκεύη κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%). β) Για ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα και λογισμικό (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%). γ) Για οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους ετήσιους συντελεστές απόσβεσης: αα) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές

συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%). ββ) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξίμισι τοις εκατό (6,5%). γγ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%). δ) Για επιστημονικά περιοδικά και συγγράμματα εκατό τοις εκατό (100%).

Άρθρο: 13

Ημ/νία: 04.11.2003

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κείμενο Άρθρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ
ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΜΕΘΟΔΟΥ 1. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος ως μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής θεωρούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις του παρόντος: α) στις παραγράφους 1 (εκτός της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης ε', των περιπτώσεων ι' και ία' και των υποπεριπτώσεων ββ' και δδ' της περίπτωσης ιβ'), 5, 7 (εκτός των περιπτώσεων α' και β'), 8 (εκτός της περίπτωσης β'), 9, 11, 12 και 14 (εκτός των περιπτώσεων α' και β') του άρθρου 4. β) Στην περίπτωση β' της παραγράφου 15 του άρθρου 4, με την προϋπόθεση ότι αυτά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία και γ) στην παράγραφο 4 του άρθρου 6. 2. Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο οι κατώτεροι ή ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται για τη σταθερή μέθοδο από τις

διατάξεις του παρόντος πολλαπλασιάζονται για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο με συντελεστή τρία (3). 3. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο προκύπτοντες συντελεστές αποσβέσεων της φθίνουσας μεθόδου υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου. 4. Κατά τη διαχειριστική περίοδο που η αναπόσβεστη αξία των πάγιων περιουσιών στοιχείων, μειωμένη με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχείριση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεσθεί σε αυτή τη διαχείριση. Στον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση αυτού του διατάγματος.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ο.Ε. :	Ομόρρυθμος Εταιρία
Α.Ε. :	Ανώνυμος Εταιρία
Ε.Π.Ε. :	Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης
Ε.Ε. :	Ετερόρρυθμος Εταιρία
Ν.Δ. :	Νομοθετικό Διάταγμα
Ε.Γ.Λ.Σ. :	Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
Π.Π.Σ.:	Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Π.Δ. 1123/1980 (Φ.Ε.Κ. 283/15-12-1980).

Κακουλίδης Γιάννης, Αποσβέσεις παγίων στοιχείων Ενσώματων και Ασώματων ακινητοποιήσεων, Εκδόσεις «Μάλλιαρης – Παιδεία».

Κοντάκος Αριστοτέλης, ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ» 2001.

Πομόνης Νικόλαος, ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΙ, εκδόσεις «Σταμούλης» 2002.

Σάκελλης Εμμανουήλ, Ο πανδείκτης του λογιστή, εκδόσεις ΒΡΥΚΟΥΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ – ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Εφημερίδα «ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ»(Πέμπτη 8 Μαρτίου 2007)

Οικονομικό ένθετο της εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ»(Τρίτη 21 Νοεμβρίου 2006)

Περιοδικό «ΛΟΓΙΣΤΗΣ» (Χρήστου Ν. Τότση : Αποσβέσεις)

ΆΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ

Εφημερίδα της Κυβέρνησης Π. Δ. 299/2003

SITES

www.logistis.gr (Τετάρτη 2 Απριλίου 2008)

www.epixeirisi.gr (Δευτέρα 6 Μαρτίου 2006)

www.politispress.gr (Πλαγάκος Κων/νος 25 Απριλίου 2006)